MIZA EUROPEANĂ A NOII CONSTITUŢII ROMÂNEŞTI

Dan BITU

Din perspectiva integrării europene, Constituţia este prima lege care trebue să fie modificată, se arată într'un comentariu al postului german *"Deutsche Welle"*. Din două motive: în primul rând, pentrucă statul român va trebui, într'adevăr, să cedeze o parte a suveranităţii sale către instituţiile politice europene; în al doilea rând, pentrucă organizarea instituţională nu este suficient de europeană, în sensul democratizării ei.

Integrarea europeană înseamnă, aşadar, mai puţină independenţă. Or, acest lucru a fost foarte vizibil cu ocazia dezbaterii privitoare la statutul Curţii Penale Internaţionale. România, care nu este membră a Uniunii, a semnat un acord bilateral cu SUA, în pofida recomandărilor de atunci ale oficialităţilor dela Bruxelles. Dacă România ar fi fost membră a UE, atunci nu ar mai fi putut face acest lucru şi ar fi trebuit să aştepte, în prealabil, o dezbatere internă a UE, aşa cum au făcut, de pildă, Marea Britanie sau Italia.

De altfel, diplomaţia românească a invocat propria suveranitate atunci când a răspuns criticilor europene. Integrarea pretinde, aşadar, o cedare de suveranitate, ceea ce nu ar trebui însă să însemne o limitare a libertăţilor. Mai înainte de a se integra în UE, România ar trebui să fie sigură că împărtăşeşte aceeaşi viziune politică şi filosofică cu Europa Occidentală. Vor exista, de asemenea, limitări în ceea ce priveşte politica bugetară, referitoare la deficit şi la dimensiunea cheltuielilor şi am putea prevedea de pe acum că acest lucru ar putea stârni dezbateri aprinse în fiecare an. Iar aderarea la zona euro va implica, de asemenea, o aliniere la politica monetară comunitară.

Avantajele aderării ar trebui însă să fie foarte clare şi să poată contrabalansa anumite dezavantaje particulare.

Cedarea suveranităţii ar trebui privită, aşadar, ca un gest de libertate şi ar ţine mai curând de spiritul viitoarei Constituţii decât de litera ei. Dar şi în litera ei, Constituţia va trebui să cuprindă prevederi precise referitoare la relaţia dintre cetăţenii români şi cei ai UE. Poziţia tradiţională a statului naţional care oferă o poziţie avantajoasă propriilor cetăţeni va trebui abandonată. Cetăţenii români nu vor mai avea nici un privilegiu faţă de cetăţenii altor state din UE. De exemplu, România va trebui să accepte posibilitatea ca un cetăţean francez sau german să cumpere terenuri în România.

Tratatul dela Amsterdam, care reglementează chestiunea, permite achiziţionarea proprietăţilor funciare situate pe teritoriul unui stat membru de către resortisantul altui stat membru. Dar, deocamdată, potrivit textului Constituţiei româneşti din 1991, nici un cetăţean străin nu poate deveni proprietar de pământ în România.

La vremea respectivă, subiectul a provocat dezbateri aprinse, deoarece lucrurile nu sunt lipsite de probleme. Oficial, România a cerut, în documentele sale de poziţie transmise la Bruxelles, o perioadă de tranziţie pentru liberalizarea completă a pieţei pământului în România. Aşadar, este posibil ca textul viitoarei Constituţii să prevadă posibilitatea aceasta, dar, practic, autorităţile române ar trebui să ceară celor comunitare să accepte amânarea punerii ei în practică.

Continuare în pag. 6

ISSN 0705-8365

Preţul unui abonament anual: 40 $ / 40 Euro

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 28 Nr. 308 - NOEMBRIE 2002 PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULAŢIE ÎN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, GERMANIA, GRECIA, FRANŢA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMÂNIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZELANDĂ

pag.3
AUR ŞI CIANURĂ
Virel PALTIN

NOAPTEA SF.ANDREI
pag.9

RECENZII LITERARE
pag. 12 & 13

pag 14
CULPABILITATE IERARHIEI B.O.R.

ŞTIRI DIN ŢARĂ
pag. 20 & 21

pag. 24
TOAMNA PARODIILOR PARLAMENTARE

RAPORTUL
COMISIEI EUROPENE ŞI ROMÂNIA

Ileana BIDIAN

Putea fi şi mai rău - aceasta ar fi o primă observaţie indusă de prezentarea raportului despre România al Comisiei Europene şi în general de ambianţa declaraţiilor publice sau neoficiale ce s'au făcut auzite la Bruxelles, relatează într'un comentariu postul de radio *"Europa Liberă"*. În cercurile Puterii dela Bucureşti existau temeri că la Bruxelles nu va fi nici măcar pronunţat acel posibil termen de aderare, 2007, un cârlig de care guvernanţii români s'au agăţat cu disperare în ultimele săptămâni. Chiar dacă oficialii europeni au luat distanţă faţă de acest orizont, cotându-l ca o dată indicativă, avansată de România şi de Bulgaria, reperul există şi ar putea fi pus în valoare cu prilejul întâlnirii Consiliului European din Decembrie dela Copenhaga.

Din perspectiva românească, raportul Comisiei Europene poate fi considerat acceptabil. Bucureştiul putea eventual doar să spere că UE va fi ceva mai indulgentă în chestiunea acordului româno-american privind Curtea Penală Internaţională, CPI. Observaţiile din raport pe această temă figurează la capitolul intitulat *"Politica externă şi de securitate comună"* şi nu lasă loc de echivocuri: *"În mod regretabil, hotărirea României de a semna acordul bilateral cu SUA a fost luată fără consultări prealabile cu UE şi această decizie nu se înscrie în linia principiilor de bază stabilite de miniştrii de externe ai UE la 30 Septembrie 2002"*.

Aşadar, României nu i se prea lasă loc de întors în această problemă, care ar putea fi ştearsă totuşi din memoria colectivă a comunităţii europene doar dacă se va ajunge la un compromis, se pare accesibil, cu SUA. Indiscutabil însă, în Noembrie şi Decembrie, la Praga şi, respectiv, Copenhaga, Bucureştiul va culege roadele poziţiei sale speciale în problema CPI. Referindu-se la rapoartele de ţară date publicităţii la Bruxelles, Washingtonul a evitat în primă luare de poziţie a Departamentului de Stat să reinflameze acest litigiu, rezumându-se doar să deplângă faptul că Turcia nu s'ar bucura de un tratament corect din partea UE.

Semnificativ este însă faptul că singura lectură externă net încurajatoare a raportului despre România a venit din partea Marii Britanii, aliatul tradiţional al SUA în Europa, prin mesajele Premierului Blair şi ale ministrului de Externe Strow. Verbalizând ceea ce Guvernul dela Bucureşti nu putea spune într'o formă atât de explicită, primul ministru britanic a afirmat că *"Bulgariei şi României trebue să li se ofere cu ocazia Consiliului European dela Copenhaga o perspectivă clară pentru aderarea la UE, nu mai târziu de 2007"*.

Nici nu se uscase bine tuşul pe rapoartele Comisiei Europene şi ministrul de Externe Geoană poposise deja la Copenhaga, lămurind strategia Guvernului pentru următoarele două luni. Am intrat în faza politică, a spus Mircea Geoană, şi vom juca jocul acesta foarte agresiv şi ambiţios până la *summit*-ul dela Copenaga. Şeful diplomaţiei româneşti a întărit aşadar speranţa Bucureştiului într'o decizie politică la Copenhaga, una care să introducă doi noi acrobaţi în, cum scria *"Liberation"*, marele salt în necunoscut al unei Uniuni cu 25 de membri. Ce şanse are România să-şi vadă visul cu ochii la Copenhaga, după, probabil, povestea de succes dela Praga? Şansele sunt cam aceleaşi pe care le avea şi în momentul în care s'a lansat proiectul extinderii Uniunii.

Liderul PSD, Năstase, a pus din nou placa grelei moşteniri şi a încremenirii reformelor în perioada '97-'99. D-lui Năstase i s'ar putea aminti în context că, în evaluările UE de dinainte de '96, '97, nu exista nici măcar o vagă asociere între economia românească şi ideea de reformă în domeniu. S'ar mai putea, de asemenea, adăuga că, dincolo de numeroase stângăcii şi erori în actul guvernării, executivele care s'au perindat între '97 şi '99 au avut totuşi de achitat plăţi scadente ale datoriei externe de circa trei miliarde de dolari, adică acele împrumuturi angajate de FSN-urile Domnilor Iliescu şi Năstase.

Continuare în pag. 5

CE CONSECINŢE POATE AVEA PRIMIREA ROMÂNIEI ÎN NATO?

A. Justin HOSSU

Pozitive: Regimul mafiei Iliescu-Năstase-Geoană-Timofte va fi obligat să respecte regulile democraţiei; va fi obligat să mintă şi să fure mai puţin; există şansa de a veni investitori străini, fiindcă - aşa cum demonstrează de ani de zile Wilfred Lang, observatorul economic pentru Europa de Sud-Est - fără influzie masivă de capital occidental, economia românească va fi prăbuşită, jaful generalizat şi corupţia vor *"înflori"*, iar bunăstarea populaţiei va fi un vis irealizabil, în România.

Negative: Regimul neo-cripto-comuniştilor Iliescu-Năstase-Geoană va exploata propagandistic marele eveniment istoric al admiterii României în NATO, va organiza alegeri anticipate în 2003, iar majoritatea bolşevizată a populaţiei va re-re-realege P.C.R. (P.S.D.), cumulând peste 50% din voturi, astfel încât P.S.D. va forma guvern majoritar şi monocolor; costurile integrării României în NATO vor cufunda şi mai adânc în mizerie populaţia, în consecinţă peste 20% din voturi vor fi acordate pseudo-partidului extremist-comunist P.R.M.; şi apoi, vom putea manifesta în stradă sub lozincile revoluţionare nord-coreene *"Stima noastră şi mândria / Iliescu-România!"*, *"Partidul Iliescu-România!"*, *"Mulţumim din inimă Partidului!"*

editorial

TRATATUL ROMÂNO-RUS

După mulţi ani de confruntări şi negocieri, se pare că diplomaţia română şi cea rusă au ajuns la un text al tratatului de bază româno-rus, acceptabil în principiu pentru ambele părţi.

Totul fusese blocat la negocierile tratatului bilateral... România îşi dorea Tezaurul, depus cu acte la Moscova şi condamnarea Pactului Ribbentrop-Molotov, care ne-a mutilat ţara, iar Moscova nu voia să audă nici de Tezaur şi nici de Pact.

Totodată, se ridicase şi problema aranjamentelor de securitate. Din cele ce ştim, chestiunea aranjamentelor de securitate este menţionată într'unul din primele articole ale documentului. Atât România cât şi Federaţia Rusă recunosc dreptul fiecăreia de a-şi alege sau schimba aranjamentele de securitatte şi chiar tratatele de alianţă...

În ultima perioadă de timp, din când în când, am fost anunţaţi că Tratatul cu Rusia este aproape gata, doar se aşteaptă unele puneri la punct şi, apoi, Rusia va invita partea română, pentru semnare. Ni s'au dat unele asigurări, prin presă, că toate inconvenienţele au fost eliminate, deocamdată, printr'o amânare, inclusă într'o declaraţie-anexă, urmând a fi rezolvate ulterior.

De fapt, nimeni nu a înţeles nimic din astfel de explicaţii, căci nici nu avea ce să se înţeleagă; *neînţelesul nu poate fi înţeles*, ar spune celebrul Gâgă. Dar asta este, în realitate, *"transparenţa"* politicii noastre oficiale.

Acum, să revenim la ultimele evenimente, care ne ajută să ne orientăm în chestiunea Tratatului cu Rusia, a cărui semnare se tot amână, pentru o dată oarecare, dată pe care, bănuim că o aşteaptă cu sufletul la gură şi ministrul de Externe, Geoană.

Primul eveniment, întâmplat nu de mult, a fost Consiliul General al Confederaţiei Statelor care compun aşa-zisa RUSIA post sovietică, adică un fel de hibriditate politică, ce abia acum îşi prefigurează un contur viitor statal.

Acest Consiliu a avut loc la Chişinău, sub preşedinţia lui Vladimir Putin. Şi, foarte curios, s'au discutat şi problemele mult dezbătute ale Basarabiei şi ale Transnistriei care, de fapt, vor apărea (aşa sperăm) şi în discuţiile legate de iscălirea Tratatului cu Rusia. Informaţiile despre dezbaterile acestui Consiliu n'au fost comunicate, aşa după cum, de altfel este regula în acest *"imperiu rusesc"*. Bineînţeles că nici Geoană nu s'a ingrijit să ne spună ceva mai mult. Secretele lui îi aparţin şi el ţine cont de interesele generale ale ţării.

Nouă însă, ni se pare curios că Rusia a găsit de cuviinţă ca acest Consiliu să aibă loc aproape de graniţele României, la Chişinău şi, fără nici o decenţă, a discuat şi probleme care afectează serios ţara cu care urmează să iscălească un Tratat de bază. Oficialii români au urgentat negocierile şi demersurile pentru încheierea documentului, având în perspectivă *Summit*-ul NATO din Noembrie dela Praga. Putem spune că România este singurul stat candidat pentru integrarea în structurile NATO, care nu a semnat toate tratatele de bază cu vecinii...

În orice caz, s'a putut afla câte ceva din discuţiile acestui Consiliu dela Chişinău, mai ales referitor la *"federalizarea"* statelor componente ale Rusiei de astăzi. În legătură cu această *"federalizare"*, Rusia nu poate lua nici o decizie în ce priveşte cele 2 provincii (Basarabia şi Transnistria), fără o înţelegere cu România, înainte de a semna *"TRATATUL"*. Aceasta ar trebui să fie poziţia guvernului român, diferită total de poziţia Ruşilor. Criza din Transnistria a fost creată de către Ruşi, pentru a preveni unirea Republicii Moldova (Basarabia) cu România. Declaraţia a făcut-o recent preşedintele Dumei de Stat, Ghennadi Seleznicov, după citarea agenţiei de presă FLUX şi menţionată de ziarul *"Adevărul"*, din 23 Octombrie 2002. Noi suntem absolut convinşi că ministrul de Externe al României, Mircea Geoană ştie acest lucru şi, dacă va fi cinstit, se va opune şi va cere explicaţii, pentru a stabili adevărul şi poziţiile celor două părţi. O eventuală federalizare va conduce la faptul că Republica Moldova (Basarabia) va ajunge în sfera intereselor ruseşti şi va rămâme definitiv sub protectoratul Rusiei.

Este curios că ideea federalizării Republicii Moldova, ca soluţie a problemei transnistriene, a fost susţinută şi de SUA, fapt care ar trebui să îngrijoreze oficialităţile româneşti.

Recenta vizită a delegaţiei Dumei de Stat ne-a reamintit că Rusia şi SUA pot ajunge la o înţelegere şi că România, dorind să devină membră cu drepturi depline al NATO, ar trebui să ţină seama că Rusia acţionează încă din luna Mai în cadrul *"Consiliului NATO-RUSIA"* şi, de aceea, apartenenţa României la structurile NATO nu va prejudicia relaţiile cu Federaţia Rusă.

Şefa delegaţiei Dumei, Liubov Sliska, readucând în discuţie problema tratatului bilateral, a menţionat că Tratatul politic româno-rus va fi semnat de Preşedinţii Ion Iliescu şi Vladimir Putin, în cursul viitoarei vizite la Moscova a şefului statului român. Tratatul româno-rus va fi însoţit de o declaraţie-anexă comună, care va fi semnată de miniştrii de Externe.

Nu credem însă că semnarea tratatului va avea loc înainte de *summit*-ul dela Praga. Vom vedea...

George BĂLAŞU

Minuni în vremea noastră nu văd a se mai face..."

Mihai CREANGĂ

Cine s'a aşteptat (dar cine o fi fos. naivul?) ca la Consiliul Naţional al PSD, desfăşurat la mijlocul lunii Octombrie, să se petreacă unele minuni - căci, de pildă, ar fi fost o minune ca fostul premier, actualul preşedinte al Senatului şi vicepreşedinte al partidului Nicolae Văcăroiu (acuzat în presă, cu dovezi, de practici ilicite) să fi fost *"atins măcar cu o floare"* - ei bine, acela s'a înşelat. Mai mult, conducerea PSD nu se dezminte nici de data asta şi, după modelul Bivolaru (când l-au însoţit în mare alai la Parchetul General pe cel care a dat o gaură de peste 150 de miliarde unei bănci), se solidarizează beton armat cu colegul aflat în dificultate: *"Delegaţia Permanentă a PSD îşi exprimă în continuare încrederea în probitatea morală, cinstea şi corectitudinea Domnului Nicolae Văcăroiu"*. Apoi urmează o sugestie pentru Justiţie: *"Delegaţia Permanentă îşi exprimă deplina încredere că prin obiectivitatea actului de justiţie, adevărul va ieşi la iveală"*. Adeziuni, ca pe vremuri...

Ce să mai spunem? Decât că *"prin obiectivitatea actului de justiţie"* au trecut mulţi ani de zile şi adevărul în cazul Gabriel Bivolaru încă n'a ieşit la iveală? Că *"prin obiectivitatea actului de justiţie"* Răzvan Temeşan - sub conducerea căruia a fost ruinată Bancorex - este curat ca lacrima?

Mare pişichier, ministrul Turismului, Dan Matei Agathon, inspirat probabil şi de eroul său preferat, Dracula, ne-a mai oferit o mostră din *"fina ironie"* cu care ne tratează mai toţi liderii PSD, în cap cu premierul: *"Mulţi se aşteptau să curgă sânge. Le dăm o veste proastă: n'a fost cazul"*. Noi îi dăm o veste bună: e aşteptat urgent la Banc Show, cu sau fără palmieri!

De altfel, încă din deschiderea adunării, Premierul Adrian Năstase care este şi preşedintele PSD, şi-a liniştit companionii cu o metaforă (sperăm!) inspirată probabil de grajdurile-model dela Cornu: Consiliul Naţional - a spus Năstase - *"nu va tăia capete"*, ci *"va rumega idei..."* Ca să ştim ce ne paşte! O idee le-a oferit-o Sorin Oprescu: *"Bacşişul a devenit un unguent universal, generalizat câteodată la rangul de şpagă, de participaţie, de comision sau cum vreţi să-i ziceţi... Aplicaţi normele morale, domnule preşedinte, şi sunt convins că lucrurile vor arăta mult mai bine!"*

Şi noi suntem convinşi că aşa ar fi: că de n'ar fi, nu s'ar mai povesti, nici de Bivolaru, nici de Temeşan, nici de Văcăroiu... Numai că i tare greu de rumegat ideea asta cu normele morale!

VICTOR CIORBEA ACUZĂ MANIPULAREA PROCENTELOR PSD PRIN SONDAJELE IMAS

Preşedintele PNŢCD Victor Ciorbea apreciază că sondajul IMAS are un caracter *"mai electoral"* decât celelalte sondaje de până acum, în special pentrucă apare într'o perioadă electorală, respectiv a alegerilor locale parţiale, şi în contextul în care premierul vorbeşte tot mai des despre alegeri anticipate.

El susţine că *"este greu de admis"* ca, în luna scandalurilor de corupţie, cum este cazul Pavalache, şi a hotărârii Senatului de secretizare a averilor demnitarilor, să aibă loc o creştere în sondaje a partidului de guvernământ cu 2%, ceea ce îl apropie de 50%, pe fondul în care *"prietenii politici"* ai PSD cresc şi ei în sondaje sau îşi menţin cota anterioară. Victor Ciorbea a precizat că PNŢCD se află, conform acestui sondaj, într'o *"situaţie oscilantă"* faţă de estimările din ultimele 3-4 luni, iar această evoluţie are loc în contextul în care, în ultimele 11 luni, numărul întâlnirilor dintre liderii ţărănişti şi cetăţeni a crescut mai mult ca oricând. De asemenea, PNŢCD înregistrează o creştere a numărului de semnături în susţinerea iniţiativei sale legislative privind publicarea averilor demnitarilor şi controlarea acestora.

În afara *"incredibilelor creşteri"* în sondaje şi a introducerii PNŢCD într'o zonă fluctuantă, liderul ţărănist a arătat că, deşi într'un barometru anterior avea 12,6%, acum a fost scos de pe lista persoanelor incluse în sondaj, pentru *"a nu mai fi puse la îndoială creşteri sau evoluţii în sondaje"*. Conform Barometrului de opinie publică IMAS, dat publicităţii în ultima săptămână a lunii Octombrie, PSD ar câştiga detaşat alegerile cu 48,4% din opţiunile alegătorilor, urmat de PRM - 19,2%, PNL - 14,2%, PD - 9,1%, UDMR - 5,9%, PNŢCD - 1,5% şi PUR - 1,1%.

SENATORII PUTERII PUN LA SECRET AVERILE DEMNITARILOR

Plenul Senatului a amânat votul la proiectul de lege privind declararea averilor demnitarilor, după ce reprezentanţii grupurilor parlamentare au expus punctul de vedere al fiecărui partid asupra actului normativ. După aproximativ două ore de dezbateri şi dispute între senatorii puterii şi cei ai opoziţiei, preşedintele de şedinţă, senatorul PSD Doru Ioan Tărăcilă, a supus la vot amânarea dezbaterii amendamentelor la proiectul de lege. În timpul expunerii punctelor de vedere, reprezentanţii opoziţiei au solicitat senatorilor din partidul de guvernamânt să asigure transparenţa în ceea ce priveşte declararea averilor, acordând un vot moral asupra proiectului supus dezbaterii.

"Vă propun să păstrăm spiritul iniţiativei din 1999 (n.r. aparţinând unui grup de senatori PDSR, printre care şi Ion Iliescu) *şi să nu punem bariere transparenţei"* în ceea ce priveşte declararea averilor, a afirmat senatorul PD Petre Roman. El a apreciat că amendamentele introduse de senatorii PSD din Comisia juridică reprezintă un pas înapoi faţă de propunerea legislativă din 1999 şi faţă de proiectul elaborat de Guvern la începutul anului 2002, schimbând *"radical"* sensul iniţiativei, nemaifiind vorba de transparenţă, ci de introducerea unei bariere de confidenţialitate. *"Afirm categoric că argumentele cu privire la confidenţialitate nu stau în picioare şi nu fac decât să întărească convingerea oamenilor că se vrea ascunderea averii"*, a adăugat el.

Senatorul PNL Nicolae Vlad Popa le-a cerut, la rândul său, colegilor din PSD să se gândească bine înainte de a vota, pentru a nu crea în rândul opiniei publice imaginea *"parlamentarului corupt, care-şi ascunde într'un mod viclean averea"*. *"Nu uitaţi că suntem acuzaţi de corupţie şi de faptul că primim tot felul de cadouri, la diverse ocazii"*, a mai spus Popa.

"Nu avem nimic de ascuns, nu serveşte nimănui şi nu serveşte ţării să ne cramponăm de o lege", a declarat colegul său liberal Radu F. Alexandru, adăugând că PNL nu propune *"afişarea averilor pe fiecare stradă"*, ci eliminarea oricărei suspiciuni.

O poziţie total împotriva declarării averilor a avut senatorul PSD Ion Predescu care susţine că, prin solicitarea ca averile demnitarilor să fie declarate public, senatorii opoziţiei *"încalcă dreptul fundamental al omului, la propria imagine"*.

Abonamentul Dumneavoastră susţine un ziar care luptă pentru o cauză dreaptă

CĂTRE CORESPONDENŢI

Rugăm pe toţi corespondenţii noştri să trimită articolele spre publicare până la data de 15 a lunii precedente editării ziarului. Redacţia ziarului nu asigură publicarea articolelor nesosite la sediu până la această dată.

CĂTRE CITITORI

SPRE CUNOŞTINŢĂ: Ţinem să facem cunoscut că Redacţia acestui ziar nu împărtăşeşte întotdeauna ideile şi punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

URMAREA ALEGERILOR DIN SUA

Mihaela MOISIN

Rezultatele alegerilor care au avut loc în SUA pe 5 Noembrie a.c. pentru Camera Reprezentanţilor, pentru Senat, dar şi pentru diferite posturi de guvernatori sau în legislativele locale, primari, consilieri, judecători, şerifi şi care au reprezentat o învingere a Democraţilor, au satisfăcut egoul Preşedintelui Bush, a cărui alegere în anul 2000 a dat loc atâtor discuţii şi controverse.

De data aceasta, presa, televiziunea, radioul - întreagă mass-media americană, care s'a abţinut de altfel dela comunicarea prematură a rezultatelor alegerilor, nu a avut nimic de comentat, triumful Republicanilor fiind deplin.

Azi, nu numai că Republicanii controlează Casa Albă, dar şi Congresul şi Senatul, în care au majoritatea, dar ei îşi pot impune punctele de vedere în toate domeniile, atât pe plan intern cât şi extern.

Dacă înainte de aceste alegeri, fraza istorică a lui George Bush, rostită imediat după tragicul 11 Septembrie: *"Cine nu este cu noi este împotriva noastră"* se referea numai la partenerii externi, astăzi ea poate fi aplicată cu succes şi în interiorul Statelor Unite.

După recentele alegeri, George Bush are toate instrumentele necesare pentru introducerea unei securităţi interne stricte, în acelaşi timp reprezentând statul cu cea mai stabilă politică, statul conducător al lumii.

Ca urmare, preşedintele american poate introduce o nouă rezoluţie la ONU în ce priveşte războiul împotriva Irakului, pentru îndepărtarea dela putere a lui Saddam Hussein. Dacă în ultimele zile, mulţi credeau că marea majoritate a electoratului va da voturile sale Democraţilor, în speranţa contrabalansării politicii belicoase a Republicanilor, şi a lui George Bush în mod special, în ce priveşte eventualul război împotriva Irakului, prin votul dat Republicanilor, se constată că prea puţini cetăţeni americani au fost interesaţi de situaţia economică şi socială a naţiunii americane, care este în plin declin după 11 Septembrie, marea majoritate fiind gata de pornit la război; şi asta, cu toate cheltuielile masive necesare unei asemenea campanii militare, într'o situaţie economică precară, care va duce în final la o serioasă recesie. Iar o recesie în Statele Unite va atrage după sine recesie şi în întreaga lume. După războiul împotriva Irakului dus de George Bush (tatăl) în anii '90-'91, a urmat o recesie în America şi nu numai, din care s'a ieşit, cu greu, abia după câţiva ani.

Este ştiut că Statele Unite posedă cea mai avansată tehnologie militară din lume; cu toate acestea, SUA va avea nevoie, în caz de război, de ajutor din partea ţărilor membre ale NATO. SUA se bazează pe câţiva aliaţi bine dotaţi tehnic, care vor merge alături de aceasta, printre care aliatul de bază - Anglia; dar în acelaşi timp are nevoie şi de alt gen de suport militar, în mod deosebit în lupta la sol.

Cele trei state care au devenit membre NATO în urma *summit*-ului dela Madrid, Polonia, Cehia şi Ungaria au făcut progrese în ce priveşte restructurarea şi modernizarea forţelor lor armate, totuşi pentru o acţiune de anvergură cum este războiul împotriva Irakului, este nevoie de un sprijin masiv, pe care acestea nu îl pot acoperi. În mod deosebit Ungaria, care se pare că nu şi-a prea îmbunătăţit armata după Madrid.

România a sprijinit NATO în timpul parteneriatului său, atât în Bosnia, Kosovo, Macedonia, cât şi mai recent în Afganistan. Sprijinul Românei a fost apreciat în mod deosebit de membrii NATO. De asemenea, România şi-a oferit sprijinul imediat şi necondiţionat în cazul unui eventual război cu Irakul. Nu este de mirare că România este şi ea pe lista celor şapte ţări candidate, care probabil vor fi invitate să adere la NATO la *summit*-ul din 22 Noembrie dela Praga.

Toată bucuria primirii invitaţiei de aderare, (în cazul că va fi aşa) va fi întunecată însă pentru majoritatea Românilor care vor simţi lipsa Basarabiei, care din nou a fost lăsată în mâna Ruşilor. Actuala Republică Moldova va rămâne izolată, în afara graniţelor ţării, la discreţia Moscovei. SUA, ca de obicei, văzându-şi doar interesele personale, a dat mâna cu Putin, l-a primit pe acesta ca partener al NATO, primind probabil aprobarea lui ca România să fie lăsată să intre în NATO, în schimbul rămânerii Basarabiei sub *"ocrotirea"* Rusiei.

Rusia se reface astăzi din nou, pe cheltuiala Americii, ca mai apoi să devină iarăşi o mare putere militară, cu tendinţele ei vechi de extindere. Atitudinea Rusiei faţă de statele foste membre ale Uniunii Sovietice s'a putut vedea în timpul încercării luptătorilor ceceni de a-i forţa pe Ruşi să se retragă din Cecenia. Pentru Rusia nu contează 117 persoane pe care le-a sacrificat, dacă poate să-şi menţină influenţa în Cecenia. Astfel va proceda şi cu orice ce alt stat care îşi va cere independenţa totală; la fel va proceda şi cu Basarabia (Republica Moldova), dacă va fi cazul.

România, în cazul în care va deveni membră a NATO, cu un statut complet diferit de al Republicii Moldova, va fi în situaţia de a se uita peste graniţă, la fiii ei abandonaţi, care vor merge din rău în mai rău. Nici României nu-i va fi imediat mai bine, căci nu poţi reface nici în douăzeci de ani, cum prezisese Brucan, ceea ce s'a distrus în cincizeci. Dar, pe termen lung, trecând în altă categorie - a unei ţări cu o situaţie politică stabilă, România va reveni la situaţia ei dinaintea războiului.

Aceasta, dacă în cele două săptămâni rămase, până la *summit*-ul dela Praga, nu se va întâmpla nimic grav în ţară, ceva ce ar putea afecta stabilitatea politică a României.

Şi, toate acestea... ca urmare a succesului lui Bush obţinut la alegerile de acum 2 ani, precum şi la cele de acum câteva zile.

AUR şi CIANURĂ

Viorel PALTIN

Este oare adevărat că în România nu a mai rămas nimic de furat, de jefuit? Iată o întrebare ce ar trebui să fie pusă dela obraz, trăgându-i energic de cravată, pe mai vechii şi actualii guvernanţi, care gestionează averea multă-puţină a naţiunii. Ce a mai rămas din bogăţiile pământului românesc, sol şi subsol? Legende? Basme de adormit copiii? Mai avem noi ca naţiune ceva petrol - *"aur negru"*, gaze naturale, sare, lemn sau cărbune? Cât din toate astea? Dar cu aurul cum stăm - la câte tone se ridică rezerva naţională de metale preţioase? Cine ne spune, cine ne dă raportul? Sau: care este valoarea Tezaurului României, dat Rusiei spre păstrare în primul mare război? Se zvoneşte că în Apuseni, la Roşia Montană, se pune la cale o crimă apocaliptică: stoarcerea munţilor de sute de tone de aur, prin metode chimice, cu ajutorul cianurii...

Întâi a fost o şoaptă, apoi un zvon difuz, ca o vagă amintire dintr'un vis urât, apoi coşmarul a devenit posibil: cică din satelit s'a constatat că la Roşia Montană şi împrejur s'ar afla încă sute de tone de aur, uşor de exploatat prin excavarea şi decopertarea munţilor...

Un nou Klondike, ca în ţinutul Yukon din Canada, la frontiera cu Alaska, la sfârşitul veacului al 19-lea. Hienele au simţit dela mii de kilometri distanţă iarăşi mirosul înnebunitor al metalului galben! Stirpea lor lacomă nu s'a stins încă. Gura lor coclită de metal preţios încins mai poate încă să înghită lingouri. Au început calculele, s'au găsit banii necesari exploatării, s'au făcut demersurile oficiale. S'a anunţat la TV că numeroşi emisari ai firmelor interesate, oferă bani Moţilor pentru case şi terenurile aurifere din zonă. Şoapta s'a făcut zvon, apoi zvonul a devenit ştire şi în curând noua exploatare va deveni certitudine. Vorba sloganului: *"Nu ne vindem ţara!"*

Unde este acel aur, acest nou El Dorado? Ei bine, în România! Un tip cu nume românesc, Vasile Timiş - dar zis *"Frankie"* -, stabilit în Canada, până mai deunăzi traficant de droguri în Australia, s'a arătat interesat să salveze munţii Apuseni de aurul lor.

Cam la fel ne-au salvat şi eliberat Ruşii de pehblenda - minereul de uraniu - dela Stei, de milioane de tone de cereale, de petrol, lemn, carne şi alte feluri de bogăţii.

Vasile Timiş are o firmă, *"Eurogold"* care a şi încheiat un contract de colaborare cu firma românească *"Roşia Montana Gold Corporation"*, în scopul începerii unei exploatări de suprafaţă, prin nivelarea munţilor, cernerea pământului aurifer şi tratarea lui cu cianuri, pentru separarea aurului. Se va produce pe o rază de câteva mii de kilometri pătraţi un adevărat *"mare canion"* în inima Apusenilor, care va şterge vestigiile aşezării romane Alburnus Maior, care a umplut de aur vistieria Romei antice.

Sate întregi, biserici, cimitire vor rămâne pe fundul canionului, îmbibate în cianuri, fiindcă pe acolo nu va curge vreun afluent al Ampoiului, Amazonului, Arieşului, Orinico-ului sau Mississippi-ului, ci o dără de scursori cianurice, care vor *"fertiliza"* moartea chimică a zonei. Se zice că poluarea cu cianuri din zona Baia Mare şi dezastrele ecologice pe care le-au produs în răurile naţionale şi internaţionale *"scăpările"* de soluţii letale de acolo sunt doar minibombe ecologice, în comparaţie cu ce ar putea deveni megabombele cu cap de mort dela Roşia Montană.

Într'adevăr, poate că după *"Eurogold"* şi *"Roşia Montana Gold Corporation"* în România nu va mai rămânea nimic de jefuit, pentrucă, în general, din toată această ţară nu va mai rămânea nimic, fiindcă de tot şi de toate se va alege cianura şi praful.

Se mai aude că unii locuitori din zona vizată nu sunt dispuşi să-şi vândă casele şi terenurile sub un miliard de lei, cel mai ieftin. Norocoşii! Să nu zicem deci *"vai de ei"*, ci mai degrabă *"vai de noi"*. Unii Moţi se opun cu îndârjire, nu vor să vândă nimic, nici case, nici pământ, nici pe Horia, Cloşca, Crişan şi nici pe Avram Iancu. Dar cine-i va lua în seamă? Guvernul? Aş! Când nu va mai rămânea nimic de prădat în această ţară va dispărea cu siguranţă şi... guvernul. E singurul scenariu oarecum optimist în dezastru...

MUZICA-VIDEO
CARTI-ZIARE
din ROMÂNIA, la dvs. ACASĂ!
MUZICĂ peste 500 AUDIO CASETE si CD: MUZICĂ POPULARĂ/ROMANŢE, MUZICĂ UŞOARĂ COMICE-BASME-COLINDE, muz.CLASICĂ CD-ROM-uri cu SUBIECTE DIN ROMANIA
VIDEO :+100 FILME: Nea Marin, Dacii, BD, Pacala, ORAŞE, DATINI; TEATRU: Caragiale-Birlic, Take-Yanke-Kadar etc. Revelion, Revoluţia 89 Muz./dansuri populare celebre, Divertis, Crăciun
CĂRŢI: 2000 TITLURI: ROMANE, ISTORIE, DICŢIONARE, FILOZOFIE, POLITICA, POLITISTE, DRAGOSTE. BANCURI, COPII, CĂRŢI DE BUCATE etc.
ABONAMENTE LA ZIARE-REVISTE! COTIDIENE,SĂPTĂMÂNALE,LUNARE: "Evenimentul" "CAŢAVENCU", "SPORT", "REVISTA VIP", "Form.AS" REV.PARANORMAL,"REBUS","FEMEIA MODERNĂ" "OLIVIA","VIVA","PLAYBOY","POVESTEA MEA","BURDA"etc
Cereti formulare si liste gratis!
ARTIMMEX
import-export & distribution of publications and media
Reprezentanţi ELECTRECORD şi INTERCONT MUSIC
4 Farmington Cres.
Toronto, ON M1S 1G1 CANADA
e-mail: order@artimmex.com
INTERNET: www.artimmex.com
Tel.: (416) 332 9777
Fax: (416) 332 8777

STRUŢOCĂMILA STOLOJAN-BĂSESCU

Andrei BĂDIN

Conform unor documente publicate de presă, doi dintre şefii unor agenţii de sondare a opiniei publice au fost înainte de Decembrie 1989 informatori ai fostei Securităţi. Iar cei doi sunt din cei care apar pe ecranele televizoarelor sau în presă, emiţând judecăţi de valoare şi încercând să creeze curente de opinie în favoarea unora sau a altora dintre protagoniştii scenei politice. Unul dintre aceştia este Dorel Sandor, strategul sondajului PD din anii 1997-2000 şi care a dus la eşecul CDR mai apoi în alegerile din 2000.

Theodor STOLOJAN

Informaţia că doi dintre şefii unor astfel de institute au turnat la Securitate nu surprinde deloc, mai ales că au fost mai multe alegaţii în diferite medii că, de fapt, institutele de sondare ale opiniei publice fac *"servicii"* unor servicii de informaţii, care au, de fapt, scop politic. Acest lucru devine veridic mai ales că s'a demonstrat umflarea unor forţe politice de către aceste institute, precum şi alte diferite tehnici de manipulare pe această temă.

Ultima *"ispravă"* a acestor institute de sondaje este livrarea pe piaţă a unui nou produs politic, prezentat ca marea *"salvare"* a Dreptei Româneşti. Tandemul Stolojan preşedinte, Băsescu premier. Duetul este prezentat ca posibil câştigător cu 35 la sută din piaţă la momentul actual. Numai că institutul de sondare, cât şi cei care l-au comandat, o fundaţie condusă de politologul Stelian Tănase uită un lucru foarte important : nici Stolojan, nici Băsescu nu sunt oameni de dreapta şi deci nu vor reprezenta acest spectru politic. În fapt, ambii au fost lideri marcanţi ai FSN, miniştri în mai multe cabinete ale partidului lui Iliescu, Stolojan ajungând el însuşi premier. Plecat apoi câţiva ani la Banca Mondială într'o misiune pentru una din ţările ex-sovietice, deci o funcţie de mâna a treia, Stolojan a reapărut în viaţa politică românească pe post de membru al Comitetului de Sprijin al candidaturii la Preşedinţie a lui Ion Iliescu. Din acelaşi Comitet făcea parte şi Theodor Meleşcanu, un alt om de *"dreapta"*, ajuns nr.2 în Partidul Naţional Liberal, o forţă politică devenită o unealtă a delfinilor fesenişti. Să mai reamintim că activitatea lui Stolojan înainte de 1989 s'a axat pe îngrijirea de conturile cuplului dictatorial, lucru despre care actualul lider al PNL nici nu mai aminteşte, uitând că, de fapt, a ajutat la furarea banilor poporului.

Celălalt om de *"dreapta"* prezentat de sondajul amintit ar fi Traian Băsescu, un personaj legat strâns de devalizarea flotei româneşti. Mai apoi după 1996 a fost principalul detonator al coaliţiei care a preluat Puterea dela FSN. Să ne reamintim discursul de "dreapta" al actualului lider al PD: nu, restituirii proprietăţilor, un capitalism mai social democrat şi aşa mai departe, tot *"programul politic"* dela acea vreme al marinarului cu frizură a la Hitler fiind în fapt antidemocrat. Acum, prin manevre de culise, acest Băsescu ne este prezentat ca intruchiparea Dreptei, la fel ca şi Stolojan, dar amândoi nu sunt, în cel mai bun caz, decât nişte comunişti mai luminaţi.

Scoaterea pe piaţă a acestor tovarăşi ca reprezentând Dreapta arată însă adevărul crud al situaţiei politice. La 13 ani dela Revoluţie, Dreapta nu există în România. Firavele forţe care au apărut după Decembrie 1989 au fost distruse sau s'au autodistrus, în special prin guvernarea ratată dintre 1996 şi 2000. Acum, pe acest teren rămas viran, laboratoarele serviciilor secrete pregătesc falşi înlocuitori. În fapt, este vorba de celebrul plan al lui Troţki dela începutul anilor '20, când acesta propunea crearea unei false democraţii prin partide de opoziţie, care de fapt să fie manipulate de Partidul Comunist sovietic. Cum se vede, partidele surori au preluat acest plan şi este evident că acesta a fost pus în practică şi în România după alungarea dela Putere a lui Nicolae Ceauşescu. Să ne reamintim numai de partidele ţărăneşti şi liberale scoase pe piaţă de FSN, care incercau să compromită adevăratele partide istorice.

Traian BĂSESCU

Singurul partid care s'ar putea revendica dela Dreapta tradiţională ar putea fi PNŢCD. Aflat pe *"vală"* în ultimul timp, PNŢCD încearcă revenirea. Fără îndoială aceasta nu va fi deloc uşoară, ţărăniştii având de răspuns multor probleme din trecut şi mai ales de a veni în faţa electoratului cu un program pragmatic. De fapt, de revenirea ţărăniştilor depinde şi oprirea duetului de fals Stolojan-Băsescu. Şi mai ales să profite de dezorientarea electoratului acestor partide, care este nemulţumit de eventuala alianţă. Iar *"sociologii"* de mucava care au scos pe piaţă acest produs au ratat din prima, dând dovadă că nu îşi cunosc meseria. Electoratul liberal nu are aproape nimic în comun cu cel democrat, fiind mai curând adverse, astfel încât un asemenea tandem ar fi mort din faşă.

Oricum, ca să concluzionăm, duetul Stolojan - Băsescu este o struţocămilă.

ÎN ROMÂNIA NU EXISTĂ LIBERTATEA PRESEI

Organizatia *"Reporteri fără frontiere"*, cu sediul la Paris, care are ca principal scop apărarea drepturilor jurnaliştilor din întreaga lume, a dat publicităţii primul index mondial al respectării libertăţii presei pe Glob. Documentul arată că libertatea presei este în pericol în întreaga lume, dar în special în Asia: Coreea de Nord, China, Burma, Turkmenistan şi Butan. România ocupă un mediocru loc 45 din 139, cu un pas în urma Bosniei şi Mali şi urmată de Capul Verde. Toate ţările candidate la UE se află pe poziţii superioare, printre ţările europene cu recorduri la încălcarea libertăţii presei numărându-se Ucraina, Iugoslavia, Turcia sau Rusia. Ca o surpriză, Costa Rica se află pe o poziţie superioară Statelor Unite, iar Beninul a depăşit Italia, reprezentanţii organizaţiei apreciind că prosperitatea economică nu este o condiţie sine-qua-non a liberei exprimări. Pe primele locuri se află Finlanda, Islanda, Norvegia şi Olanda.

Raportul a fost realizat prin trimiterea unui chestionar cu 50 de puncte jurnaliştilor, cercetătorilor şi experţilor juridici din aproape 140 de ţări. Subiectele s'au referit la violările libertăţii presei - cazurile de arestare sau ucidere a jurnaliştilor, cenzura, modul de exercitare a monopolului statului, precum şi legislaţia referitoare la activitatea mass-media.

Raportul referitor la România subliniază problemele legate de lipsa de reformă a Codului Penal, în ce priveşte pedepsele de insultă şi calomnie, solicitată de Consiliul Europei încă din 1997. *"În contradicţie cu standardele europene în domeniul libertăţii de informare, legislaţia românească sancţionează în continuare calomnia prin amende ridicate şi pedepse cu închisoarea cu suspendare"*, se arată în document. Deşi presa se bucură de o mare libertate, jurnaliştii, în special cei din domeniul investigaţiilor, lucrează sub ameninţarea unor severe condamnări juridice. Raportul notează că articolul 205 din Codul Penal prevede o pedeapsă cu închisoarea dela două luni la doi ani pentru *"insultă"*, iar articolul 206, dela trei luni la trei ani pentru *"calomnie"*. Pedepsele cu închisoarea dela şase luni la cinci ani se acordă pentru *"ofensă adusă autorităţii"*, în conformitate cu articolul 238 al aceluiaşi Cod. *"La sfârşitul lui 2001, reforma Codului Penal continuă să nu fie finalizată"*, se spune în raport, care face referire la solicitările ministrului Justiţiei, Rodica Stănoiu, de menţinere a prevederilor din Codul Penal referitoare la insultă, calomnie şi ofensă adusă autorităţii şi chiar creşterea pedepselor pentru ofensele aduse anumitor instituţii.

"Reporteri fără frontiere" menţionează proiectul legii secretului de stat, care nu a fost declarat conform cu Constituţia de către Curtea Constituţională care prevedea sancţiuni până la zece ani de închisoare, pentru jurnaliştii şi cetăţenii care ar dezvălui secrete de stat. În Ianuarie 2001, autoritatea financiară a agenţiei de presă ROMPRES, se spune în document, a fost încredinţată Ministerului Informaţiilor Publice, aceasta sustrăgându-se controlului Parlamentului, ca în alte ţări democratice.

Organizaţia menţionează că România a semnat, în 2000, *"Carta pentru libertatea presei"*, a Pactului de Stabilitate pentru Europa de Sud-Est care stipulează că mass-media publică trebue să servească interesului public şi să dispună de o marjă de independenţă suficientă faţă de puterea executivă. În acest sens, Pactul de Stabilitate a cerut anul trecut, în Noembrie, autorităţilor să garanteze independenţa ROMPRES şi să o scoată pe aceasta de sub autoritatea Ministerului Informaţiilor.

NIMIC NOU SUB SOARELE POLITICII ROMÂNEŞTI

Florin Oprea SĂLCEANU

O condiţie esenţială pentru ca naţiunea română să aibă fericirea de a fi condusă de adevăraţi oameni politici este ca ea să hotărască, în numele propriului destin, calea spre Democraţie şi nu acceptarea demagogiei. Fariseii politici actuali sunt principalii susţinători ai sîndromului demagogic şi săvârşesc păcatul falsităţii asupra Democraţiei. Pentru ca Democraţia să fie un mijloc de împlinire a destinului naţiunii române, fiecare individ în parte trebue să se implice, pentru a nu mai permite celor care fac politică să se abată dela normele universale ale Democraţiei. Naţiunea are de câştigat din această devenire socio-politică, românismul în lume şi întru lume devine un temei universal valabil în permanentă desăvârşire.

Timp de o jumătate de veac devenirea sa istorică a fost brutal limitată de către impostorii Democraţiei, îmbătaţi de cultul puterii şi al ambiţiilor personale. Întreaga naţiune a fost un vast laborator de experienţe ideologice şi pragmatice, care au secătuit puterea de împlinire a individului, limitându-i la extrem libertatea de gândire şi acţiune. Acest şoc al înstrăinării a fost atât de puternic încât, între 1989 şi 2000, nu se mai întrevedea nici o cale de echilibru social: mineriadele au fost cele care au dovedit starea naţiunii şi ce doreau cei care încă mai sperau în revenirea totalitarismului.

Pentru a se opri procesul de împlinire a Democraţiei, partidele istorice au fost *"invadate"*, încet dar sigur, de către activişti de partid şi securişti şi aceştia au început, prin mijloace arhiştiute, să îi îndepărteze pe cei care nu prezentau *"încredere"* pentru scopurile lor de compromitere a ideilor democratice. Este de reamintit că PD are în structura sa astfel de politicieni de *"bazar"*, dar şi partidul care se află la putere. Ce s'a întâmplat cu PNŢCD, ce se întâmplă cu PNL, evidenţiază acest adevăr.

Timp de un deceniu, naţiunea română a asistat la *"vii"* mişcări, chipurile, de orientare a politicianului, adică să aleagă partidul ce îi poate *"susţine"* cât mai bine *"ideile"* despre cum *"crede"* el că este o adevărată Democraţie, de care să beneficieze cel mai mult naţiunea. Fals, cât de fals s'a dovedit o astfel de *"infiltrare"* a politicienilor de *"bazar"* în conducerea partidelor istorice în condiţiile actuale, s'a văzut şi continuă să se vadă.

NOTĂ: În PNL Prahova am întâlnit indivizi care nu au nimic cu liberalismul şi sunt prezenţi acum şi fac politică pentru interese personale. Un obscur doctor care a venit peste noapte în PNL Prahova, a ajuns parlamentar (!?) şi a fost *"ales"* să conducă PNL Prahova. Fiind prezent în sediul partidului, acest individ şi-a pus slugile să mă dea afară, chipurile că *"este şedinţă"* şi nu am nici un drept să asist.

De fapt, aceşti impostori (pecerişti-eşalonul doi, cu state vechi în propaganda şi represiunea comunistă), prin sfaturile de taină ale securiştilor din sânul călduţ al SRI (Măgureanu şi urmarea) şi-au trasat propriul scop: cum să se îmbogăţească ei şi neamurile lor rapid şi eficient. În noaptea cea mai lungă de compromitere a Democraţiei, naţiunea a fost tratată ca o mulţime proastă şi oarbă prin efectul legilor contradictorii şi obscure, incapabilă să protesteze prin Justiţia Statului de Drept, care şi ea se face vinovată că a încurajat şi a apărat pe aceşti hoţi cu imunitate parlamentară să se îmbogăţească fără muncă, prin şantaje morale, prin falsuri de titluri şi atribuţii fără acoperire. Aceşti impostori demonopolitici sunt vinovaţi de mersul lent al naţiunii române întru maturizarea Democraţiei. Ei s'au îmbogăţit nu pentru a fi creatori de valori, să dea avânt economic României, ci să fie numai deponenţi în bănci şi să trăiască din rente grase.

Iată de ce capitalismul creator de valori nu există nici până în acest moment ci, doar mici întreprinzători cu o forţă financiară minimă, în permanenţă în pericol să renunţe la afaceri sau să dea faliment. Ei îşi fac siesta în lojele Parlamentului ca noi şi impertinenţi ciocoi, etalându-şi obrăznicia analfabetă cu luxul obţinut prin luxarea legilor, prin evaziuni fiscale de proporţii, pe când milioane de Români trăiesc în sărăcie şi debusolare.

Justiţia, Justiţia adevărată, incoruptibilă îi va lua la întrebări? Răspunsul, de fapt evident, este acesta: nimic nou sub soarele politicii româneşti dar şi al Justiţiei. Poate, într'o bună zi...

JUMĂTATE DIN CLĂDIRILE CAPITALEI SUNT CONSTRUITE ILEGAL

La 12 ani dela Revoluţie, autorităţile nu au demolat nici un imobil construit ilegal în Bucureşti, deşi edilii celorlalte oraşe importante ale ţării au declanşat demult această campanie. Fostul arhitect şef al Bucureştiului, Sorin Gabrea (1992-1996) şi actualul arhitect şef al oraşului, Adrian Bold, dezvăluie pentru prima oară după Revoluţie proprietăţile *"mafiei autorizaţiilor urbanistice"* care face legea în acest domeniu de care nimeni nu a avut, sau nu are curaj să se atingă. Potrivit acestora, jumătate din clădirile bucureştene, mai ales cele construite pe domeniul privat, sunt amenajate fără respectarea autorizaţiilor primite dela autorităţi.

***"Când se va demola în Bucureşti o clădire proprietate privată, construită ilegal, şi se va da o hotărire judecătorească în acest sens, atunci se va face dreptate în acest sens. Este singura soluţie pentru respectarea regulilor urbanistice în Bucureşti. Din păcate, judecătorii sunt părtinitori iar dreptatea făcută de ei lasă de dorit"**, a precizat succint realitatea actualul arhitect şef al Capitalei, Adrian Bold. Potrivit acestuia, majoritatea clădirilor cu destinaţie de locuinţe sau birouri construite după 1990 în zona centrală a oraşului s'au realizat după bunul plac al proprietarului, autorizaţia de construcţie ne mai semănând cu ceea ce a ieşit. Adrian Bold a precizat că străzile din oraş sunt scăpate de sub control în ceea ce priveşte construcţiile pe ele, culoarele, nivelul de înălţime, garajele, alinierea etajelor, toate nu mai seamănă decât în puţine cazuri cu detaliile prevăzute în autorizaţii.

Mai-marele urbanistic al oraşului a trecut la enumerarea zonelor în care constructorii nu au respectat autorizaţiile. Astfel, pe Bulevardul Aviatorilor există mai multe imobile care nu respectă condiţiile de înălţime prevăzute în autorizaţii.

TOT DESPRE MIRCEA GEOANĂ

Aurel Sergiu MARINESCU

Nu sesizăm încă ce interese se ascund în a-l transforma pe Dl. Mircea Geoană, venit de nicăieri în urmă cu câțiva ani, ca un viitor candidat, cu succes, la președinția României. Pentrucă, la sondajele de opinie Dl. Geoană l-a egalat pe Dl. A. Năstase.

Dl. Mircea Geoană este azi considerat de presa din țară - un copil de suflet al Președintelui Iliescu; el a avut oricând intrare liberă la Cotroceni, iar relațiile sale cu A. Năstase au cunoscut deseori asperități, pe care ambii au căutat să le minimalizeze.

Chiar de curând, Dl. A. Năstase a declarat presei că nu există sciziune (el a zis-o pe englezește - *split*) la vârful partidului. Tot Dl. A. Năstase a încercat să convingă pe ziariști că nu există fricțiuni în PSD, referindu-se la așa-zisele fricțiuini între el și M. Geoană. El a afirmat că presa ar fi aceea care încearcă să bage *"zâzanie"*, încercând să-l îndepărteze pe Geoană. Or, acesta - a spus Năstase - *"este un coechipier loial, inteligent și bun camarad"*. Exemplul ales de Dl. Năstase nu a fost întâmplător și trădează atenția cu care el, ca președinte al PSD își urmărește ministrul lui de Externe care, jucând cartea neutralistului, de abia în ...tombrie 2001 a intrat în ...SD, ceea ce l-a făcut a fi un credibil candidat în ochii lui Năstase.

La capitolul relații cu presa, Dl. Mircea Geoană are un punctaj mai bun și ziarele mereu i-au pomenit numele favorabil. Dacă în Februarie a.c., M. Geoană era plasat cu doar 7 procente în urma premierului la preferințele electorale, în luna Iulie el a devenit egalul lui A. Năstase. Un sondaj recent CURS l-a plasat pe Dl. Geoană egal cu Dl. Năstase la capitolul încredere. La 14 Iulie a.c., ambasadorul Franței, la recepția dată la Ambasada franceză, a dat mai mare atenție D-lui Geoană decât D-lui A. Năstase. Acesta a sesizat că în ultima vreme sondajele *"par a fi aduse din condei"*, pentru a da senzația unei concurențe în PSD. Dar primul care dă această senzație este chiar premierul, care nu de mult a trecut Departamentul de Comerț Exterior și Agenția Națională pentru Securitate la alte ministere - smulse dela Ministerul de Externe condus de Dl. M. Geoană. După trecerea Departamentului de Comerț Exterior sub coordonarea directă a primului ministru, Dl. Iliescu a făcut imediat o vizită de consolare la MAE, declarând că această trecere este o *"intenție care ar mai trebui analizată"*.

Deocamdată, această competiție între cei doi se limitează doar la întrecerea în sondajele de opinie - ticluite ca întotdeauna spre a manipula masele - și în modul cum sunt reprezentate de o presă din țară, obedientă și sensibilă la avantajele pe care le pot avea ei - deocamdată doar Dl. A. Năstase.

Noi, cei din exil știm însă mai multe despre Dl. M. Geoană ca despre unul care a petrecut ani buni în capitala Statelor Unite.

Băiatul trădătorului pandur are aceleași *"calități"* de veleitar ca și colaboratorul Securității, Dl. A. Năstase. De asemenea, aroganța îl caracterizează pe Dl. Geoană ca și pe Dl. Năstase, amândoi ciocoi moderni.

Dl. Geoană a circulat la Washington numai într'un Mercedes 280, mașină luxoasă foarte scumpă, care costă câteva zeci de mii de dolari. Minciuna folosită era că Mercedesul a fost cadou din partea FMI și a Băncii Mondiale. În realitate, cu banii dați de aceste instituții pentru alte scopuri, Dl. Văcăroiu, pe atunci prim-ministru, a cumpărat Mercedesul pentru Dl. Geoană - o clasică deturnare de fonduri.

În USA, mașina oficială este Cadillac sau Lincoln. Ambasadorii din țările bogate, care își pot permite 30 de Mercedesuri, circulă în Lincoln, în semn de curtoazie față de țara gazdă. Parvenitul ambasador român e diferit, ca orice parvenit, circulă cu cea mai scumpă mașină cumpărată din bugetul secat al țării. Și, pe bună dreptate, oficialitățile americane, s'au întrebat: de ce se plâng Românii că trebue ajutați, că sunt săraci? Diplomații lor se scaldă în lux. Fastul cu totul ieșit din comun al copilului de caporal nu s'a potrivit deloc cu situația celor pe care el i-a reprezentat (zice-se) la Washington. Cu aprobarea colonelului DIE, Meleșcanu, transformat în democrat, ministru de Externe și acum liberal în partidul înființat de Brătieni, M. Geoană s'a lansat în cheltuieli extravagante. El nu a învățat niciodată, nici după sejurul la Washington, nimic din democrația americană - păstrarea libertății cere conștiință civică, responsabilitate, a ajuta pe alții.

Dar Dl. Geoană a trăit la Washington într'un lux sfidător. El a locuit într'o vilă uriașă care se plătește cu o chirie lunară de 15.000 dolari, deci anual 180.000 dolari; el a avut salariu de 2.200 dolari lunar. În afară de aceste sume, el a avut la dispoziție anual 800.000 dolari drept cheltuieli de reprezentare și a avut dreptul la 2 femei de serviciu, 1 grădinar, 1 valet, 1 șofer personal și 1 bucătar, toți plătiți dela București. În același timp, în țară, pensionarii mureau de foame, medicamente străine nu se importau, lefurile erau de mizerie și scuza guvernanților era că *"nu sunt bani"*.

M. Geoană a plecat din Washington cu zeci de containere și 2 Mercedesuri personale și nu știm dacă a înapoiat argintăria MAE, luată de el la venirea în USA. De ce guvernul român nu a cumpărat un loc la Washington, pe care să construiască o casă decentă, nu luxoasă, pentru ambasadorul său? De ce aruncă 180.000 dolari anual pentru o vilă de lux, în timp ce 68% din populația țării trăiește la limita sărăciei? Un singur răspuns se poate da: țara are la conducerea ei o bandă de tâlhari, al cărei unic scop este îmbogățirea rapidă, fără limită, prin orice mijloace, iar restul nu-i interesează.

Cheltuielile extravagante făcute pentru acest ciocoi nu s'au oprit la cele descrise. În 1995 s'au plătit firmei americane de *lobby* *"Jefferson Waterman International"*, tot din ordinul lui Meleșcanu, 402.500 dolari - sumă mai mare, de exemplu ca aceea pe care o plătise China. Una dintre misiunile acestei firme (JWI) a fost de a organiza meciuri de tenis între parvenitul Domn Geoană și birocrații or senatorii și congresmenii americani.

Mulți, chiar dela Ambasada Română s'au întrebat nedumeriți unde sunt banii donați de Sever Mureșan (alt DIE) pentru promovarea ambasadei? S'a vorbit că acesta a donat 600.000 dolari pentru renovarea și reparațiile necesare, dar în realitate s'au făcut doar zugrăveli și lucrări minore, care au costat doar 200.000 dolari.

Ca diplomat, Dl. Geoană a fost mediocru; ocupațiile sale au fost cu totul de alte naturi, ca: propulsarea propriei sale imagini, confecționarea unei organizații mondiale a emigranților români (visul de totdeauna al Securității externe), mijlocirea unor afaceri, tenis etc.

Pentru cea de-a doua preocupare permanentă pe care a avut-o și pentru care a fost un bun executant al directivelor primite, noi i-am recomandat câteva persoane care sunt de aceeași calitate ca și cei pe care i-a ales dânsul să *"reprezinte"* sutele de mii de Români americani și din lume, adică pe Armand Scaleți (Scala), Mircea Popescu ș.a. Îi recomandăm acum un alt personaj demn de acțiunea sa: pe Lucian Orășel, fost candidat la președinția României, ca independent, în anul 2000 și care apare pe internet la Forum sub numele conspirativ Mișu Orășel Tomberg, al doilea nume de familie fiind al D-nei Christine Tomberg care, trecută de vârsta tinereții l-a înfiat în 1988 pe *"bebelușul"* Orășel, aflat la vârsta de 44 de anișori.

Dacă Dl. Geoană i-ar fi cunoscut biografia lui Orășel-Tomberg - făcută din declarațiile sale - l-ar fi propus imediat președinte mondial al tuturor organizațiilor de sub ghidajul Bucureștiului: la 13 ani, arestat politic, executând 8 ani în care a fost pedepsit 268 de zile și 100 zile în greva foamei pentru îmbunătățirea vieții deținuților politici; vorbește 9 limbi străine: rusa, poloneza, ucraineana, maghiara, engleza, franceza, italiana, spaniola și germana (doar scris); deține două diplome de inginer din București, două diplome din USA - Harvard și Virginia University; câte două servicii în același timp, funcții și lucrări numeroase, ș.a.m.d. Acest individ este implicat și în unele afaceri murdare, iar la alegerile din 1996 la care a candidat, independent, fără organizații în teritoriu și fără aparat electoral, a reușit să aibă o listă cu 625.000 de semnături, ceea ce înseamnă că morții din cimitirele patriei, fictivii și cei din cărțile de telefoane i-au dat delegații să-i semneze.

Nu este păcat ca din forul mondial reprezentativ al Românilor din afara țării să lipsească un asemenea personaj?

Ca ambasador, citâm câteva din isprăvile D-lui Geoană, puțin cunoscute la București.

1. În Decembrie 1996, Dl. M. Geoană a declarat ziarului *"Washington Times"* o minciună ieftină, comentată extrem de negativ în cercurile politice americane: *"România nu a fost niciodată membră a Pactului dela Varșovia"*. Și ca să agraveze și mai mult situația, a declarat apoi că ziaristul James Morrison e vinovat pentrucă l-ar fi citat *"eliptic"* și că el ar fi afirmat că *"România nu a făcut parte din structura militară integrată a Pactului dela Varșovia"*. În același timp când l-a acuzat pe ziaristul Morrison, i-a trimis acestuia o scrisoare de mulțumire pentru minunatul articol publicat, însoțită de 2 sticle de vin românesc.

2. Dl. Mircea Geoană a comandat un film cu elogii despre prima guvernare a PDSR pe care, după alegerile din 1996 din Noembrie a *"uitat"* să-l achite, ceea ce a dat naștere la un scandal, contribuind astfel la șifonarea imaginii și așa terfelită a României. Producătorul a cerut ajutorul Domnilor David Funderburk și Phil Crane, congresmani; aceștia i-au atras atenția lui Geoană că se compromite prin tergiversare și pe el și imaginea României în USA.

3. Dl. M. Geoană a fost reclamat de 5 organizații românești din USA, președintelui Bill Clinton, Departamentului de Stat și Congresului USA că *"a dezinformat"* autoritățile americane în privința Legii bunurilor confiscate de comuniști. El a ascuns congresmanilor recursul în anulare decretat de procurorul general Nicolae Cochinescu, care a executat a doua naționalizare. El și-a permis să încerce să păcălească conducerea USA, care i-a spus tranșant: *"România trebue să aleagă între înapoierea averilor or dușmânia Americii"*. Consiliul pentru Securitate și Cooperare în Europa l-a somat pe Dl. M. Geoană să transmită acasă indignarea profundă a Washingtonului. Dl. M. Geoană a făcut în SUA un joc dublu, periculos. Senatorul D'Amato a mirosit duplicitatea D-lui Geoană. Toate s'au întâmplat după ce ambasadorul afirmase că guvernul său a restituit proprietarilor de drept casele naționalizate.

4. În 1996, afluentul ziar *New York Times* a publicat pe prima pagină un articol extrem de critic la adresa orfelinatelor din România. Folosind o tactică comunisto-dâmbovițeană, Dl. Geoană a dat a doua zi o replică dură și usturătoare ziarului amintit (cel mai mare și răspândit ziar american în lume) într'un ziar aproape necunoscut, *Washington Times*, al reverendului Moon și din care făcea parte un grup de *lobby*-iști pentru guvernul român, în frunte cu Halpert și D-na Găetan.

Desigur, ambasadorul și atașatul de presă, Simona Miculescu (cumnata D-lui Năstase - sora soției sale) au procedat ca pe malul Dâmboviței - dacă un ziar scrie ceva, altul scrie invers, se creează confuzie și cititorul nu mai știe ce să creadă, numai că *New York Times* este un gigant făcător de opinie, pe când *Washington Times* nu este luat în serios de nimeni.

5. Dl. M. Geoană a colaborat cu cel mai murdar *lobby*-ist din America, Edward Van Kloberg, cel care a încercat să-i construiască o falsă imagine lui Ceaușescu în Statele Unite. El chiar a fost prieten cu Van Kloberg, *lobby*-ist care i-a făcut nâmeroase servicii, dar nu se știe încă cu cât a fost plătit, timp în care MAE, datorită informațiilor primite dela Dl. Geoană avea angajată firma tot de *lobby* APCO Associates căreia i s'au plătit, de exemplu, în 1993, 736,574 dolari; prin APCO s'au plătit în același an lui Petre Popescu 25.000 dolari și altui *lobby*-ist, Daniel Nelson - 18.750 dolari.

Petre Popescu cu soția sa Friedman sunt patronii firmei Popescu/Friedman din Los Angeles - declarat de Dl. Geoană - specialist în problemele românești și căruia în România până în 1979 i se spunea *"Securistul"*. Pentru *lobby* el a primit în 1993 un total de 238.000 dolari pentru *"consultanță în problemele românești"*???

Dar Dl. Geoană are și calități de cameleon: după ce a servit interesele PDSR la Washington, la alegerea D-lui Emil Constantinescu ca președinte s'a grăbit să-l felicite pe acesta la ora 3, în noaptea alegerilor, de parcă Dl. Constantinescu l-ar fi trimis la Washington. A doua zi, în Buletinul *Embassy Flash* al Ambasadei române, pe pagina I-a, sub titlul *"Vestitorul schimbării"*, un articol semnat - ambasadorul român Mircea Geoană. Publicația a fost așezată în așa fel încât să poată fi văzută de toți invitații la recepția oferită în cinstea zilei naționale.

Deci, Dl. Geoană este un element bun la orice anotimp care se pretează la orice și, pentrucă *"așchia nu sare departe de pom"*, ca și tatăl său care din caporal în armata regală română s'a transformat într'un rapid trădător de țară pandur de-al Anei Pauker și al lui Laszlo Lucacs, așa și fiul a fost pe rând om de încredere PDSR-ist, apoi al lui Emil Constantinescu, din nou PSD și viitorul va fi plin de surprize pe care i le rezervă acestui om. Vorba conului Caragiale: *"curat murdar"!*

RAPORTUL COMISIEI

Urmare din pag. 1

Responsabilitatea slăbiciunilor inventariate în proaspătul raport al Comisiei Europene, dar nu numai, aparține întregii clase politice care, la mai bine de 12 ani dela căderea comunismului, nu a vrut sau nu s'a priceput să aducă economia românească în stare de funcționare, ori care nu a reușit să provoace măcar iluzia că, într'un viitor rezonabil, în România s'ar putea vorbi despre o administrație publică ieșită din captivitatea birocrației și a corupției endemice. Contextul politic internațional este extrem de favorabil României. Această oportunitate este, cum zice Dl. Geoană, jucată agresiv și ambițios de actuala Putere.

Independent însă de verdictele primite în relația cu NATO și UE, România va trebui să-și legitimeze altfel noul loc atribuit, pe o hartă ale cărei frontiere nu sunt trasate doar de interese politice și conjuncturi favorabile.

James Rosapepe, fost ambasador al SUA la București între 1998 și 2001, a publicat în această vară în cotidianul *"Wall Street Journal Europe"* un comentariu intitulat *"Tigrul balcanic"*. Tigrul în cauză, este drept cam plouat și cu apucături adesea străine felinelor de rasă, era o Românie despre care Dl. Rosapepe scria cu toleranță și prietenie. La începutul acestui comentariu, fostul ambasador american scria cum l-a întrebat dânsul pe *"unul dintre arhitecții extinderii NATO"* ce ar trebui să facă mai întâi și mai întâi România pentru a deveni un candidat credibil pentru aderare. Mai întâi ar trebui să faceți curățenie în București, a venit răspunsul, și Dl. Rosapepe, un cunoscător al obiceiurilor locului, l-a considerat doar pe jumătate o glumă. Criticile aduse la Bruxelles României pentru serviciile proaste ale Poliției, pentru îngrădirea libertății de expresie sau pentru subordonarea politică a Justiției țin strict de partea serioasă a acelei glume, care, ca mai tot ce se întâmplă în România, emană un intraductibil haz amar.

Ileana BIDIAN

CITIȚI PE INTERNET
ZIARUL NOSTRU
www. cuvantul romanesc.com

RĂDĂCINILE ASCUNSE ALE "FENOMENULUI PITEŞTI"

Gh. BOLDUR-LĂŢESCU

"Reeducarea" prin tortura permanentă, pusă în practică de către căpeteniile Securităţii din ţara noastră în perioada 1948-1952, constituie în ultimul timp subiectul a tot mai multor cărţi, articole, studii şi comunicări, ce dezvăluie concetăţenilor noştri esenţa criminală a regimului comunist.

În articolul care urmează, ne propunem să cercetăm rădăcinile ideologice şi politice ale acestui tragic episod al istoriei sfârşitului de mileniu în România.

Violenţa, "paradigmă" a ideologiei şi politicii comuniste

Manifestul Partidului Comunist, elaborat de Marx şi Engels şi publicat în anul 1948 la Londra, deschide drumul unui lung şir de scrieri care, de-a lungul deceniilor ce au urmat, au popovăduit lupta proletariatului împotriva burgheziei, ca *"motor, al evoluţiei societăţii umane"*. În manifest se spune că *"pentru a smulge burgheziei, pas cu pas, întreg capitalul"* se vor folosi metode *"despotice"*. Îndemnul la violenţă este fără echivoc şi el revine ca un leit-motiv în majoritatea lucrărilor *"clasicilor marxismului"*. Astfel, în opusculul său intitulat *"Rolul violenţei în istorie"* (1878), Engels se declara un adept al metodelor dure, sângeroase, singurele care, în viziunea sa, pot asigura trecerea spre comunism şi deci spre... progresul omenirii.

Continuatorii, din secolul al XX-lea, ai autorilor *"manifestului"*, în principal Lenin, Stalin şi Mao au reluat în *"operele"* lor ideea necesităţii folosirii metodelor violente în desfăşurarea revoluţiilor sociale. Activitatea căpeteniilor comunismului mondial a trecut dela teorie la practică în timpul şi după sângeroasa revoluţie bolşevică din Rusia anului 1917, iar apoi, după cel deal Doilea Război Mondial, în China, ţările Europei de Est şi alte ţări de pe cele cinci continente. Practica partidelor comuniste poate fi rezumată astfel: încrâncenarea urii şi a conflictelor între regimurile de dictatură şi teroare, făptuirea unor crime sângeroase, cu caracter de genocid, afectând sute de milioane de oameni.

"Moartea unui om este o tragedie, moartea unui milion de oameni este o cifră statistică". Acest sinistru aforism, atribuit lui Stalin, rezumă fără greş, *"filosofia"* cinică a comunismului. Se ştie acum, dar nu se vorbeşte şi nu se scrie îndeajuns, ce înspăimântătoare asasinate au comis regimurile comuniste în URSS, în ţările Est-europene, în China, Coreea, Vietnam, Cambodgia, Cuba şi unele ţări africane. Numărul celor ucişi în numele *"concepţiei marxist-leniniste despre lume şi societate"* nu se va cunoaşte probabil niciodată cu exactitate, iar estimările *"prudente"* indică aproximativ 150 de milioane de victime ale comunismului între 1917 şi 1989 (vezi Stephane Courtois: *"Cartea neagră a comunismului"* - Humanitas 1999).

Aşadar violenţa, în formele ei cele mai sângeroase şi aplicată la nivel de masă a fost şi este o trăsătură definitorie a ideologiei şi politicii comuniste dela care s'au inspirat organizatorii şi executanţii experimentului *"reeducării"* prin tortură permanentă. Putem deci spune că violenţa comunistă reprezintă una din rădăcinile *"fenomenului Piteşti"*.

Dialectica marxistă - dublă gândire

Ambiţia de a fundamenta *"ştiinţific"* doctrina lor violentă şi distructivă i-a determinat pe teoreticienii marxişti să împrumute idei din concepţia materialistă a filosofului antic Heraclit din Efes, supranumit *"obscurul"*, din dialectica idealistă a lui Hegel, precum şi din alţi filosofi şi economişti ai secolelor XVII-XIX. Efectuând un veritabil *"mixtum compositum"*, marxiştii au scos pe piaţă disciplini noi, cu nume pompoase ca *"materialismul dialectic"*, *"materialismul istoric"*, *"economia politică marxistă"* etc. Lipsa de consistenţă a acestor discipline a fost pusă în evidenţă prin dezastrul economic, politic, social şi moral al încercărilor de a le aplica practic.

Ideologia marxistă are o structură conceptuală caracterizată prin neacceptarea principiilor fundamentale ale logicii clasice aristotelice. Principiul terţiului exclus, fundamental în logica aristotelică, afirmă că o propoziţie, o teză, o concepţie trebue să fie sau adevărată sau falsă, a treia posibilitate nu există *(tertium non datur)*. *"Logica"* dialectică nu recunoaşte acest principiu, ceea ce deschide drum confuziei şi arbitrarului în discursul politic.

Sesizând rolul profund al acestei orientări din ideologia marxistă, marele scriitor englez George Orwell, în celebrul său roman *"1984"*, apărut în anul 1947, descrie fenomenul *"dublei gândiri"* ca fiind esenţa comportamentului comuniştilor. Propoziţii precum: *"războiul este pacea"*, *"ignoranţa este forţa"*, *"libertatea este sclavie"*, imaginate de Orwell ca lozinci definitorii pentru *"gândirea"* comunistă, ne amintesc de sloganele aberante ale anilor '50: *"Stalin şi poporul rus libertatea neau adus"*, precum şi *"Luptăm pentru pace"*, sau de dementialele osanale ridicate după 1970 lui Ceauşescu şi agramatei sale consoarte.

"Dubla gândire" a apărut ca suport ideologic pentru căpeteniile Securităţii implicate în organizarea *"fenomenului Piteşti"* care, în ultimă instanţă, a reprezentat un sinistru amestec între frazeologia aparent generoasă despre *"reeducare"* şi aplicarea unor torturi fizice şi psihologice de o bestialitate ne mai întâlnită în istorie. Această formă de dublă gândire a cuprins, ca o psihoză colectivă, şi pe torţionarii recrutaţi dintre funcţionarii penitenciarelor şi dintre deţinuţi iar, în final, chiar pe victimele torturilor.

Îmi amintesc un episod tragic, extrem de rerezentativ pentru comportamentul dublei gândiri, petrecut într'una din celulele penitenciarului Piteşti, şi la care am asistat din postura de *"izolat"*, permanent supravegheat şi lovit de *"reeducatori"*: Tanu Popa - numărul 2 (după Eugen Ţurcanu) în ierarhia ODCC (Organizaţia Deţinuţilor cu Convingeri Comuniste) - l-a torturat înspăimântător timp de două săptămâni pe medicinistul sibian Eşanu. Acesta din urmă, ne mai putând suporta chinurile, într'o noapte şi-a tăiat venele dela mână cu ajutorul unei linguri ascuţite prin frecare. Descoperindu-l a doua zi dimineaţă, într'o baltă de sânge şi în stare de inconştienţă, torţionarul Popa, s'a aplecat deasupra lui şi, vorbindu-i cu *"blândeţe"* despre reeducare, l-a sărutat pe frunte...

Ura faţă de valorile creştine

"Teoreticienii" comunismului au fost, dela bun început, duşmanii înverşunaţi ai religiei în general şi ai creştinismului în special. Calificând drept *"opium pentru popor"* credinţele religioase, ei au încercat să fundamenteze filosofic concepţia lor ateistă. Invităm pe cititori să (re) citească *"Materialism şi empiriocriticism"*, opera lui Lenin în care el se străduieşte să demonstreze inconsistenţa concepţiilor religioase şi să arate că totul în univers este numai materie. Demonstraţia este penibilă, trasă de păr, plină de sofisme şi lasă cititorului atent impresia că nici Lenin nu credea în *"teoria"* pe care o susţinea.

Când au cucerit puterea, comuniştii din Rusia şi apoi din celelalte ţări europene şi-au concretizat ideologia ateistă printr'o politică de ură şi de represiune împotriva creştinismului. Sute de mii de preoţi şi milioane de credincioşi au plătit cu viaţa sau cu libertatea, credinţa lor întru Hristos. Comuniştii europeni s'au înverşunat în special împotriva credinţei creştine şi mai puţin împotriva celorlalte religii, în timp ce comuniştii chinezi i-au persecutat în egală măsura pe budişti.

Rămâne de neînţeles cum a fost posibil ca numeroşi intelectuali din ţările comuniste, precum şi unii intelectuali din ţările occidentale să devină adepţii ateismului comunist anticreştin. Această problemă este tulburător de complexă, explicaţia putând fi găsită în neconformismul şi spiritul de frondă specific anumitor intelectuali, precum şi în frontul comun pe care, ani la rând, intelectualii evrei, având adesea poziţii-cheie în cultura şi în mediile de informaţie, l-au făcut cu comunismul internaţional. Organizatorii *"reeducării"* prin tortura permanentă precum şi torţionarii recrutaţi dintre deţinuţi au preluat ideologia ateistă şi anticreştină a comuniştilor, aplicând-o cu un zel şi o cruzime ne mai întâlnite. La Piteşti şi Gherla, s'a urmărit cu furie ca victimele *"reeducării"* să-şi declare lepădarea de credinţa strămoşească, să denigreze dogmele, morala şi obiceiurile creştineşti şi să participe la veritabile ritualuri satanice antireligioase. Am avut prilejul să relatez, dar cred că nu e lipsit de importanţă să amintesc din nou, despre episodul petrecut în noaptea de Crăciun a anului 1951 la Gherla, când Eugen Ţurcanu a obligat câţiva preoţi să *"oficieze"* o *"slujbă"* după un text scârbos, ei fiind aşezaţi pe tinetele cu excremente, după care a urmat *"împărtăşirea"* deţinuţilor cu materii fecale. Caracterul demential al acestui episod, care de altfel nu a fost singurul de acest tip, ne arată unde poate duce ura viscerală faţă de creştinism a comuniştilor, care au conceput, organizat şi aplicat *"reeducarea"* din închisorile româneşti.

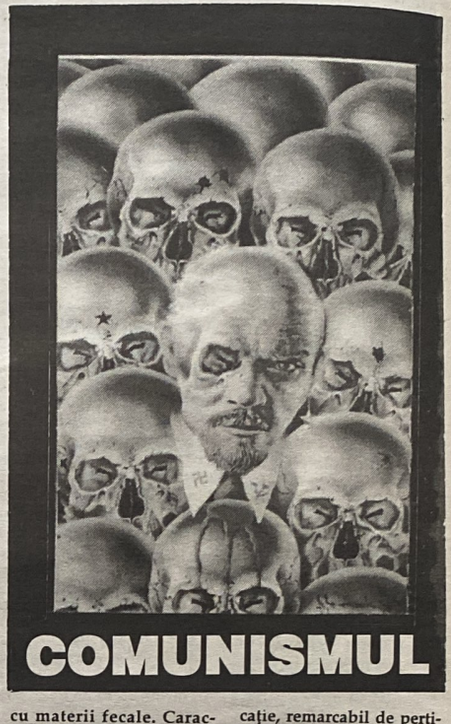

Orgoliul, setea de putere

Cei care au trecut prin tragicul *"experiment Piteşti"* au observat, fără îndoială, că Eugen Ţurcanu, Tanu Popa, Steier şi ceilalţi şefi ai ODCC, pe lângă cruzimea bestială cu care îşi torturau victimele, aveau un comportament nemăsurat de orgolios. Practic, ei uitau că, în realitate, sunt nişte deţinuţi care, deşi aveau avantaje - în principal o mâncare mai consistentă şi posibilitatea de a se mişca în interiorul penitenciarului - erau lipsiţi de libertate, de posibilitatea de a avea contacte cu familia şi, bineînţeles, de un minim comfort. Puterea pe care o aveau însă asupra celorlalţi deţinuţi - putere de viaţă şi de moarte - le dădea un fel de beţie concretizată prin aroganţă şi aere de atotştiutori. Îmi amintesc chiar faptul că unii dintre cei torturaţi, sesizând orgoliul bolnăvicios al căpeteniilor ODCC, au încercat să-şi uşureze chinurile flatându-i pe torţionari cu declaraţii admirative. Au fost cazuri în care, în felul acesta, călăii s'au îmbunat, cel puţin pentru un timp.

Setea de putere a principalilor torţionari, concretizată prin comportamentul lor bestial şi orgolios, are rădăcini în trăsătura specifică a conducătorilor comunişti din toate timpurile, obsedaţi de putere până la manifestări paranoice.

"Puterea de dragul puterii" - astfel caracterizează George Orwell, în romanul său *"1984"*, esenţa acţiunilor scelerate ale liderilor comunişti. Această explicaţie, remarcabil de pertinentă, a comprtamentului şefilor comunişti, ne îndeamnă să reflectăm asupra sănătăţii mintale a acestora. Obsesia de a conduce lumea apare foarte clar în documentele programatice ale comunismului, începând chiar cu *"Manifestul partidului comunist"*.

Mutatis mutandis, tot o obsesie dementială de a conduce lumea îi anima şi pe torţionarii dela Piteşti, Canal, Gherla şi celelalte locuri unde s'a experimentat *"reeducarea"* prin tortură, doar că lumea lor se afla între zidurile închisorilor.

Macarenco - un Miciurin al pedagogiei

Între două şedinţe de tortură colectivă sau individuală, *"reeducatorii"*, cu aroganţa de care am amintit mai sus, se aventurau uneori şi în susţinerea unor *"prelegeri"* cu caracter ideologic. Fiind probabil obligat să spună ceva şi despre pedagogia sovietică *"cea mai înaintată din lume"*, Steier - unul dintre principalii propaganadişti - a vorbit despre Macarenco. S'au prezentat atunci *"principiile"* pe care Macarenco le susţinea în lucrările sale:

1. Reeducarea infractorilor prin muncă şi 2. Utilizarea violenţei. Terorizat cum eram - la fel ca şi camarazii mei de suferinţă - n'am fost în stare să înţeleg pe loc ce contradicţie flagrantă există între *"principiile"* lui Macarenco. După ce ne-am eliberat din închisoare şi am citit cărţile sale, am realizat că (re)educarea şi violenţa sunt două concepte care nu se pot împăca: re(educare) presupune acceptarea benevolă a unor reguli de conduită şi nicidecum prin forţă. Animalele care dau reprezentaţii la circ sunt adesea bătute, arse cu fierul înroşit, înfometate sau

Continuare în pag. 7

MIZA EUROPEANĂ A NOII CONSTITUŢII ROMÂNEŞTI

Urmare din pagina 1

Guvernul se teme că străinii vor cumpăra foarte mult pământ în România, unde preţurile sunt relativ scăzute şi că economia agricolă autohtonă va avea de suferit.

Cei cu viziune mai liberală susţin, în replică, că numai prin liberalizarea completă a pieţei pământului, agricultura din România va reuşi să atragă investiţiile de care are nevoie şi că viziunea naţionalistă a Guvernului actual este perimată.

În orice caz, faptul că Guvernul acceptă să adopte un principiu, dar cere, totodată, amânarea punerii lui în practică, arată că România se grăbeşte puţin cu negocierile de aderare. Egalitatea aceasta în drepturi cu cetăţenii UE va trebui să se reflecte şi în drepturile electorale. Altfel spus, Constituţia va trebui să îngăduie unui cetăţean britanic, de exemplu, să candideze la Primăria unei comune. Sau, ceea ce va provoca probabil discuţii mai aprinse în România, un cetăţean ungar va putea fi primarul unei comune din judeţul Covasna, după cum şi un bucureştean va putea, desigur, să candideze la alegerile comunale din Ungaria. Până acum, nici măcar Românii care şi-au pierdut cetăţenia din cauza exilului nu au putut candida până nu au cerut formal redobândirea cetăţeniei române. De asemenea, statul român va renunţa la dreptul său de a nu-şi extrăda cetăţenii. În viitor, un cetăţean român va putea fi extradat dacă o instanţă germană sau spaniolă va cere acest lucru.

În sfârşit, aşa cum arătam la început, organizarea instituţiilor va trebui să ţină seama de criteriile europene. Iar Constituţia va trebui să ţină seama de separarea puterilor în stat cu mai multă rigoare decât în prezent.

Dan BITU

"FENOMENUL PITEŞTI"

Urmare din pag. 7

torturate în alte moduri, pentru a executa numere care fac deliciul spectatorilor. Aceste procedee poartă numele de dresaj şi nu de re(educare). Macarenco era deci un adept al dresajului uman, prin mijloace folosite pentru dresarea animalelor! (după ce l-am citit pe Macarenco, n'am mai putut niciodată privi un spectacol de circ cu dresaj de animale...).

Aşadar, *"pedagogia"* macarencoiană era, ca şi alte idei din ideologia marxist-leninistă, o imensă impostură, menită să împingă la violenţa criminală pe activiştii comunişti şi, în cazul *"reeducării"* din închisorile româneşti, pe torţionarii - unelte ale Securităţii.

Cine nu-şi mai aminteşte de Miciurin, altoitorul de pomi cu pretenţii de savant biolog care, susţinut de Stalin, a falimentat şcoala rusă de genetică din deceniile 4 şi 5? Soiurile miciuriniste, ineficiente şi adesea absurde, au dat naştere unui folclor internaţional de glume, dar *"realizările" "marelui biolog sovieitc"* au fost date uitării, nefolosind la nimic.

Se pare că Macarenco a încercat să aplice teoria miciurinistă pentru a creea o nouă specie: omul animal dresat.

Din fericire, odată scăpaţi de *"biciul"* torţionarilor-dresori, deţinuţii politici au reuşit să iasă din complexul *"reeducării"* şi au revenit oameni adevăraţi; eliberaţi de dresaj. Urmele dureroase ale dresajului au rămas însă pentru tot restul vieţii pe trupurile şi în sufletele celor care au trecut prin înspăimântătorul experiment.

Politica sovietică faţă de România

Majoritatea supravieţuitorilor *"fenomenului Piteşti"*, la fel ca şi istoricii oneşti ce studiază fenomenul, sunt de acord cu faptul că una dintre principalele rădăcini ale reeducării prin tortură se află la Moscova. Într'adevăr, în anii 1948-1952, când au avut loc experimetele înspăimântătoare dela Piteşti, Gherla şi alte închisori din România, ţara era practic condusă de consilieri sovietici infiltraţi în conducerea ministerelor şi a tuturor domeniilor de activitate. Nu încape îndoială că aceşti consilieri au transmis conducerii Partidului Comunist şi Securităţii indicaţii privind aplicarea metodelor lui Macarenco în închisorile din România.

Mulţi oameni se întreabă: de ce Polonia, Cehoslovacia, Bulgaria, Ungaria şi Germania de Est au fost exceptate dela aplicarea experimentelor Macarenco?

O explicaţie fundamentală o găsim reamintindune că politica expansionistă rusă, conform testamentului lui Petru cel Mare, a vizat, în ultimele trei secole, înaintarea spre Balcani şi Marea Adriatică, România găsindu-se, ca spaţiu obligatoriu de trecere, pe acest traseu. Anexarea, de către Ruşi, a Basarabiei la 1812, ocuparea de facto a Principatelor sub Regulamentul Organic dela 1829, încercarea de a menţine România sub ocupaţie rusă după războiul din 1877-1878, deşi ţara noastră avusese o contribuţie decisivă la câştigarea războiului cu Turcii iar, mai recent, răpirea, în anii 1940 şi 1944 a Basarabiei de Nord şi a Ţinutului Herţa de către Sovietici, dovedesc obsesia rusească de a transforma România într'o anexă a Rusiei. Faptul că eforturile diabolice ale Moscovei de a-şi subordona totul sau măcar parţial ţara noastră au eşuat până la urmă, i-a înfuriat cumplit pe vecinii noştri dela Răsărit, răniţi în orgoliul lor de mare putere cu pretenţii de egemonie europenă. Furia s'a manifestat în duritatea cu care ne-au oprimat în repetate rânduri, dar în special după încheierea celui de-al Doilea Război Mondial. În nici una din ţările satelite Moscovei, din Estul Europei, Sovieticii n'au instaurat, ce e drept cu complicitatea căpeteniilor autohtone, o teroare atât de crunta şi un jaf atât de pustiitor, ca în România. Această teroare a fost amplificată de rezistenţa dârză opusă de Români, sub forma nenumăratelor organizaţii de luptă anticomunistă ale tineretului patriotic şi de lupta acestora din munţi, care a durat mult timp după armistiţiul dela 23 August 1944, până prin 1959-1960. Tocmai pentru reprimarea acestei rezistenţe eroice, Sovieticii au decis aplicarea *"pedagogiei"* lui Macarenco; şi astfel, a luat naştere *"experimentul Piteşti"*.

Rădăcini autohtone

În partea finală a cărţii *"Drumul Damascului"*, scrisă de Doamna Doina Jela, sunt reproduse două documente de arhivă, reprezentând stenogramele declaraţiilor date în faţa unei comisii de partid, la data de 18 Martie 1968, de către Pavel Ştefan, fost ministru de Interne în perioada Septembrie 1952 - Octombrie 1953 şi de Ilie Bădică, colonel de Securitate din Direcţia Penitenciarelor, între anii 1950-1955. După cum arată Doina Jela, *"comisia - iniţiată de N. Ceauşescu în cel mai mare secret, la nici un an dela luarea puterii - o formau apropiaţi ai lui din partid: Vasile Patilineţ, Gheorghe Stoica, Nicolae Guina, Ion Popescu Puţuri şi Grigore Răduica. Scopul era înlăturarea lui Drăghici, cel mai puternic dintre adversarii săi, prin controlul total asupra Securităţii, executat timp de 15 ani (1952-1967) şi compromiterea postumă a guvernării Dej..."*

Cele două documente de arhivă au o importanţă excepţională, fiindcă în ele se vorbeşte explicit despre atrocităţile comise în închisorile şi lagărele de muncă silnică din România în perioada 1948-1955. Iată ce afirmă Gheorghe Stoica, în cursul lucrărilor comisiei: *"metodele acestea medievale, care se axau pe teroare şi samavolnicie, au atins nu câţiva oameni, ci zeci de mii. Dumneata (Pavel Ştefan n.a.) spuneai de 25.000, dar au fost zeci şi zeci de mii de oameni care au căzut victime nevinovate. O bună parte din ei erau ţărani, muncitori, intelectuali care au spus nu ştiu ce"*. În declaraţiile lor, Pavel Ştefan şi Ilie Bădică învinuiesc în mod direct pe Gheorghe Gherorghiu-Dej, Teohari Georgescu, Alexandru Drăgici, Marin Jianu, Alexandru Voitinovici, Gheorghe Pintilie (Pantiuşa), Gheorghe Apostol, colonelul Dulgheru (Dulbergher), colonelul Albon, locotenentul major Liviu Borcea şi alţii, ca direct răspunzători sau complici împotriva umanităţii din România guvernată de comunişti.

Fără îndoială, în afara celor încriminaţi prin declaraţiile lui Pavel Ştefan şi Ilie Bădică, mulţi alţi ofiţeri de Securitate, funcţionari din sistemul penitenciarelor, precum şi unii membri ai Comitetului Central şi alţi activişti de partid au fost coautori sau complici la organizarea şi executarea *"experimentului Piteşti"* şi a altor atrocităţi din închisorile comuniste ale ţării (printre aceştia: generalul Nicolschi, Alexandru dela Gherla, colonelul Sepeanu etc.).

De unde a plecat ideea *"reeducării"* prin tortură permanentă şi care a fost rolul fiecăruia dintre cei care, într'un fel sau altul, au contribuit la făptuirea acestei crime împotriva umanităţii?

Pe lângă sursa de inspiraţie sovietică, a existat o *"contribuţie"* autohtonă la conceperea şi desfăşurarea fenomenului Piteşti?

Iată două întrebări tulburătoare, cărora nu le vom putea da, deocamdată, decât răspunsuri schiţate. În primul rând, originea în ideologia comunistă precum şi în *"operele"* din anii '30 ale *"pedagogului"* sovietic Macarenco. Transferul acestor idei în România s'a făcut, în principal, prin membrii Partidului Comunist Român care au stat, până în 1944, în Uniunea Sovietică, şi au venit în ţară odată cu tancurile sovietice.

De asemenea, amintim din nou rolul consilierilor sovietici care, în perioada 1944-1958, au condus ca *"eminenţă cenuşie"* întreaga activitate de partid şi de stat din România.

Putem deci afirma, fără teama de a greşi, că ideea generală a *"reeducării"* prin tortură a fost concepută în URSS.

Pe de altă parte, detaliile diabolicului proiect au fost probabil puse la punct în România, la nivelul cel mai înalt al conducerii Partidului Comunist, iar executarea proiectului a fost făcută de Securitate, având drept instrument gardieni ai penitenciarelor, precum şi deţinuţi special *"şcolarizaţi"*.

Dacă examinăn atent numele bestiilor care au fost principalii colaboratori din ţară şi executanţii *"experimentului Piteşti"*, vom constata că ponderea celor care au făcut *"stagii"* în URSS, precum şi a celor care nu erau Români (fiind Evrei, Maghiari sau Ruşi) este foarte importantă.

Coroborând toate aceste elemente, putem afirma că *"reeducarea"* prin tortură nu a avut o veritabilă rădăcină autohtonă, ci doar nişte ramificaţii locale, alogene, derivând din monstruoasa rădăcină aflată în Uniunea Sovietică.

Cine cuoaşte psihologia naţiunii noastre, nu poate să nu înţeleagă faptul că o idee atât de diabolică nu se putea naşte în spaţiul românesc.

Sublata causa...

Comunismul a generat nenumărate nenorociri şi suferinţe pentru oamenii de pretutindeni şi din România, printre acestea aflându-se şi *"reeducarea"* prin tortură şi cumplitele sale consecinţe. Înţelepciunea strămoşilor noştri romani a descoperit o genială lege a logicii practice: *"SUBLATA CAUSA, TOLLITUR EFFECTUS"* ceea ce înseamnă: *"Dacă înlăturăm cauza, dispare şi efectul"*. Stă în puterea noastră să lucrăm pentru dispariţia definitivă a cauzei majore care a determinat înspăimântătorul *"experiment"* Piteşti. Dar să nu uităm niciodată că această cauză se numeşte comunism.

Gh.BOLDUR-LĂŢESCU

CITIŢI ŞI RĂSPÂNDIŢI ACEST ZIAR

TRADUCERI LEGALIZATE (Certified Translations)
ENGLEZA - FRANCEZA - ROMÂNA

- ACTE EMIGRARE - SPONSORARE
- DIPLOMĂ, FOAIE MATRICOLĂ FACULTATE - LICEU
- CERTIFICAT NAŞTERE - CĂSĂTORIE - DIVORŢ
- RESUMÉ - C.V.
- ANUNŢURI, RECLAME, BROŞURI, MANUALE
- PAGINI WEB IN HTML

POST-SCRIPTUM TRANSLATIONS
Tel: 416-587-6603
http://PostScriptum.Netfirms.com

GÂNDIŢI-VĂ LA SIGURANŢA RUDELOR ŞI PRIETENILOR DIN ŢARĂ !

Scopul nostru este protecţia dumneavoastră şi a bunurilor dumneavoastră.

Sisteme de monitorizare şi alarmă la cele mai înalte standarde internaţionale, contra hoţilor şi incendiilor.

Monitorizare permanentă cu anunţarea imediată a pompierilor, poliţiei şi salvării.

APELAŢI CU ÎNCREDERE LA SERVICIILE FIRMEI NOSTRE

COMANDOR INTERNATIONAL

TIMIŞOARA - Tel: (011-40-56) 195-280 Fax: (011-40-92) 154-335
BUCUREŞTI - Tel: (011-40-1) 313-1552 Fax: (011-40-92) 152-06
În Canada vă adresaţi
Adi-Tor Tel: (416) 431- 7498 Fax: (416) 431-9877
www.cuvantulromanesc/publicitate

INTERVIU TRANSMIS DE BBC

Emil Constantinescu: Scopul cărţii mele: cei care vor să-şi apere inacţiunea prin ignoranţă să nu poate spune *"n'am ştiut nimic"*

- Emil Constantinescu şi-a tipărit memoriile de fost preşedinte. După doi ani de tăcere, patru volume. De ce?

- Am avut un principiu foarte clar, dela care nu m'am abătut niciodată. Am considerat că este sub demnitatea unui preşedinte să răspundă oricăror polemici. Nu am răspuns nici singur, nici prin intermediar. Şi acum consider că am greşit, dar este prea târziu. Nu am răspuns criticilor aspre, violente, mincinoase sau de toate tipurile care s'au abătut asupra mea. Şi acum cred că era necesar ca adevărul pe care îl cunosc să fie spus.

- Să le luăm pe rând, Domnule Constantinescu. Multă lume se întreabă ce o să spuneţi Dumneavoastră despre anumite episoade? De exemplu: despre lista lui Adrian Severin cu presupusa colaborare cu alte servicii din partea unor oameni de presă şi oameni politici, lista care i-a şi atras Domnului Severin până la urmă părăsirea scaunului de ministru de Externe. Dumneavoastră lăsaţi să se înţeleagă, dacă am înţeles eu bine, că această listă este credibilă. Dovezile, spuneţi Dumneavoastră în carte, sunt circumstanţiale, probele nu pot fi produse concret, dar dovezile sunt circumstanţiale. Am înţeles bine?

- Da, corect. Aceasta este situaţia. Şi am spus în carte că originalul acestei liste se află în seiful meu, nu o voi da niciodată publicităţii. Adrian Severin, după părerea mea, a greşit când a anunţat-o, fiindcă era într'o funcţie oficială. Şi atunci când eşti într'o funcţie oficială, trebue să produci probe. Or, în aceste situaţii probele nu se pot produce. Însă, ceea ce am vrut eu să atrag atenţia este asupra faptului că aceste dovezi circumstanţiale, care derivă din comportarea anumitor oameni în anumite momente, sunt la îndemâna tuturor. Deci, este o invitaţie adresată cititorilor să gândească cu propriul lor cap.

- Aveţi un capitol care este consistent în carte: *"Loialitate - trădare"*. Dumneavoastră faceţi acolo nişte afirmaţii destul de tranşante, care probabil vor stârni reacţii şi polemici, asta vrând, nevrând. De pildă, daţi o listă de oameni care spuneţi că au fost manevraţi din exterior. Nu-i puneţi pe lista trădătorilor, ci pur şi simplu pe lista oamenilor care au fost pilotaţi din exterior formaţiunilor de care aparţineau la un moment dat sau altul.

- Fac o distincţie - trădarea în politică este un lucru grav când se produce faţă de principii, nu faţă de persoane. S'a spus la un moment dat, s'a pus un accent extraordinar pe ideologie, la început - anticomunism, comunism. Dintr'un exces, în momentul de faţă, se tinde şi există destui partizani care spun: *"Nu mai avem nevoie de nici o ideologie"*. Nu se poate acest lucru, pentrucă ideologia înseamnă ataşamentul la valori şi principii. Nu poţi să treci dela un partid la altul şi să mături tot spectrul politic. Aşa ceva este, din nou, o ciudăţenie românească.

- Domnule Constantinescu, asupra cărui moment politic intern volumele Dumneavoastră aduc precizări importante, din punctul Dumneavoastră de vedere, aşa cum le-aţi trăit Dumneavoastră?

- Nu este numai un singur moment, sunt mai multe momente în care am luat decizii, pentrucă de aceea există preşedinţi, ca să ia decizii, şi este momentul cel mai clar al singurătăţii Puterii, pentrucă decizia o iei singur. Au fost câteva momente în care deciziile pe care le-am luat au avut o influenţă asupra destinului României pe termen lung. Prima decizie a fost imediat după ce am fost ales preşedinte şi era vorba dacă să aduc la cunoştinţă poporului adevărul asupra dezastrului financiar în care se găsea România; faptul că băncile principale, Bancorex şi Banca Agricolă erau falimentare, faptul că Banca Naţională nu mai avea rezerve deloc, România avea un deficit dezastruos şi datorii enorme. Deci, dacă eu, din interes politic sau dintr'o opţiune politică, ce de fapt mi-a fost sugerată de mai multă lume, aş fi ieşit în faţă şi aş fi condamnat guvernul Văcăroiu şi regimul Iliescu, care aduseseră ţara, practic, în crah economic, sistemul financiar al României s'ar fi prăbuşit, pentrucă el era complet fragil. Astăzi, oricine ştie acest lucru. Şi toate celelalte bănci private care s'au prăbuşit ulterior, asta ar fi însemnat o inflaţie de 1.000, 1.000 şi ceva la sută, pierderea valorii banilor, pierderea tuturor economiilor pensionarilor şi ale oamenilor şi, practic, distrugerea vieţii oamenilor acestei ţări. Care ar fi fost, să spunem, avantajul? Că pe aceste cadavre umane şi politice m'aş fi putut ridica, ca un lider care să-şi construiască un partid.

- Se simte din cartea Dumneavoastră, Domnule Constantinescu, mai multă căldură faţă de Mugur Isărescu decât faţă de... căldură umană, probabil eraţi în relaţii mai bune cu el, decât faţă de Ciorbea sau de Radu Vasile, ceilalţi doi prim-miniştri din perioada mandatului Dumneavoastră. Mă înşel?

- Eu nu l-am cunoscut pe Mugur Isărescu înainte de a fi preşedinte. Şi este o căldură care s'a născut din respect şi din apreciere, pentrucă am descoperit un om onest şi un profesionist adevărat, de care era nevoie. El a fost cinstit faţă de mine, mi-a spus care era eroarea... Discuţia a început foarte dur, l-am întrebat... Pentrucă, nu uitaţi, Banca Naţională, în '96, în perioada alegerilor, a scos bani fără acoperire. La presiunile fostului ministru de Finanţe şi la presiunile primului ministru s'au scos bani fără acoperire, ceea ce este un lucru foarte grav. Şi, sigur, discuţia a început destul de dur, pentrucă există şi posibilitatea demisiei şi a opunerii în acest moment. Dar am descoperit, cum vă spuneam, în Mugur Isărescu un profesionist adevărat şi funcţia lui de guvernator al Băncii Naţionale şi apoi cea de prim-ministru au fost benefice pentru România. Deci, este căldura unei aprecieri şi, sigur, am descoperit un om.

- A apărut şi cartea de memorii a lui Radu Vasile, fostul prim-ministru din acea perioadă, care spune că Dvs. aţi fi fost gata să daţi dispoziţie Armatei să se tragă. Atâta aţi fi fost de speriat în aceste momente.

- Sunt prostii. Deci, sunt discuţii care descalifică şi eu nu am cum să intru în politică, pentrucă, vă spun, în general, mesajul meu este pentru oameni inteligenţi. Dacă aţi citit cartea lui Radu Vasile, pasajul este ridicol. Deci, el spune că i-ar fi spus o consilieră care discuta cu Degeratu şi care s'ar fi gândit că aşa ceva s'ar fi putut întâmpla. Imaginaţi-vă, el vorbeşte la persoana întâi despre ceva, cine i-a spus, că ar fi crezut că i-a spus şi cineva ar fi crezut că s'a întâmplat. Acea persoană era generalul Degeratu, deci, cel care primise ordinele verbale. Numai ideea de a-l zugrăvi panicat pe generalul Degeratu te face să te umfle râsul, pentrucă toată lumea îl cunoaşte pe acest militar de carieră, cu sânge rece, care a condus această operaţiune de descurajare într'un mod absolut excepţional, în care în termen de câteva ore au fost puse în dispozitiv toate trupele şi, bineînţeles, s'a prezentat şi în raportul CSAT, şi la Colegiul de Apărare. Deci, astea sunt nişte prostii, or, acest gen de a face *"memorialistică"* - pun ghilimelele - nu poate decât să-l descalifice pe autor, dar după părerea mea - şi îmi pare rău că o spun - îi descalifică şi pe cei care iau în considerare acest mod. Eu am încercat să abordez mult mai serios şi în cartea mea veţi găsi documente, veţi găsi pe ore, veţi găsi personaje care pot confirma.

- Mă aşteptam să daţi mai multe amănunte în legătură cu atmosfera, culisele care au premers deciziei Dvs. de a nu mai candida la prezidenţialele din 2000.

- Sunt suficiente. Deci, hotărârea am luat-o singur, nu am ce..., nu sunt culisele unei hotăriri. Hotăririle importante şi deciziile importante le iei singur. Această carte arată, într'un mod foarte clar, că eu am propus un proiect politic. Deci nu m'am retras pur şi simplu. Am propus un proiect politic, un proiect politic valabil pentru România, pentru prezentul şi, de atunci, şi viitorul României, în care credeam atunci şi cred şi acum. Acest proiect era foarte simplu: nimeni, în nici o ţară fostă comunistă, nu a făcut reforma şi a mai fost reales vreodată. Deci, lucrurile sunt foarte clare. Este un preţ politic pe care trebue să îl asum. Şi eu am anunţat acest lucru încă din luna Ianuarie 1997, că nu voi conduce administraţia în aşa fel ca să îmi asigur un nou mandat, ci ca să reuşesc să fac ceva ce este important pentru România. Or, am acceptat să plătesc preţul politic şi am considerat - proiectul meu era următorul: Mugur Isărescu, care era prim-ministrul unui guvern de un an de zile, care dăduse primele succese, deci trecuseră lucrurile grele, care fusese artizanul scăpării României de încetare de plăţi, cu un an anterior, în calitate de guvernator al Băncii Naţionale, putea să fie cel care, fără să aibă un pasiv în spate, fără să răspundă, să conducă o coaliţie formată - deci, toate partidele - în calitate de candidat prezidenţial. Era logic. Mie mi se părea atât de logic încât nu am putut înţelege cum cineva să nu înţeleagă. Însă ambiţiile, ale lui Petre Roman - care dorea el să fie candidat şi considera că sigur va avea succes, ambiţiile sau, să spunem, manevrele lui Valeriu Stoica, ce avea o altă agendă politică şi alte înţelegeri, au scos PD, au scos PNL. UDMR declarase - şi fac această dezvăluire - că ar susţine un candidat unic al coaliţiei, dacă toate celelalte partide o susţin, acceptând să-şi retragă candidatul propriu. În urma atitudinii liberalilor, în special, şi a PD, şi ei şi-au pus candidat propriu şi, în această situaţie, proiectul meu sigur nu a avut succes. Deci, eu nu m'am retras ca să abandonez ceva, m'am retras ca să preiau răul, pasivul asupra mea şi să-l sprijin din spate şi să îi dau activul unui om în care credeam şi în care cred şi astăzi că ar fi fost bun pentru România.

- Nu vorbiţi deloc, D-le preşedinte, de Valeriu Stoica, un personaj important pe vremea coaliţiei şi a mandatului Dvs. de preşedinte. Nu l-am văzut menţionat în volumele Dvs.

- Da. Uneori, de jenă, alteori, pentrucă l-am înţeles, la un moment dat. Pentru un moment dat, l-am înţeles, adică, exista un moment în care, cum spuneam, poţi să înţelegi trădarea faţă de o persoană. Asta nu este nici o problemă, deci, nu îi port nici o pică - să spunem că m'a trădat pe mine. Am crezut că la un moment dat, în mod sincer, a vrut să respecte interesele partidului şi aşa a considerat el mai bine şi de aceea nu m'am exprimat. Poate, altă dată, mai târziu, o să spun cum au stat lucrurile cu adevărat.

- în finalul volumului IV, propuneţi un proiect pentru o nouă guvernare de Dreapta. Cui vă adresaţi? Acum sunteţi un simplu cetăţean.

- Spun că ea este adresată celor care, după ce lucrurile, dacă lucrurile vor evolua rău şi nu au acţionat nimic, vor spune *"nu am ştiut"*. Scopul ei este să nu le mai dea voie să spună *"nu am ştiut"*. Dacă doresc să se apere prin ignoranţă, să îşi apere inacţiunea prin ignoranţă, îi sfătuiesc să nu citească această carte. Să o pună deoparte, pentrucă, după ce au citit-o, nu vor mai putea spune că nu au ştiut. Pe de altă parte, din nou, este o invitaţie la gândire. Este foarte ciudat că Românii manifestă, în număr mare, o dorinţă de integrare în NATO şi în UE, dar nu au nici un fel de interes asupra a ceea ce înseamnă valorile în jurul cărora s'au construit NATO şi UE. Ceea ce vreau eu să le spun este că niciodată România nu va intra în UE, nici dacă ar avea un PIB mai mare ca al Germaniei, un nivel de trai mai mare decât al Elveţiei sau al Norvegiei, dacă nu vor avea un sistem politic corect, construit pe două partide importante, care să reprezinte partea stângă şi dreaptă a spectrului politic. Dar nu nişte fantome de partide de dreapta satelit, cum erau în anii '70 în unele ţări comuniste, ca Cehia, Ungaria sau Polonia, ci partide adevărate, care să respecte idei şi valori. Acesta este conţinutul. Eu vin şi le spun: *"Iată, acestea sunt valorile adevărate ale Dreptei, nu ce vi s'a spus, ce v'a spus comunismul sau Stânga că înseamnă Dreapta, ci ceea ce marea majoritate a Românilor cred"*. Ei nu înţeleg, un Român obişnuit nu înţelege de ce partidele de Dreapta conduc în ţări atât de importante în Europa pentrucă sunt votate de muncitori, de fermieri, de funcţionari. Şi nu înţeleg de ce îi votează dacă imaginea Dreptei este a unor capitalişti feroce, care dau afară oameni. Ce valori sunt şi, de fapt, ce îi fac să voteze? Acum, eu le spun ce înseamnă acest lucru. Cartea mea este o invitaţie la gândire şi la reflecţie. Cei care nu sunt dispuşi să o facă, să citească altceva.

Dr. Gina Caminschi
-Dental Surgeon-
918 Dundas Street East, Suite 208, Mississauga.
Ontario, L4Y 4H9
TOMKEN Rd. / DUNDAS Str. East
Tel : 905-804-8182
www.cuvantulromanesc/publicitate

COMPUTING FOR GRANNIES
MICROSOFT WORD
- Book & 2 video tapes -
for those with limited letter writing and word processing experience or not at all
PC & WINDOWS
- Book & 2 video tapes -
for those with very little computer experience or not at all
E-MAIL & THE INTERNET
- Book & 2 video tapes -
for people with limited E-mail and Internet training or not at all
CALL FOR ORDERS: (847) 846-6863
www.cuvantulromanesc/publicitate

Noaptea Sfântului Andrei

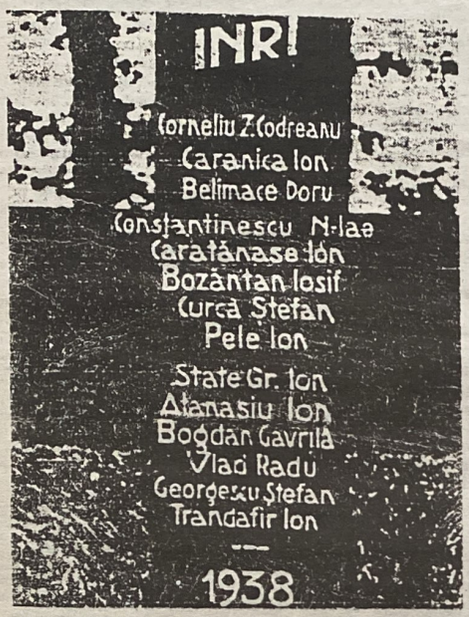

Corneliu Zelea Codreanu a fost arestat ilegal în noaptea de 17 spre 18 Aprilie 1938, întemniţat la Jilava; în Mai i s'a înscenat un proces murdar, prin care a fost condamnat pe nedrept la 10 ani închisoare, întemniţat la Râmnicu-Sărat împreună cu Nicadorii şi Decemvrii; a fost asasinat mişeleşte împreună cu camarazii săi în Noaptea Sfântului Andrei, 29-30 Noembrie 1938.

PROFILUL INTERIOR AL LUI CORNELIU ZELEA CODREANU

Înainte de Corneliu Codreanu, România era o Sahară populată. Cei aflaţi între cer şi pământ n'aveau nici un conţinut decât aşteptarea. Cineva trebuia să vină. Treceam cu toţii prin deşertul românesc, incapabili de orice. Până şi dispreţul ni se părea un efort. Ţara nu ne putea fi o problemă decât negativă. În cele mai necontrolate speranţe, îi acordăm o justificare de moment, ca unei farse reuşite. Şi România nu era mai mult decât o farsă reuşită. Te învârteai în ea liber, vacant de trecut şi de prezent, îndrăgind dezmăţul dulce al lipsei de menire. Biata ţară era o pauză vastă între un început fără măreţie şi un posibil vag. În noi gemea viitorul. În unul clocotea. Şi el a rupt tăcerea blândă a existenţei noastre şi ne-a obligat să fim. Virtuţile unui neam s'au întruchipat în el. România, din putinţă, se îndrepta spre putere. Cu Corneliu Codreanu am avut doar câteva convorbiri. Am priceput din prima clipă că stau de vorbă cu un om într'o ţară de fleacuri umane.

Prezenţa lui era tulburătoare şi n'am plecat niciodată dela el fără să simt acel suflu iremediabil, de răscruce, care însoţeşte existenţele marcate de fatalitate. De ce n'aş mărturisi că o teamă ciudată mă cuprindea şi un fel de entuziasm plin de presimţiri? Lumea cărţilor mi se descifra inutilă, categoriile - inoperante, prestigiile inteligenţei, şterse, iar subterfugiile subtilităţii, zadarnice. Căpitanul nu suferea de viciul fundamental al aşa-zisului *"intelectual român"*. Căpitanul nu era *"deştept"*, Căpitanul era profund. Dezastrul spiritual al ţării derivă din inteligenţa fără conţinut, din deşteptăciune. Lipsa de miez a duhului preschimbă problemele în elemente de joc abstract şi răpeşte spiritului latura destinului. Deşteptăciunea degradează până şi suferinţa în flecăreală. Dar vorbele Căpitanului, grele şi rare, răsăreau din Soare. Ele se plămădeau undeva departe. De aici, impresia de univers al inimii, de univers al ochilor şi al gândurilor. Când, în 1934, îi spuneam ce interesantă ar fi expunerea vieţii lui, îmi răspundea: *"Nu mi-am petrecut viaţa prin biblioteci. Nu-mi place să citesc. Eu stau aşa şi mă gândesc"*. Aceste gânduri au urzit rostul nostru. În ele respirau natura şi cerul. Şi când am pornit spre înfăptuire, temelia istorică a ţării s'a zguduit. Corneliu Codreanu n'a pus problema României imediate, a României moderne sau contemporane. Era mult prea puţin. Nu s'ar fi potrivit nici dimensiunii viziunii sale şi nici aşteptărilor noastre. El a pus problema în termeni ultimi, în totalitatea devenirii naţionale. El n'a vrut să îndrepte mizeria aproximativă a condiţiei umane, ci să introducă absolutul în respiraţia zilnică a României. Nu o revoluţie a momentului istoric, ci una a istoriei. Legiunea ar trebui astfel nu numai să creeze România, dar să-i şi răscumpere trecutul, să insufle absenţa seculară, să salveze printr'o nebunie, inspirată şi unică, imensul timp pierdut. Patosul legionar este o expresie de reacţiune în faţa unui trecut de nenoroc. Această naţie n'a excelat în lume decât prin consecvenţa în nefericire. Niciodată nu s'a dezminţit. Substanţa noastră este un infinit negativ. De aici pleacă imposibilitatea de a depăşi pendularea între o amărăciune dizolvantă şi o furie optimistă. Într'un moment de descurajare, i-am spus Căpitanului:

"Căpitane, eu nu cred că România are vreun sens în lume. Nu e nici un semn în trecutul ei care ar justifica vreo speranţă".

"Ai dreptate", mi-a răspuns. ***"Sunt totuşi unele semne".***

"Mişcarea Legionară", adaug eu.

Şi atunci mi-a arătat în ce fel vede el reînvierea virtuţilor dace. Şi-am înţeles că între Daci şi legionari se interpune pauza fiinţei noastre, că noi trăim al doilea început al României. Căpitanul a dat Românului un rost. Înainte de el, Românul era numai român, adică un material uman alcătuit din aţipiri şi umilinţe. Legionarul este un Român cu substanţă, un Român primejdios, o fatalitate pentru sine şi pentru alţii, o vijelie umană infinit amenințătoare. Garda de Fier: o pădure fanatică! Legionarul trebue să fie un om în care mândria suferă de insomnie. Eram obişnuit cu patriotul de ocazie, gelatinos şi vid. În locul lui apare insul ce priveşte ţara şi problemele ei cu o cruntă înverşunare. Este o deosebire de densitate sufletească. Acel ce a dat ţării altă direcţie şi altă structură unea în sine o pasiune elementară cu detaşarea spiritului. Soluţiile lui sunt valabile în imediat şi în veşnic. Istoria nu cunoaşte un vizionar cu un spirit mai practic şi atâta pricepere în lume, sprijinite pe un suflet de sfânt. Tot aşa, ea nu cunoaşte o a doua mişcare în care problema mântuirii să meargă mână în mână cu gospodăria. A face isprava şi a te salva, politica şi mistica, iată cărei ireductibilităţi i-a pus el capăt. Îl interesau, în egală măsură organizarea unei cantine şi problema păcatului, comerţul şi credinţa. Nimeni nu trebue să uite:

Căpitanul a fost un gospodar instalat în Absolut.

Fiecare credea a-l înţelege. El, totuşi, scăpa fiecăruia. Depăşise limitele României. Însăşi Mişcarea i-a propus un mod de viaţă care întrece rezistenţa românească. A fost prea mare. Înclini uneori a crede că el n'a căzut din conflictul cu un besmetic, ci din conflictul mărimii lui cu micimea noastră. Nu este totuşi mai puţin adevărat că epoca de prigoană a scos la iveală caractere pe care cea mai încrezătoare utopie nu le-ar fi putut bănui. Într'o naţie de slugi, el a introdus onoarea, şi într'o turmă fără vertebre, orgoliul. Influenţa lui n'a articulat numai pe ucenici, ci, într'un anumit sens, şi pe duşmani. Căci aceştia, din lichele, au devenit monştri. I-a obligat la tărie, le-a impus un caracter în rău. Ei n'ajungeau caricaturi infernale dacă măreţia Căpitanului n'ar fi cerut o echivalenţă negativă. Am fi nedrepţi cu călăii dacă i-am considera raţaţi. Toţi s'au împlinit. Un pas în plus, şi trezeau gelozia Diavolului. În preajma Căpitanului, nimeni nu rămânea călduţ. Peste ţară a trecut un fior nou. O regiune umană bântuită de esenţial. Suferinţa devine criteriul vredniciei şi moartea - al chemării. În câţiva ani, România a cunoscut o palpitaţie tragică, a cărei intensitate ne consolează de laşitatea a o mie de ani de neistorie. Credinţa unui om a dat naştere unei lumi ce lasă'n urmă tragedia antică şi pe Shakespeare. Şi aceasta, în Balcani! Pe un plan absolut, dacă ar fi trebuit să aleg între România şi Căpitan, n'aş fi ezitat o clipă. După moartea lui, ne-am simţit, fiecare, mai singuri, dar peste singurătatea noastră se ridică singurătatea României. Nici un toc să-l înfig în cerneala nenorocului n'ar putea să descrie neşansa ursirii noastre. Totuşi, trebue să fim laşi şi să ne mângâiem. Cu excepţia lui Iisus, nici un mort n'a fost mai prezent printre vii; avut-am careva vreun gând să-l fi uitat?

"De aici încolo, ţara va fi condusă de un mort", îmi spunea un prieten de pe malurile Senei. Acest mort a răspândit un parfum de veşnicie peste pleava noastră umană, şi a readus cerul deasupra României.

Emil CIORAN

"Profilul interior al Căpitanului" articol apărut în "Glasul Strămoşesc", Sibiu, anul 6, nr.10, 25 Decembrie, 1940.

PROGRES PREA LENT, DAR PROMIŢĂTOR

Vă prezentăm, stimaţi cititori, două texte scurte, biografice, care se referă la personalitatea politică cea mai emblematică din istoria României. Nu-i greu să întreprindeţi şi Dumneavoastră o paralelă între cele două biografii succinte pentrucă diferenţele dintre acestea sunt de-a dreptul izbitoare.

1. *"CODREANU (ZELINSKI), Corneliu Zelea (1899-1938, n. Iaşi), om politic fascist român. Şeful organizaţiei legionare Garda de Fier, agentură a hitlerismului în România. Arestat şi condamnat în Mai 1938. Împuşcat în nov., acelaşi an"* (din Mic dicţionar enciclopedic, ediţia a III-a, revăzută şi adăugită, pagina 399; Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1986).

2. *"CORNELIU (ZELINSKI), Corneliu Zelea (1899-1938, n. Bucureşti), om politic român, ideolog şi lider al organizaţiilor naţionaliste Liga Apărării Naţional-Creştine (1923), Legiunea Arhanghelului Mihail (1927), devenită Garda de Fier (1930), apoi, partidul Totul pentru Ţară (1935). Condamnat la închisoare pentru calomnie (mai 1938), a fost asasinat din ordinul lui Carol II (nov.1938)"* (din Dicţionar enciclopedic, pagina 1181; Editura Carter, Chişinău, 2001; Lucrare elaborată în cadrul Institutului de Filologie Română *"Alexandru Philippide"* din Iaşi al Academiei Române).

Putem să ignorăm menţionarea Bucureştiului ca loc al naşterii lui Corneliu Codreanu şi că ar fi trebuit să se scrie *"Arhanghelul"* iar nu " *Arhanghelului"*, deoarece asemenea erori, de fapt, simple inadvertenţe, par irelevante şi pentrucă a doua biografie se prezintă în real progres faţă de prima variantă.

Vasăzică, în 2001, Corneliu Codreanu nu mai apare ca *"om politic fascist"*, ci ca *"ideolog şi lider al organizaţiilor"* ..., care sunt *"naţionaliste"*, nicidecum *"agentură a hitlerismului în România"*. Scriindu-se , în prima variantă, doar cuvântul *"împuşcat"* s'ar înţelege că oricine putea fi autorul celei mai oribile omucideri politice. Însă, în a doua variantă, se face menţiunea clară şi corectă, adică *"a fost asasinat din ordinul lui Carol II"*. E notabil progres şi în ceea ce priveşte amplitudinea textelor: 54 de cuvinte în al doilea, faţă de 34 de cuvinte în primul.

Prin urmare, ca să se scrie adevărul că întemeietorul Mişcării Legionare, care avea să fie ucis ca un mare mucenic întru Iisus Hristos, nu devenise fascist, nici agent al Germaniei naziste şi că a fost omorît din ordinul lui Carol al II-lea, a trebuit să treacă exact 60 de ani dela aşa-zisa rebeliune legionară din 21-23 Ianuarie 1941, când fu dezlănţuită ultima prigoană antilegionară, activitate *"democrată"* ce continuă în chip exacerbat şi în 2002.

Este limpede pentru orice om onest că indivizii care se complac în mînciuni şi în dogme bolşevice au avut nevoie de scurgerea prea multor ani ca să descopere noţiunea sacrosanctă ce se numeşte Adevăr. Dar acest proces extrem de greoi ajunse la capăt doar într'un caz, deocamdată. Tot e bine, apreciază partea nedreptăţită, adică Mişcarea Legionară.

Este de-a dreptul revoltător să vezi cum comuniştii, înşi care sub nici o formă nu pot fi socotiţi patrioţi, implicit nici naţionalişti, apar cu nemiluita, chiar în număr tot mai covârşitor, prin dicţionare, în vreme ce adevăraţii luptători pentru Iisus Hristos, pentru Ţară şi pentru Neam vor mai aştepta, în mulţi ani din acest nou veac, ca să fie pomeniţi în vreo enciclopedie (exceptând Enciclopedia României de Lucian Predescu, apărută în Octombrie 1940 la Editura Cugetarea - Georgescu Delafras şi reeditată în 1999, dar neadăugită), în vreun manual de istorie şi chiar în calendarul creştin, unde îşi vor avea locuri meritate cu prisosinţă. Îi avem desigur, în vedere pe Sterie Ciumetti, Ion I. Moţa, Vasile Marin, Victor Dragomirescu, Lucia Grecu, Nicoleta Nicolescu, Valeriu Gafencu şi mulţi alţii.

Încheiem scurtul nostru comentariu politic cu vorbe de duh adevărate, reluate din folclorul nostru, tezaur de înţelepciune care abundă în enunţuri paremiologice:

Mai bine mai târziu decât niciodată.

Mihai Stere DERDENA

Dr. ANCA JIVAN - D.D.S.

4777 Younge St. Nort York
Ontario, M2N 5M5

TEL: (416) 225-4949
FAX: (416) 229-4004

Stomatologie generală pentru adulţi şi copii

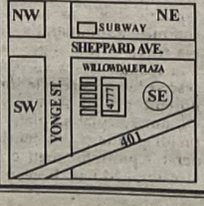

- Oferim întreaga gamă de servicii dentare.
- Urgenţe şi pacienţi noi sunt bineveniţi.
- Sunaţi pentru programare. Parcare gratuită.

www.cuvantulromanesc/publicitate

"Eu nu îmi reneg crezul politic"

Primarul Timişoarei Gheorghe CIUHANDU, membru în Biroul Naţional al PNŢCD, în dialog cu jurnalistul George Georgescu

În luna Septembrie anul curent, primarii Municipiilor Tmişoarei, Arad şi Satu-Mare au fost invitaţi de Agenţia de Dezvoltare a Canadei pentru a se informa şi studia sistemul de Administraţie Locală din Toronto, Kitchener şi Ottawa. Trimisul nostru special, jurnalistul George Georgescu a avut cu Dl. Gheorghe Ciuhandu un dialog pe teme de strictă actualitate, pe care îl redăm în întregime:

George Georgescu: - Stimate D-le Ciuhandu, pentru cititorii ziarului *"Cuvântul Românesc"* din Hamilton, v'aş ruga să răspundeţi la câteva întrebări. Ştiu că reprezentanţi primul oraş liber al României, oraş care este considerat de foarte mulţi Români Capitala spirituală a ţării noastre. Mai ştiu că, de curând, a avut loc în Municipiul Dvs. un eveniment care ar putea constitui piatra de temelie a unificării Bisericilor Creştine şi că reprezentaţi un partid cu vechi tradiţii în istoria ţării noastre. Am citit în presă aprecieri elogioase la adresa Dvs., în care sunteţi considerat un exemplu pozitiv de manager al administraţiei publice locale, pe care şi l-ar dori şi alte ţări. Sunteţi mândru de realizările Dvs. la Timişoara în cadrul mandatului de prim-edil?

Gh. Ciuhandu: - În primul rând vreau să spun că am fost zilele trecute la Kitchener, oraş care urmează a se înfrăţi cu Timişoara, unde am avut prilejul să citesc ziarul ***Cuvântul Românesc*** şi vreau să vă felicit pentru obiectivitatea relatărilor care apar în ziarul Dvs., cu privire la evenimentele din ţară. Din păcate însă, o parte a presei din România face multe aprecieri eronate şi, cred eu, cel puţin pentru Românii din exil *"Cuvântul Românesc"* restabileşte adevărul. În al doilea rând, aş fi lipsit de modestie dacă aş spune că sunt mândru, sau că am realizat tot ce s'a realizat până acum dintr'o mândrie personală. Tot ceea ce am făcut din primul mandat şi până azi am făcut cu sprijinul şi pentru binele locuitorilor oraşului Timişoara şi sper că locuitorii acestui oraş să fie mândri şi...

G.G: - ...să vă realeagă! Vă veţi depune candidatura pentru încă un mandat?

G.C: - Da, probabil că am să mi-o depun. Sunt abia la jumătatea celui de a-l doilea mandat şi sper ca, în cei doi ani pe care îi mai avem, să putem continua munca începută şi să câştig pentru a treia oară încrederea electoratului din Timişoara...

G.G:... - care s'a arătat a fi fost bine inspirat prin alegerea pe care a făcut-o. Mi se pare că nu mai există un alt primar de Municipiu care să fie înregimentat în partidul lui Maniu şi Coposu.

G.C: - Din păcate aşa este. PNŢCD a mai avut primari de municipiu la Tg. Mureş, la Mangalia, la Curtea de Argeş şi la Caransebeş.

G.G: - Ce s'a întâmplat cu ei, au fost racolaţi în cadrul acţiunii de pesedizare?

G.C: - Nu, unii s'au declarat independenţi, cum sunt colegii dela Tg. Mureş şi Mangalia, iar alţii au trecut la gruparea Lupu-Chiriţă. În felul acesta, am rămas singurul primar ţărănist al unui mare Municipiu cum este Timişoara.

G.G: - Stimate D-le Ciuhandu, aş vrea să vă pun o întrebare mai delicată. Pe parcursul mandatului, s'au exercitat presiuni asupra Dvs. ca să treceţi la partidul de guvernământ?

G.C: - Nu s'au făcut presiuni în mod direct, s'au făcut însă insinuări cu un an în urmă, în care se dădea ca sigură demisia mea din PNŢCD şi trecerea de cealaltă parte a baricadei, zvonuri aberante şi manipulări grosolane pentru intoxicarea populaţiei. Eu nu îmi reneg crezul politic şi pentru mine principalul obiectiv este administrarea oraşului Timişoara în asemenea condiţii, încât timişorenii să fie mândri de oraşul în care locuiesc.

G.G: - Cum vedeţi Dvs. situaţia partidului din care faceţi parte, în contextul actual, în care nostalgicii doresc o revenire la vremea când exista un *"partid unic"*?

G.C: - În plan politic, evident, apreciez faptul că în momentul de faţă PNŢCD trece printr'o fază de revigorare şi sper ca la alegerile din anul 2004 să reintrăm în Parlament, iar în ceea ce mă priveşte, voi face tot ce voi putea pentru atingerea acestui scop.

G.G: - Să ştiţi că Dl. Victor Ciorbea are o presă foarte bună pe acest continent şi este apreciat de Românii din exil. Intenţionăm ca din luna Ianuarie anul viitor să declanşăm o campanie în sprijinul D-sale la funcţia supremă de Stat.

G.C: - Ceea ce spuneţi despre Dl. Ciorbea şi despre partidul nostru este foarte îmbucurător pentru mine, dar, pentru a se ajunge acolo va trebui să ne străduim în primul rând noi în ţară.

G.G: - D-le Ciuhandu, cum vedeţi Dvs. viitoarele alegeri, există şanse ca partidul pe care îl reprezentanţi să-şi regăsească locul firesc în Parlament?

G.C: - Dacă totul se va desfăşura în mod normal, ar trebui să avem şanse, pentrucă pe fondul reîmplinirii promisiunilor electorale ale partidului de guvernământ, pe fondul mizeriei crescânde, nu uitaţi că se apropie iarna care de regulă este totdeauna grea în România, mare parte din baloanele acestor promisiuni vor începe a se desumfla. În acelaşi timp însă şi noi va trebui să câştigăm credibilitate prin soluţii pe care le avansăm şi printr'un program politic, economic şi social cu care ne vom prezenta în faţa alegătorilor, pentru a dovedi că suntem demni şi doritori să recâştigăm încrederea poporului român.

G.G: - Ca om al presei, nu prea am încredere în sondajele de opinie care se dau publicităţii la ora actuală. Dvs. cum simţiţi pulsul electoratului timişorean, în ce direcţie bate?

G.C: - În orice caz, nu cred că bate în direcţia actualului partid de guvernământ. De altfel, după cum bine ştiţi, în Timişoara există o tradiţie de nuanţă occidentală şi nu de nuanţă pseudo-democratică sau inspirată după modele importate din alte ţări. Acest lucru se datorează în primul rând populaţiei, dar poate că şi manierei de a conduce, precum şi faptului că prin relaţia noastră creştin-democrată avem foarte bune legături cu Europa Occidentală. Ca să dau un singur exemplu, am primit din Germania nenumărate ajutoare, atât sub formă de investiţii, cât şi sub formă de tramvaie. În ultimii 5 ani în Timişoara s'au investit 300 milioane de dolari, ceea ce reprezintă o atestare a bunelor relaţii care s'au stabilit şi pe filiera PNŢCD.

G.G: - Mă bucur să aud aceste realizări ale Municipiului al cărui edil-şef sunteţi, ceea ce demonstrează că Banatul a fost din totdeauna şi a rămas fruntea ţării. Şi acum, în încheiere, stimate D-le Ciuhandu, v'aş ruga să adresaţi câteva cuvinte cititorilor ziarului ***Cuvântul Românesc***, cel mai răspândit ziar de atitudine din Lumea Liberă.

G.C: - În primul rând, adresez tuturor Românilor din Canada şi Statele Unite care vă citesc ziarul, cele mai sincere şi calde urări din ţară. Mă bucur că ziarul Dvs. face o informare obiectivă şi corectă asupra realităţilor româneşti. Vreau să sper că perioada pe care o parcurgem se va sfârşi cât mai repede, şi că vom reuşi în alegerile care vin să reintrăm în Parlament, inclusiv cu sprijinul Dvs., al Românilor din afară care, după câte am înţeles, sunt în mare parte ataşaţi ideilor noastre politice. Aşteptăm să fiţi alături de noi în campania electorală care se va declanşa în curând şi care va îmbrăca forme dintre cele mai dure. Avem mare nevoie de sprijinul presei neaservite puterii actuale.

G.G: - Vă mulţumesc foarte mult şi vă doresc realizări cât mai multe în funcţia de primar al Timişoarei, primul oraş liber al României, care, după cum au declarat unii reprezentanţi ai autorităţilor dela Washington, reprezintă un model de dezvoltare economică stabilă în Europa Centrală şi de Est. Doamne ajută!

A consemnat

G. GEORGESCU

V'AŢI PLĂTIT ABONAMENTUL LA "CUVÂNTUL ROMÂNESC"?

Răsfoind presa de-acu' 50 de ani...

Valeriu ARBORE

Hei! ia să vedem, de astă dată, ce mai ziceau ***ziarele reperiste*** în luna Noembrie 1952. Să mai ciupim ceva ***dupre ele***, că nu strică...

• *"Vigilenţă sporită în munca de colectivizare, pentru înnoirea cadrelor de conducere şi eliminarea tuturor chiaburilor afacerişti, speculanţi şi a cozilor de topor. Afară cu exploatatorii din lumea satelor! Agricultura socialistă trebue să devină o verigă principală a întăririi şi dezvoltării regimului nostru de democraţie populară"*... Bravos gazetă, domnule! Asta ştiu că, da, combătea bine. Apoi nu se chema degeaba *"Lupta Moldovei"*.

• Dar ia să citim *"docomente"* din Capitalie, din *"Scînteia"* bătrână, par exemplu. *"Sub semnul luminos al Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie"*, titra pe pagina 1 *"organul partidului"*, cu litere de mărimea numelui jurnalului, în ziua *"fatală"* de 7 a lui Brumar. *"Sub steagul lui Lenin şi Stalin, popoarele sovietice construiesc comunismul"*. Şi'ncă: *"Pe drumul glorioasei ştiinţe sovietice"*, iscălea într'o veselie un al text prof. ing.dr. (şi mai ce?) politehnist N.V. Boţan. Ei, brava! Aici o aduceau bine alde scârţa-scârţa pe hârtie, îi ştim noi. Da', adică cum *"sub semnul luminos..."*? Staţi să vedeţi, că spuneau semnatarii înşişi. Era scris adânc!... Ba deloc adânc. Nu pricepem noi astăzi. Vedeţi cum veneau vorbele lor: *"Puternica forţă ideologică a cuvântului stalinist"* - declara cu mâna pe inimă Gheorghiu-Dej într'un articol din *"Pentru pace trainică, pentru democraţie populară"*, nr. 45, ce se vindea în toate chioşcurile şi librăriile la preţul de 40 de bani - *"a determinat hotărîtor pe muncitorii dela Atelierele C.F.R. <Griviţa Roşie>, <Ţesătura>, uzinele <Sovromtractor> din oraşul Stalin* (fostul şi actualul Braşov) *să îndeplinească planul de producţie pe 1952 cu 45 de zile înainte de termen"*. Ei! aşa mai vii de-acasă. Bravos bis!

• Citim înainte... *"Alegerile pentru Marea Adunare Naţională au sporit elanul constructorilor Canalului* (aracan de noi şi de colegii noştri de lanţ) *şi au determinat succese frumoase în producţie la: sector 9 Culme, sector 11 Stâncă, sector de lucrări 12 şantier Peninsula, fruntaşă fiind brigada lui I. Bercea..."* Stăm bine, stăm cu frică, luăm aminte de-abia după o jumătate de veac ce număr purta blestematul loc, în care pe-atunci trudeam ca robi, şi cine era stahanovistul *"slobod"* eternizat! Nu că-i cuşer? Mda, însă cititorii? A-ha, şi printre ei existau Boţani şi Berci - şi nu puţini...

• Staţi să vedeţi: acum vine un ce şi mai tare (fiindcă tot înnotăm în plin an Caragiale). Iaca: *"Farsa <alegerilor> din SUA care l-au adus, la 4 Noembrie, drept câştigător pe generalul fascist(!) Eisenhower, demască minciuna <democraţiei> burgheze (...) Faţă de metodele teroriste folosite de imperialiştii americani în războiul din Coreea, unde utilizează arma bacteriologică, numeroşi funcţionari ONU se pregătesc să demisioneze"* (nu cunoaştem dacă au şi făcut-o!). Citatele aparţin unui editorial din *"Pravda"*, nr. 320, preluat punct şi virgulă (şi fără comentarii) de către întreaga presă oficială din R.P.R. Ştiţi că şi aici lovea bine! Hahahaha! îi înfunda şi pe Americani. Să se înveţe minte! S'or fi învăţât de atunci?

N.B. Pe vremea ceea, Holocaustul nu se purta încă... Da' di ci, oare, moi?!

• A! la noi, jurau pe *"Cursul scurt de istorie a P.C. (b) al URSS"* oficioasele stelisto-secero-ciocăneşti, *"alegerile, LIBERE cu adevărat, pentru deputaţi în M.A.N."* din ziua Sfântului Andrei, avutără, *"pentru tot poporul muncitor, un rol mobilizator"*: desfăşurându-se într'o *"atmosferă însufleţitoare"* (cine strică, soro, că noi eram prin puşcării şi lagăre de concentrare, neputând să participăm la o *"aşa fericire mare"*...). Ca urmare, *"Victoria candidaţilor F.D.P. a fost strălucită"* (titlu de jumătate pagină întâi!): peste 98% din voturi. Concluzie eclatantă: *"Poporul muncitor a votat pentru pace, pentru înflorirea patriei, pentru socialism"*!! Pură curiozitate: cine erau tartorii (şefi şi adjuncţi) ai *"Scinteii"*? Sorin Toma (actualmente în Israel), respectiv Silviu Brucan (actualmente astrolog la PROTV), adicătelea activişti bolşevici pe cale de înveşnicire.

• Unii ca aceştia caută în prezent să ne convingă că *"anticomunismul este depăşit"*. Auziţi colo! În România contemporană şi dincolo de frontierele ei, comunismul-neocomunismul-criptocomunismul-semicomunismul şi acoliţii săi (pardon scuzaţi, să iertaţi Dvs... I am sorry!), acţiunile lor criminale, sunt, pe alocuri, de actualitate răspicată, iar reacţiile fireşti împotriva acestora îs perimate... pricepeţi unde bat stângiştii şi-ai lor vremelnici tovarăşi de drum într'ale profitabilei amnezii... Însă din istorie, din neuitare, învaţă cine poate şi cine vrea!

PNŢCD ÎMPOTRIVA CONTROLULUI POLITIC ASUPRA CNSAS

Conducerea PNŢCD a apreciat într'o conferinţă de presă, că guvernanţii trebue să decidă repede dacă vor continua să-i ţină în braţe pe ofiţerii de Securitate care au făcut poliţie politică, sau dacă vor lua măsurile ce se impun pentru a îndeplini criteriile de aderare. În acest sens, preşedintele ţărănist Victor Ciorbea a declarat că o dovadă ar fi renunţarea la modificarea Legii 187/1999, privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii ca poliţie politică, ceea ce ar dovedi absenţa imixtiunii politicului în activitatea Consiliului Naţional de Studiere a Arhivelor Securităţii (CNSAS).

Dl. Victor Ciorbea a apreciat că între iniţiatorii proiectului de modificare a Legii 187 se află şi preşedintele Comisiei parlamentare de control a SRI, Ion Stan (PSD), care nu urmăreşte decât instituirea unui control politic al CNSAS şi eliminarea incomozilor din Colegiul Consiliului, prin reducerea mandatului dela şase la patru ani. În opinia preşedintelui ţărănist, Legea 187 trebue să fie aplicată, cu toate lacunele care le are. Esenţială rămâne publicarea numelor tuturor ofiţerilor care au făcut poliţie politică.

În sprijinul afirmaţiilor sale, Victor Ciorbea a amintit declaraţiile recente ale oficialilor NATO care au vizitat România şi care au afirmat că, în privinţa serviciilor secrete, *"greul va începe abia după Summitul dela Praga"*. Mai mult, a spus liderul ţărănist, prestigioasa publicaţie *"Sunday Herald"* a publicat un articol în care România se află pe primul loc între ţările cu probleme privind reforma serviciilor secrete.

DirectB Consulting
www.directb.com/consulting
Valy Marochko, PhD, MBA
President
676 Platt's Lane
London, Ontario
Canada N6G 3B2
Tel. (519) 672-2403
Cell (519) 495-8259
eFax (928) 563-5176
vmarochko@directb.com

Simposionul dela Câmpul Românesc, 2002

FIINŢA ROMÂNEASCĂ ÎN LITERATURA EXILULUI

- Partea a doua -

George BĂJENARU

- III -
Fiinţa românească văzută de scriitorii exilaţi după 1980

Începând din anul 1980, literatura exilului a fost îmbogăţită de scrierile unei noi generaţii de scriitori. Majoritatea covârşitoare a acestora nu au fost în celule. Totuşi, aceşti noi soldaţi ai armei scrisului s'au trezit şi ei din *"somnul raţiunii"* şi au luat calea exilului, manifestând o mare capacitate de discernământ şi de înfruntare a riscantului necunoscut.

În scrierile acestor autori, fiinţa românească apare când în starea ei genuină, când în transformare sau în conflict cu propriii săi conducători politici, când persiflată pentru pasivitatea ei faţă de totalitarismul belicos, ori surprinsă într'o uluitoare stare de devenire, dincolo de spaţiul ei geografic.

Un model de a revela prin prisma memoriilor starea genuină a fiinţei româneşti, îl oferă scriitoarea Margareta Amza, în cartea cu titlul ***"Demult ca şi ieri"***, *cu varianta franceză "Du rêve aux souvenirs".*

"Întorcându-se în poveste", cum îi place să spună şi să repete pe parcursul amintirilor sale, autoarea priveşte în urmă cu peste şaizeci de ani şi reînvie o lume originală, nealterată, din viaţa unui sat românesc şi a unui târg de provincie, de pe malurile Teleormanului. Satul Dracea palpită în descrierile autoarei, cu toată suflarea lui omenească, întreţinută cu *"bunăstare"* prin munca sătenilor pe moşia Goleştilor, în timp ce micul târg al Alexandriei, se manifestă liber, într'o diversitate de aspecte existenţiale, derulate în imagini de spectacol carnavalesc, în care actorii cei mai populari sunt *"sacagiii"*, *"iaurgiii"*, *"paparudele"*, *"ţiganii cu ursul jucând în ritmul tamburinei"*, *"cioclii şi caii mascaţi"* dar şi *"baba Siţa"*, *"care se aşterne turceşte în praful uliţei, depănând un basm cu Ştefan cel Mare, în timp ce lumea se strânge în jurul ei ca la panaramă"*. Una dintre amintirile Margaretei Amza, mi s'a lipit parcă de suflet. E vorba de un episod cu valoare antologică, din povestea ***"Ostaşi, vă ordon, treceţi Prutul!"***. Scena se petrece în gara Alexandria, în luna Iunie 1941 şi este descrisă astfel: *"Pe peron era lume multă şi hărmălaie... Plecau câţiva tineri pe front şi în timpul pregătirilor de ducă, uitaseră să se oprească din cinsteală. Era mai ales unul, care o luase rău la măsea, se urcase în vagon şi de acolo răcnea de i se rupeau bojocii, aplecându-se mult pe fereastra compartimentului, de mă miram cum nu se dă de-a berbeleacul: Anghelinooo, Aghelinooo, unde eşti, fa?*

Susnumita Anghelina era la doi paşi de el. Vocea lui acoperea zgomotele înconjurătoare aproape complet şi parcă se făcuse chiar linişte, ca toată lumea să asculte; <Anghelinooo, unde eşti, fa, vino încoa n'auzi!> Apoi repezit, dar tot strigând, parcă îi era frică să nu uite ce avea de spus: <Vezi să te duci din timp şi să iei lemne dela pădure... dacă nu-ţi dă lemne, să faci cu coceni, dacă nu ţi-ajung cocenii, mai fă foc şi cu paie... m'auzi fa, când îţi spun!> Sigur că Anghelina auzea cu lacrimile pe faţă, fiindcă era aproape, lângă el, îl auzea şi toată lumea de jur împrejmur, dar soldatul intui distanţa care se va aşterne între ei şi îi era parcă teamă, că n'o să-l mai audă nimeni. Voia să-i rămână vocea acolo, chiar dacă el pleca, să mai subziste ceva din el, peste distanţă şi timp".

Lectura cărţii *"Demult ca şi ieri"*, mi-a sugerat ideea de a căuta o corespondenţă a fiinţei româneşti genuine, în poezia exilului. Am găsit-o între *"o trăire sfâşiată"* şi *"un strigăt al fiinţei"* din poezia lui Benone Burtescu. Etica bunului simţ şi legile creştine practicate de femeia română, sunt moştenite de fiul ei şcolit, un veghetor generos şi un milostiv, mereu trăitor printre ceilalţi, după cum spun aceste versuri: *"Ca tine mamă, am mâncat şi eu ce a rămas / Mai mult din mers / Nu prea şedeam la masă în cas'" / Şi m'am culcat în câte-un colţ / Fără aşternut / Pe câte-un cojoc. / Dacă alţii au vrut să mi-o ia înainte / M'am dat la o parte, le-am făcut loc. / Ca şi ţie, ceilalţi / Mi se păreau mai frumoşi, mai înalţi / Şi parcă li se cuvenea / Tot ce găseam mai bun în calea mea. / Am împărţit, nici n'am oprit. / De toate-am răbdat, dar n'am cerut / Şi nu m'am văitat, când m'a durut / Cheltuiam repede şi agoniseam greu / Aşa că am fost sărac mai mereu; / Când ziceam şi eu că a sosit vremea mea / Dădeam peste altă belea/ Şi tot aşa am dus-o din necaz în necaz / De parcă se ţineau după mine toţi ciulinii de pe islaz"* (Din poezia ***"Ca tine mamă"***, volumul ***"A ţipat un cocor"***).

Procesul de transformare a fiinţei româneşti, dela starea ei genuină şi până la alienare şi înstrăinare de sine, apare conturat în cele mai diverse aspecte în cărţile de memorii şi eseuri social-istorice - ***"Bucureşti. Puccini şi împrejurimi"***, ***"Borloveni"***, ***"În America, la Vatra Românească"***, ***"Cuvinte despre Românii-Americani americani"*** şi ***"Întâmplări şi vise"*** - ale istoricului-scriitor Alexandru Nemoianu.

Memoriile din cartea ***"Bucureşti. Puccini şi împrejurări"***, reînvie, în toată plenitudinea identităţii ei, lumea din spaţiul mărginit al mahalalei bucureştene din a doua jumătate a veacului trecut, cu toată frumuseţea spectrului său etnic. În acest colţ de lume, convieţuirea în aceeaşi casă a Românului strămutat din Banat, cu Evreul german sau Austriacul refugiat, devine un model de inter-relaţie umană în ierarhia relaţiilor sociale. Toleranţa diversităţii etnice apare astfel ca o trăsătură de caracter distinctă a fiinţei româneşti.

În casa cu nr.4 de pe strada Puccini, facem cunoştinţă cu oameni aflaţi într'o unică şi ireversibilă transformare determinată de impulsurile violente din anii tulburi, când *"pacostea comunistă se aşează peste ţara românească"*, aducând teroarea provocată mai ales de *"spectrul naţionalizărilor"*.

Despre evadări pline de riscuri, despre exil şi emigraţie, despre căutarea în singurătate a identităţii pierdute, despre integrarea în lumea cea nouă, despre *"întoarcere"* sau *"imposibilă reîntoarcere"* au scris şi continuă să scrie mulţi prozatori sau poeţi de talent.

Prezentul tragic al exilaţilor români din perioada dinainte şi după momentul istoric 1989, devine sursă de inspiraţie în multe din scrierile Silviei Cinca. În ficţiunea din romanul ***"Comrade Dracula"***, viaţa unei familii de intelectuali, reunită pe pământ american, cade pradă unei obsesii generate de prezenţa neîntreruptă a *"tovarăşului Dracula"*, care, precum Grandgrind, eroul lui Charles Dickens din *"Hard Times"*, cotrobăie prin toate colţurile sociale şi *"este responsabil pentru faptul de a fi creat o filosofie, care a transformat bucuria în păcat şi fericirea în viciu"*.

Deziluzia celui întors acasă din pribegie, are în povestirea ***"Căldura"*** dimensiunile cerului şi căldurii toride de vară. O astfel de deziluzie am descoperit şi în cărţile ***"Imposibila reîntoarcere"*** şi ***"The Return"***, autori Gabriel Pleşea şi respectiv, Petru Popescu.

Precum filosoful Nae Ionescu, în al său tratat de metafizică, Silvia Cinca are convingerea că *"religia îţi deschide porţi"* şi că *"Dumnezeu nu se poate nega"* (Op.cit. p.154). Hrănită din înţelepciunea ***Evangheliei***, Silvia Cinca se vrea prin cărţile ei, un *"apostol"* printre cei de acasă.

Marea dezamăgire a intelectualului român după revoluţia din 1989, aceea că *"deceniile de comunism înlocuiseră poporul cu <omul nou>"*, apare distinct conturată în reflecţiile eroinei jurnaliste Angela Kaminsky din romanul ***"Viaţa pe fugă"*** de Mirela Roznoveanu. *"Poporul român"* îi apare eroinei ca un *"personaj colectiv lipsit de memorie, de repere în trecut, dar şi de modele în viitor, căruia vorbirea îi fusese înlocuită cu şabloane, iar patriotismul prin ura faţă de celălalt"*. Descrierea bestialităţii declanşate de mineri şi stimulată de populaţia instigată de pe străzile Bucureştiului, în ziua de 13 Iunie 1990, depăşeşte chiar limitele naturalismului radical: *"Se călca pe ochi scoşi, membre smulse, se trecea cu nepăsare prin băltoace de sânge, cei răniţi erau luaţi de-a valma şi duşi nu se ştie unde"*.

- IV -
Revenind la cuvintele lui Cioran...

Scriitorul român din exil continuă să acţioneze în maniera descrisă de Cioran şi prin faptul că el ***"consimte să renunţe la tot, în afară de numele său"*** şi se întreabă tot în limbaj cioranian: ***"Cum să-şi impună, însă, numele, câtă vreme scrie într'o limbă pe care lumea civilizată n'o ştie, sau o disprefuieşte? Îşi va încerca puterile într'un alt idiom? Nu-i va veni la îndemână să renunţe la cuvintele de care se leagă tot trecutul său. Cine îşi reneagă limba, adoptând-o pe a altora, acela îşi schimbă identitatea şi chiar decepţiile. El se rupe - trădare eroică - de amintirile sale şi până la un punct, de sine însuşi"***.

Şi totuşi... viziunea cioraniană din aceste ultime afirmaţii pare să intre în conflict cu realitatea timpului nostru: scriind cartea ***"Penultima călătorie"***, în limba de adopţie, spaniola, Alina Diaconu a obţinut în Argentina, premiul pentru cea mai bună carte a anului 1989. Scrisă în limba de adopţie, engleza, cartea ***"The Return"*** de Petre Popescu, a devenit *best-seller* în Statele Unite ale Americii. Sunt două cărţi de simplă şi sinceră confesiune, în care copilul de odinioară, ajuns la vârsta maturităţii depline, îşi judecă aspru tatăl. În ambele cărţi, plecarea definitivă din ţară este o tragedie motivată de orientările şi atitudinile tatălui... *"Lumea intolerantă"* din care vine fiecare dintre cei doi autori, începe cu viaţa de familie, în care tatăl, marxist de formaţie sau *"membru al Cupolei Castei"*, cum ne spune Alina Diaconu, este incapabil de a fi un model pentru copiii săi: *"Era o fiinţă tot atât de contradictorie, ca şi mesajele pe care le primisem dela el toată copilăria noastră, şi pe urmă toată viaţa. Imediat după ce-şi exprima o părere sau dădea un ordin, emitea conceptul opus şi de aceea toate erau marşuri şi contramarşuri, din care eu niciodată n'am ştiut ce pretindea sau urmărea tata. Am suferit de pe urma acestei confuzii, mulţi ani". "Abia azi îndrăznesc să afirm că niciodată nu mi-a fost limpede acest lucru şi că propriile ambivalenţe ale politicii care-l forţau să-şi înăuşească minciunile, acele monumentale vorbe goale, acea enormă farsă în care, la început, el crezuse cu adevărat, l-au dus la starea de tulburare mintală, în care gândurile treceau dincolo de preceptele voinţei sale şi că tata a fost o biată marionetă repetând ca subordonaţii săi - şi noi printre ei, vulnerabili prin vârsta noastră, prin conformaţia noastră fizică, şi prin faptul că se considera că-i aparţinem - ceea ce făceau cu el în realitate la întâlnirile Cupolei"*.

Întors acasă, la Bucureşti, autorul cărţii *"The Return"*, merge la cimitirul *"Sfânta Vineri"*, unde îi sunt îngropaţi, tatăl, fratele geamăn, Pavel şi fratele cel mare, Vlad. Acolo, la mormântul tatălui, fiul adult îşi descarcă sufletul de amărăciune, într'un aspru rechizitoriu, din care citez: *"Cum ar putea cineva atât de plin de literatură, filosofie şi Marxism, oh, Marxism, obsesia ştiinţifică a raţiunii ştiinţifice a generaţiei tale, să fie aşa de nesimţitor la lucrurile normale, omeneşti? Cum n'ai putut să-ţi dai seama că de sute de ori ţi-am bătut la uşă, fiindcă îmi lipsea Pavel sau eram confuzat de creştere or eram pe deplin speriat. Şi tu, fără a realiza acest lucru, te-ai refugiat în muzica lui Bach ori în argumente despre Sartre şi Lukacs, ultimii iluminişti ai mişcării marxiste şi astfel, exilându-mă pe mine într'o singurătate din care am încercat să descifrez ce simţeai tu, privind la enigmaticul tău act intelectual. Întotdeauna îmi va rămâne enigmatică ridicarea ta din sprâncene, mâzgăleala cu pixul din mâna ta, şi buzele tale vorbind despre idei şi iarăşi idei. Intelect. Nu simţire, niciodată simţire"*. (traducerea acestui text din cartea *"The Return"*, îmi aparţine).

- V -
O descoperire de sine în poezie

Dacă în proza exilului literar redescoperirea de sine a autorului este marcată, după cum am văzut, de dramatismul din viaţa de toate zilele a fiinţei româneşti, dintr'un timp şi în un spaţiu istoriceşte determinate, acelaşi fenomen este marcat în poezie de resorturi intime, uneori enigmatice, între care intensitatea instinctului poetic dă măsura valorii creaţiei comise. Şi cum *"Românul s'a născut poet"*, iar acolo unde sunt trei Români, un cenaclu de poezie este oricând posibil, iată cum îmi explic eu ponderea copleşitoare pe care fenomenul redescoperirii de sine o are în poezia exilului românesc.

Mi s'a părut nedrept a înşirui aici nume de poeţi fără a vorbi, din motive de timp, despre opera lor. De aceea voi recurge la un singur exemplu. O pagină de poezie cu titlul ***"Psalmi de gheaţă"*** publicată sub numele Liviu Georgescu, în revista *"Origini"*, începe astfel: *"planam în cleştar / în capcana zborului / pluteam pe banchizele topite din vagi aurore..."* Urmează un torent de imagini expresioniste, revărsate instinctiv dintr'un subconştient activat de *"bătaia în orologii a luminii"*. Ceea ce m'a frapat dela prima lectură a fost provocatoarea ambiguitate metaforică a textului şi posibilităţile multiple de interpretare pe care acest text mi le oferea.

Liviu Georgescu a debutat la vârsta de 42 de ani, în exil, în anul 2000, cu o plachetă intitulată ***"Călăuza"***. Un ***"Cuvânt înainte"***, semnat de criticul Nicolae Manolescu ne informează că *"Liviu Georgescu este <un optzecist atipic>, ultimul dintre optzeciştii care a debutat editorial <după două decenii>"*. Exprimându-şi nedumerirea faţă de întârzierea acestui debut, criticul îşi aminteşte că Liviu Georgescu nu a citit niciodată în al său ***"Cenaclu de Luni"***, deşi îl frecventa. *"Chiar dacă nu am idee când a fost scris volumul* - subliniază criticul mentor -, *îndrăznesc supoziţia că Liviu Georgescu făcea, pe vremea Cenaclului, o poezie care părea stingheră în raport cu <norma> optzecistă"*. Volumul *"Călăuza"* este apreciat de criticul-mentor, abandonat cândva prin tăcere, drept ***"un debut remarcabil"***, chiar ***"puternic, original şi profund"***.

Revenind la interpretarea acelui ***"Psalm"*** din pagina de poezie citată, mi-ar plăcea să cred că în exprimarea metaforică de genul *"planam în cleştar în capcana zborului / pe banchizele topite din vagi aurore"* include şi acea tăcere ca o *"planare în cleştar"* a poetului din *"Cenalului de Luni"*, în care tinerii aspiranţi la gloria metaforică erau încurajaţi să se exprime potrivit ***"normei"***, adică în maniera unor poeţi a căror modă trecuse de vreo patru decenii şi care, pentru poetul conştient de propria-i originalitate, păreau *"nişte vagi aurore"* cu *"banchizele topite"*.

Printre frumoasele poezii din volumul ***"Călăuza"***, un mini-poem intitulat *"Psalm"*, îmi pare a fi inspirat de acel susur de izvor al creaţiei divine, de unde vine adevărata poezie: *"Limbi vorbesc în flăcări / Plante foşnesc aspru în privire / Peşti aprind verde frecarea în orbire / În armuri de aer foşnesc mări / E un gând curat în asfinţitul mort din mine / Tot sângele dus îmi curge acum în vine / Fiecare lucru îşi are propriul marsupiu / Cântecul e ascuns în alee din deluviu / Toate sunetele mi se amestecă'n timpane / şi în adâncul cel mai negru din mine / Se clădeşte flacăra Ta Doamne"*.

Redescoperindu-se pe sine în exil, într'o poezie înţeleasă ca *"gând curat"* venind ca *"un asfinţit"* din *"mări foşnind în armuri de aer"*, Liviu Georgescu îşi ridică propria poezie la valoarea unui simbol de puritate şi expresivitate metaforică inconfundabil în peisajul contaminat de ipocrizie şi imitaţie, al poeziei din acest început de veac.

-VI-
Eseul politic şi de cultură

Alături de poezie şi proză, eseul politic, cultural şi literar completează în chip fericit imaginea fiinţei româneşti din literatura exilului şi adânceşte în acest sens căile deschise odinioară de titani ai culturii şi literaturii române, între care Ion Luca Caragiale, cu al său pamflet intitulat *"1907. Din primăvară până'n toamnă"*, scris în timpul exilului dela Berlin, reprezintă un model demn de urmat.

Memorabile vor rămâne în istoria gazetării exilului, articole pamflet sub genericul *"Scoptophilia"*, publicate în săptămânalul *"Lumea Liberă Românească"* din perioada Decembrie 1989 - Decembrie 1990 de Ioan Petru Culianu. În ultimul eseu, cu titlul ***"Adio"***, autorul mărturiseşte: *"Rubrica n'a avut un scop anume. Dar în ea*

Continuare în pag. 15

Dintr'o eroare tipografică în numărul 307 din Octombrie, pagina 13, articolul "Fiinţa românească în literatura exilului", numele poetului Dan Botta a fost scris cu un singur "t" - "Bota"

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale

din exil și din țară

UN AUTOR ŞI DOUĂ CĂRŢI

George Georgescu

Ultima întâlnire

Schițe, povestiri, portrete

București. Calea Victoriei la 1936

De câte ori am scris despre o apariție editorială, am trăit senzația că nu voi putea cuprinde în cuvinte, intensitatea emoțională, tonalitatea, febrilitatea evenimentului, precum și ipostaza receptării ei în rândurile publicului.

Citindu-l pentru prima dată pe scriitorul și publicistul George Georgescu, în paginile unui ziar cu apariție săptămânală în Toronto, la care am publicat și eu pentru o perioadă scurtă, am remarcat în persoana domniei sale un înzestrat al condeiului, un atent observator al existenței cotidiene, un povestitor de talent al unor timpuri scufundate în ceața uitării, un semnatar la *"recursul memoriei"*.

Apariția celor două cărți: *"Ultima întâlnire"* – schițe, povestiri, portrete și *"Chemarea stelelor"* - versuri, ambele executate la tipografia *"Antet XX Press"* din România, a constituit un eveniment remarcabil pentru literatura exilului. Valoarea celor două cărți se regăsește în mesajul pe care scriitorul îl transmite cititorului, uneori direct, sau prin eroii săi, care se dezvăluiesc cu sinceritate pe ei înșiși, dar și prin cadrul social istoric al unor vremuri despre care, până mai ieri se vorbea în șoapte.

Dialogul cu timpul, predestinat unui talent înnăscut, care i-a fost furat de vitregia vremurilor, metamorfozează într'un monolog, răsunător, atribuind ultimului deceniu, dimensiunea temporală a celei de a doua jumătăți a secolului XX. Regretul autorului, așa cum îl destăinuiește în povestirea *"Poteca din pădure"*, *"Doamne! Cât de târziu mi s'a ivit prilejul să dau tiparului, o parte din însemnările mele de atunci... au putrezit sub podeaua casei unde le-am ascuns alături de multe alte manuscrise"*, este compensat de primirea călduroasă, a publicului cititor, chiar dacă tirajul a fost limitat. Este scriitorul care vine din *"timpuri"* și așterne pe hârtie fapte și întâmplări care de mult așteptau să devină *"istorie adevărată"*, reprezentând categoria de intelectuali care nu a admis compromisuri, nu a folosit procedee hiperbolice sau metalimbaje, ce i-ar fi permis într'un regim totalitar să se strecoare printre *"furcile caudine"* ale cenzurii comuniste, nu a pervertit creația la șablonul proletcultist, numai pentru a fi publicat.

Povestirile și schițele autorului demolează literatura prefabricată despre *"eroii sovietici care ne-au eliberat de jugul fascist"*, aruncând-o la lada de gunoi a istoriei. Aceste schițe și povestiri își merită locul în manualele școlare, amintind cu amărăciune, când lupta partizanilor în munți era încă o realitate, în școli se studia la genul literar epic, cu forma esentilă și arhetipală - povestirea, unde pilotul sovietic Meresiev a condus cu un picior de lemn, avionul, îndoctrinând sufletele nevinovate ale elevilor cu dogmele bolșevice, înstrăinându-i de neam și țară.

Nu cred că ar putea fi ceva mai edificator, mai convingător pentru eroismul și dragostea de țară și de semenul său, vecinul de tranșee al ostașului român, gradat sau simplu soldat, decât povestirile: *"Fapte de eroism într'o retragere strategică"* și *"Un erou uitat, Căpitan post-mortem Alexandru Starcea"*.

Autorul așează cu grijă în cuvinte și rânduri, destine ale ființei umane, unde dramatismul atinge culmi care nu pot fi întrezărite nici de ochii celei mai iscoditoare minți. Românul, omul simplu, plecat dela plug, sau cel cu carte, capătă în descrierea autorului o înfățișare ce întrupează calități ce-i dau puterea și înțelepciunea să traverseze grozăviile vieții cu o seninătate astrală. Iată cum în *"Frățiorul mult dorit"* se descrie sfârșitul unei zile de muncă a prizonierilor români din Caucaz: *"Seara, după ce îngropau în pământul stâncos din Caucaz, pe cei care mureau zilnic, și ale căror cadrave erau dezgropate noaptea și mâncate de hiene, se întorceau la baraca lor de scânduri, după o muncă istovitoare"*. Eroul principal Dumitru Bârsan, copil scăpat din tren de mama lui în goana refugiului din timpul Primului Război Mondial, este martorul infernului din Gulagul sovietic, alături de prietenul lui Ioan Mican, care, în condițiile de cantonare fizică și morală a societății românești postbelice, nu s'au mai regăsit.

Proza Domnului Georgescu este un document istoric, care îl legitimează ca un exponent al intelectualității născută și educată în perioada interbelică, zvârlită fără milă în craterul Războiului al Doilea Mondial, iar cu cei scăpați ca prin minune și care nu și-au vândut sufletul și demnitatea, puterea comunistă a populat cele mai îngrozitoare locuri de detenție politică din Europa: Poarta Albă, Jilava, Pitești, Aiud, Capul Midia, sau domicilii obligatorii în Câmpia Bărăganului și în alte localități strategice.

Ce este mai interesant în personalitatea domniei sale, este buna convietuire sub același acoperământ sufletesc a dârzeniei, a demascării curajoase a societății în care a trăit, a criticii ascuțite, neiertătoare, cu candoarea, dragostea, gingășia și sensibiltatea cu care se recomandă în unele povestiri, dar mai ales în culegerea de poezii *"Chemarea stelelor"*. *"Ultima întâlnire"* este povestea unei iubiri curate, mai puțin destăinuită pentrucă se înfiripase în condițiile aspre ale primilor ani de după război, când cei care nu acceptaseră noul regim instalat împotriva voinței naționale române, erau supuși unei urmăriri riguroase. Cei prinși înfundau lagărele, la Caracal sau Slobozia, precum eroii acestei povestiri, Florana și Grig, însuși autorul. S'au întâlnit de mai multe ori: *"Ochii noștri s'au privit, câteva clipe lungi cât o veșnicie, înmărmuriți de emoția acelei reîntâlniri neașteptate"*, dar Florana, ce lupta cu boala de plămâni contractată în timpul detenției, se căsătorește, cu un inginer de pe șantierul unde lucrau pentru a li se pierde urma, are în final și o fetiță. Grig a părăsit șantierul pentrucă Securitatea îl descoperise. După un timp Florana s'a despărțit de soț, iar Grig o regăsește la spital: *"Paloarea din obraz și buzele livide îi dădeau un aer ireal. Părea una din statuile de marmură aproape transparente pe care le studiase în anii studenției."* Ea, cu numai câteva clipe înaintea trecerii întru lumina vieții veșnice a Domnului, mărturisește: *"Suferința mi-a limpezit mintea. Acum știu cine ar fi meritat dragostea mea. Iartă-mă,* Grig.

În poezie, Domnul George Georgescu, aduce o lume a viselor, a iluziilor destrămate, a galaxiilor tăcute, a copilăriei care nu se mai întoarce, a iubirii sincere, a chemărilor cosmice. Autorul, urmărit de marile întrebări ale existenței, caută un posibil spațiu al eliberării, al înălțimilor protectoare, și zboară o vreme peste coordonatele timpului și ale distanței, reîntorcându-se *"acasă"*, ca în poezia *"Curriculum Astral"*: *"Spre care stea din Universul mare / Destinul meu acum o să mă poarte? / Mă voi întoarce în curând acasă / și voi visa de dincolo de moarte."*

Încrezător în forțele vitale, în energiile naturale sau cosmice, el nu uită însă vreodată ordinea divină a lumii înconjurătoare, spiritul creștinătății ortodoxe, precum în poezia *"Rugăciune"*: *"În vălmășagul vieții ce curge înainte, / Îndrept spre tine gândul, Prea Bunule Părinte, / Toată deșertăciunea din viața mea înlătur, / Celor pioși de-acuma, umil eu mă alătur."*

Creația dedicată copiilor, este plină de afecțiune, ea se caracterizează prin gingășie, tandrețe sau prin căutările permanente, urmare ale unor despărțiri nedorite, cum se dezvăluiesc în poezia *"Te-am căutat"*: *"Te-am căutat în camera ta mică / Printre păpuși și jucării uitate, / O vrajă le'mpietrise ca prin farmec, / Și moțăiau prin rafturi nemișcate."*

Tălmăcirile din literatura universală: Goethe, Heinbrich Heine, Lenau, Joseph von Eichendorff, Alfred de Musset, Baudelaire, Haracourt, descoperă în autor un talentat traducător, care păstrează sensul, esența și chiar forma originală a versurilor. Apariția acestor două cărți celebrează un eveniment literar în lumea exilului, recomandând, un scriitor, poet și publicist, al unei generații mult încercate de samavolnicia vremurilor, dar care a putut ridica un arc parabolic peste murmurul eternelor tăceri, peste liniștea furtunilor interioare, peste miile de singurătăți și poate peste nemurirea noastră.

Sandu BĂLȚESCU

George Georgescu

CHEMAREA STELELOR

versuri

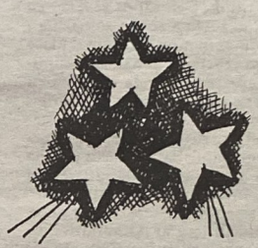

Dintotdeauna am simțit, extrasenzorial, o atracție misterioasă și irezistibilă către lumea nemărginită a Universului Galactic, ce poartă în vârtejul Constelațiilor destinul planetelor și al ființelor care le populează.

Infernul roşu

În *"LE LIVRE NOIR DU COMMUNISME - crimes, terreur et répression"* publicată în 1997 la Editura Robert Laffont din Franța și tradusă în limba română în 1998 la Editura Humanitas sub titlul *"Cartea neagră a comunismului - crime, teroare, represiune"*, Stéphane Courtois, împreună cu ceilalți coautori, stabilea bilanțul sumbru al ideologiei marxiste pe întreaga planetă: peste 100.000.000 de morți.

S'a iscat o vie polemică în sânul stângii franceze. Mulți nu au acceptat atunci comparația între crimele naziste și cele comuniste.

Iată că la începutul lunii Octombrie a acestui an, un mare eveniment editorial la Paris: lansarea volumului *"DU PASSÉ FAISONS TABLE RASE! - Histoire et mémoire du communisme en Europe"*, Editura Robert Laffont, de același tenace scriitor Stéphane Courtois, este din nou în atenția mass-media franceză. Titlul cărții utilizează un fragment din *"Internaționala"*, *"Din trecut facem tabula rasa"*, sau în traducere liberă *"Sfârșiți o dată cu trecutul negru!"*. În noua lucrare, care este de fapt o urmare a *"Cărți negre a comunismului"* sunt integrate informații despre atrocitățile comunismului care nu ajunseseră inițial la cunoștința lui Courtois. Noua carte consacră României 74 de pagini (din totalul de 574 pagini), un capitol intitulat *"Le système répressif communiste en Roumanie"* în traducerea și adaptarea publicistului și scriitorului Radu Portocală, sub coordonarea lui Romulus Rusan și cu colaborarea autorilor: Dennis Deletant, Ștefan Marițiu, Gheorghe Onișoru, Marius Oprea, Stelian Tănase.

Dacă în Franța comuniștii s'au bucurat multă vreme de un trecut glorios, legendar, dincolo de Carpați, spune Courtois, comunismul a fost o catastrofă națională, o tragedie în fiecare țară în parte. Francezii trebue să afle acest lucru. Trebue spus clar, comunismul lasă în urma lui ruine gigantice. Au fost distruse mai cu seamă țesutul social, elitele, reperele, mai cu seamă cele morale. Și mai există și problema adevăraților falși revoluționari în Rusia dar și în România de asemenea, în România după răsturnarea lui Ceaușescu dela putere. Iată de ce nu e tocmai ușor să faci în asemenea țări istoria comunismului. *"Adevărul este pe drum, el are încă nevoie de mult timp până să ajungă la destinație"*, conchide S. Courtois în interviul din revista *L'express*, intitulat *"Le communism nous laisse des ruines gigantesques"*.

Revista *"Le Figaro magazine"* din 5 Octombrie 2002, publică pe două pagini o hartă a fostului imperiu roșu, afirmând că *"adevăratul bilanț al comunismului este pe cale să se stabilească"*, iar cărțile scrise de cunoscutul specialist în istoria comunismului, Stephane Courtois, împreună cu echipa sa de colaboratori, *"LE LIVRE NOIR DU COMMUNISME"* și *"DU PASSÉ FAISONS TABLE RASE!"* reprezintă adevărate *"plonjări pe inima infernului totalitar"*.

Ilie MIHALCEA

Gazetărie subtilă

UN REPORTER PERSPICACE A EDITAT PENTRU MINE, INEDITUL

George BĂJENARU

Nimic nu mă pasionează mai mult în lectura unei publicaţii, decât gazetăria subtilă, practicată sub comanda bunului simţ şi sub impulsul unei bune inspiraţii, în momente pline de neprevăzut. Un asemenea gen de gazetărie practică de mai mulţi ani, în calitate de reporter îndependent, Domnul Ilie Mihalcea, dela Paris. Recenta carte a domniei sale, se intitulează *"Nevoia de neuitare"* (Editura *"Jurnalul literar"*, 2002) şi însumează reportaje în premieră sau publicate de câţiva ani încoace, prin reviste româneşti din America de Nord, Franţa şi România.

Dintr'o acută, motivată istoric, ***nevoie de neuitare***, autorul, un reporter întrebător şi perspicace, se angajează din proprie conştiinţă, să detecteze şi să evalueze destine şi idei din lumea românească. O asemenea întreprindere se desfăşoară pe parcursul mai multor ani şi priveşte destine individuale sau colective, cu tragediile şi speranţele lor. Ineditul întâmplărilor şi faptelor relatate, varietatea evenimentelor, împreună cu noutatea ideilor emise de nişte interlocutori ce-şi sacrifică la rândul lor intelectul, în numele unor cauze nobile, mi-au dat satisfacţia unei lecturi dintre cele mai avantajoase.

Oricât de mult l-aş fi citit pe Cioran, oricât de mult aş fi citit despre Cioran, nu mi-ar fi fost suficient, dacă n'aş fi aflat cum, în ce împrejurări, a plecat din lumea noastră şi din marea lui singurătate, acest spirit nemuritor. Într'un asemenea caz, ca de altfel şi în cazul lui Noica sau Mircea Vulcănescu, precum şi în alte aspecte ale culturii româneşti, Domnul Mihalcea a editat pentru mine, ineditul. Evaluând, îmi dau seama că lucrarea *"Nevoia de neuitare"* poate fi un valoros punct de referinţă în literatura de specialitate şi un document important pentru Istoria filosofiei şi a culturii. Spre edificare, am decupat pentru început, câteva paragrafe din mărturia acestui formidabil de inspirat reporter. Aşadar...

Cioran, pe patul suferinţei.

"Asupra lui Cioran stăruia astfel, în împrejurările destul de neclare ale bolii sale, un uşor aer enigmatic, dublat tocmai prin interdicţia de a fi văzut, de o serie de zvonuri, dintre care cel mai persistent se referea la faptul că, internat cu o fractură de col femural, Cioran îşi pierduse capacitatea de a vorbi, în urma unei nereuşite anestezii. Că, la fel de bine, o asemenea anestezie putea să declanşeze şi efectul galopant al bolii până atunci stagnante, de care suferea gânditorul, nu este de mirare, iar vorbele ce s'au purtat în jurul cazului său, s'ar putea să nu fie chiar lipsite de adevăr. În orice caz, nervozitatea excesivă, pe care se spune că o manifesta Cioran, în acele împrejurări de imobilitate spitalizată, nu mi s'a părut a fi caracteristică omului pe care aveam să-l văd pe patul suferinţei sale, de Miercuri 28 Decembrie 1994".

"Era o după amiază blândă de iarnă şi în drum spre spital am cumpărat o glastră cu un mic arbust înflorit, de culoare roz-violet. Am intrat, fără să fiu întrebat de nimeni la etajul II, am bătut discret la uşa camerei 244, pe care era indicat simplu <Mr. Cioran>, fără nici o altă specificare. Cum nu mi-a răspuns nimeni, am deschis uşa şi l-am văzut pe Cioran în pat, cu faţa în sus şi ochii pironiţi în tavan, cu buzele întredeschise. O şuviţă din părul alb îi atârna peste frunte. Glastra cu floarea am pus-o pe o măsuţă aflată în stânga lui Cioran, între pat şi fereastră. I-am întins mâna, i-am spus <Bună ziua> şi că sunt dela Sibiu. Privirea lui s'a îndreptat spre mine cu o anume intensitate surăzătoare în ochi. Atunci, dintr'un sepereu al salonului, a apărut infirmiera Ana Castaglioti, care, surprinsă de prezenţa mea acolo, mi-a spus că este interzisă de către madame Simone, orice vizită la Cioran şi numai faptul că, numai cu zece minute înainte, Doamna Boué, plecase la un consult pentru ochi, îmi dădea şansa de a rămâne câteva minute în preajma gânditorului. Infirmiera îşi manifesta teama că Mme Simone va afla despre vizita mea, aşa încât am dat să plec, dar Cioran m'a apucat de mână, ceea ce a determinat-o să mă mai îngăduie câteva clipe. Cum nu ştiam ce să fac, am început să-i vorbesc despre Răşinari şi Sibiu. La numele satului unde se născuse, ochii lui Cioran au lăcrimat, ceea ce m'a făcut să cred că era perfect conştient, lucru confirmat de altfel şi de infirmieră".

"În dimineaţa zilei de Marţi, 20 Iunie 1995, la spitalul Broca din Paris, Emil Cioran s'a stins din viaţă, după o îndelungă suferinţă, cauzată de maladia Alzheimer". "Înmormântarea a avut loc la cimitirul Montparnasse."

O întrebare, o contradicţie şi o enigmă: credinţa religioasă a lui Cioran?!!...

"La moartea lui Cioran s'a făcut mult caz într'o anume parte a presei franceze, că gânditorul de origine română, ce-şi pusese mereu credinţa religioasă sub semnul întrebării, ceruse să fie înmormântat după ritul ortodox al părinţilor săi. Cu atât mai mult mă uimeşte astăzi să constat faptul că, pe piatra lui de mormânt, nu se află, cum s'ar cuveni, însemnul crucii. Vorbe răzleţe au lansat ideea că aceasta ar fi fost chiar dorinţa lui Cioran şi că familia se conformase acestei cerinţe testamentare. Contradicţia care se iveşte între slujba religioasă a înmormântării şi lipsa crucii dela mormânt, mi se pare cel puţin, ciudată".

Un *"microinterviu"* realizat de reporter, la Sibiu, cu Domnul Aurel Cioran, fratele marelui filosof, lămureşte ideea că Emil a fost *"un spirit religios"*, pe când credinţa sau religia

practicată de el, de-a lungul vieţii lui, rămâne o mare enigmă. La întrebarea reporterului dacă *"s'ar putea spune că Emil Cioran a fost un spirit religios"*, Domnul Aurel citează dintr'o declaraţie *"de prin anii '90"*, a ilustrului filosof: *"...personal cred că religia merge mult mai în adâncime decât orice altă reflecţie a spiritului uman şi că adevărata viziune a vieţii este religioasă. Unul care n'a trecut prin religie şi care n'a cunoscut tentaţia religioasă, este un om vid".*

În continuare, opinia Domului Aurel Cioran, este o invitaţie la reflecţie: *"Ce vreţi să spună mai mult! A rezumat în aceste cuvinte aproape tot ce a însemnat pentru el, dacă vreţi, lupta cu Dumnezeu... În opera sa există şi accente foarte dure. Da! Dar în acelaşi timp şi tonalităţi de mare mister. A spus că a avut în viaţă vreo patru revelaţii mistice. Nu şi le-a descris. Poate pentrucă revelaţiile mistice sunt mult prea intime ca să facă obiectul unei scrieri sau unei relatări. Faptul că în România, actualmente există incultură, în raport cu scrierile mistice, nu e de mirare că lucrurile au luat această întorsătură, şi Emil a fost declarat mare ateu. De mirare e doar că la Paris au fost unii care l-au calificat la fel. Într'adevăr, cu Sfântul Pavel s'a luptat destul de aspru, cum s'a luptat şi cu Valery. Pe urmă a recunoscut că a fost cam dur... dacă îl citeşti mai atent, vezi că din fiecare rând răsare un gând, o sclipire mistică. Asta e părerea mea".*

Iniţiativa spontană a reporterului de a-l vizita pe Cioran pe patul suferinţei, cu puţin timp înaintea obştescului sfârşit, a avut darul de a lumina, fie chiar pentru o clipă, spiritul enigmaticului filosof. Un gest omenesc, pe cât de simplu, pe atât de extraordinar. Intrigat de marea enigmă cioraniană, observatorul reporter se transformă, din instinct, într'un subtil investigator.

Talentul de a investiga, ignorând distanţele şi timpul ce îl separă de interlocutori, pare să fie trăsătura esenţială a autorului *"Nevoii de neuitare"*. El aleargă dela Paris la Sibiu, Păltiniş, Bucureşti sau New York, şi cutreieră, mânat parcă de o chemare lăuntrică, locurile unde se întâmplă întotdeauna un eveniment de cultură românească, stă de vorbă cu martori de evenimente celebre, cu scriitori şi filosofi, cu martiri ai rezistenţei împotriva comunismului, cu şefi de partide şi miniştri, până când ajunge faţă în faţă cu preşedintele în exerciţiu al României. Reporterul îşi selectează eroii în funcţie de importanţa implicaţiei lor în sfera culturii româneşti şi a filosofiei generate de această cultură, în funcţie de contribuţia lor la asigurarea drepturilor şi libertăţilor legitime. Mai mult sau mai puţin celebre, numele acestor eroi sunt: Cioran, Noica şi al său prieten Octavian Nicolae, Vulcănescu şi al său prieten Ştefan I. Fay, Sergiu Celibidache şi a sa soţie, Ioana, Eugen Ionesco şi al său comentator Gabriel Liiceanu, Ana Blandiana, Sergiu Grossu, Radu Negrescu-Suţu, Natalia Dumitresco, Silviu Orovitzan, Antonia Constantinescu, Micaela Ghiţescu, Doina Jela, Remus Radina, Cicerone Ioniţoiu, Constantin-Ticu Dumitrescu, Dan Costescu, preoţii Onofrei Pompei şi Viorel Dumitrescu, Radu Portocală, Andrei Pleşu, Gavril Dejeu, Emil Constantinescu.

Reportajele privindu-i pe Cioran, Noica şi Vulcănescu sunt piesele de rezistenţă ale acestei cărţi. Mărturiile pariziene ale lui Ştefan I. Fay despre Mircea Vulcănescu pun în evidenţă personalitatea intelectuală a marelui filosof.

O scrisoare primită de Ştefan I. Fay, dela Sandra, fiica cea mare a filosofului, se referă la *"bestialitatea regimului de opresiune comunistă în anii ce au premers moartea acestuia (1952)"*. Din nevoia noastră de a nu uita martirajul acestui mare filosof, voi reproduce scrisoarea Sandrei, mai ales că faptele relatate în această scrisoare, completează, din fericire, mărturia lui Mihai Gulan, inserată de autorul Cicerone Ioniţoiu în *"Cartea de aur a rezistenţei româneşti împotriva comunismului"* (vol.I, Hrisovul, ş.a., 1995, p.179), despre felul cum a murit Mircea Vulcănescu în închisoarea dela Aiud:

"Tata a fost transferat din închisoarea dela Aiud la cea dela Jilava, pentru anchetă (care, de fapt, îl privea pe un alt Vulcănescu, numit Ion)... Într'una din zile, Tata a fost scos din celulă, cu alţi 6 deţinuţi. Au fost duşi în curte, unde, punându-li-se nişte pături în cap, au fost puşi să alerge în cerc, în timp ce 4 torţionari îl băteau sălbatic cu ciomege şi bastoane de cauciuc. Tatii i-au rupt o coastă care i-a perforat pleura. Apoi au fost dezbrăcaţi la piele şi aruncaţi de-a valma în celula nr.16, zisă neagra, o încăpere din beci, cumplit de rece şi cu duşumea udă. Au fost ţinuţi acolo timp de 26 de ore, nemişcaţi şi neputându-se sprijini decât de pereţii uzi. Mai întâi au încercat să se încălzească, alergând prin murdărie, dintr'un colţ în altul şi frecându-şi spinările unul altuia, până ce, răpuşi de oboseală, au fost nevoiţi să se întindă pe jos. Atunci, Tata a spus: <Dacă tot trebue să murim aici, să-l salvăm barem, pe cel mai tânăr. Să-l culcăm pe trupurile noastre>. Aşa au făcut. Dar Tata, care avea coasta ruptă şi pleura străpunsă, lipit cum era, de cimentul ud, s'a îmbolnăvit de pneumonie. Ceilalţi, prin minune, au scăpat cu viaţă din această groaznică încercare. Fiind readus la Aiud, unde, în continuare, nu i s'a dat nici un fel de îngrijire, pe fondul de pneumonie, Tata s'a îmbolnăvit de tuberculoză şi s'a stins în chinuri, la 28 Octombrie al aceluiaşi an. Această relatare o consider cea adevărată - scria în continuare Sandra Vulcănescu - *întrucât mi-a fost povestită mie de Ionel Mociorniţă şi este aidoma cu ceea ce i-a povestit Mamei, Puiu Teodorescu, amândoi făcând parte dintre cei 7 deţinuţi torturaţi, printre care fusese şi Tata.*

Camil Demetrescu mi-a povestit că a întâlnit, cu mulţi ani mai târziu, la Spitalul Brâncovenesc, pe un laborant tuberculos, ce se numea Lăzărescu. Acesta i-a spus în mare taină, că el este tânărul pe care Tata, împreună cu ceilalţi deţinuţi, îl luaseră în braţe spre a-l salva dela moarte..." (Paris, Mai 1994).

Incursiunea reporterului în istoria şi cultura românească, este încununată, în anul 1999, de un sondaj de opinie, pe tema: ***Cum se reflectă deceniul românesc care a trecut, în conştiinţa Dvs.***? Primul răspuns vine laconic, din partea soţilor Monica Lovinescu şi Virgil Ierunca: *"...a fost atât de trist, că nu ne mai vine să-l şi comentăm."* Scriitorul Bujor Nedelcovici are în schimb, răbdarea şi înspiraţia de a comenta. Iată câteva din părerile sale: *"Am constatat că în România, în ultimii zece ani, există o amenzie voluntară şi involuntară..." "Pe nisip, pe putregai, nu se construieşte o catedrală. Ori noi vrem să construim o societate nouă. Deci, ar trebui să avem conştiinţa trecutului nostru. Intelectualii să devină, fiecare, dacă este posibil, nişte gardieni ai memoriei, să ne asumăm responsabilităţi din punct de vedere juridic, penal, moral, etic şi religios".*

Cartea abundă în idei interesante şi judecăţi de valoare, privind un aspect sau altul al vieţii culturale şi politice din România şi din afara României. Fotografiile incluse, completează în mod inspirat autenticitatea unor reportaje pline de întrebări. Talentul reporterului de a-şi apropia eroii şi de a-i plasa cu discreţie în prim-plan, marea capacitate a lui de a interoga şi de a transmite prin selecţie imagini şi idei dela faţa locului, forţa de expresie a limbajului conţinut, fac din *"Nevoia de neuitare"* o carte de lecturi memorabile.

PENTRU VÂNZĂRI
ŞI CUMPĂRĂRI DE CASE
Apelaţi la:

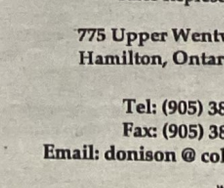

COLDWELL BANKER

ELITE REALTY

ULTIMATE SERVICE

George & Dorothy Donison
Sales Representatives

775 Upper Wentworth Street
Hamilton, Ontario, L9A 4V7

Tel: (905) 388-1110
Fax: (905) 388-1736
Email: donison @ coldwellbanker.ca

www.cuvantulromanesc/publicitate

CULPABILITATEA IERARHIEI B.O.R. DIN ROMÂNIA

Sergiu GROSSU

De-a lungul anilor am publicat în revista ***"Cuvântul Românesc"*** mai multe articole privind carențele spirituale ale ierarhiei noastre ortodoxe: *"O ierarhie detestabilă"*, *"Ierarhi și victime"*, *"Scrisoare deschisă adresată mitropolitului Antonie Plămădeală"*, *"Sfânta mare nerușianre"* etc. În prefața ediției românești a cărții mele ***"Calvarul României creștine"***, apărută la Iași, în anul 1992, scriam că *"n'am putut trece cu vederea rolul degradant pe care și l-a asumat, din păcate, ierarhia bisericească în toată perioada sângeroasă a dictaturii proletariatului și a luptei de clasă, fie sub tirania lui Gh. Gheorghiu-Dej, fie sub absolutismul diabolic al cuplului Ceaușescu"*.

Iată-ne, astăzi, în plină libertate religioasă, drept consecință a revoltei din Decembrie 1989. Și care este situația, din punct de vedere creștin? Tiranii de ieri s'au prăbușit, conform revelației Sfintei Scripturi: *"Domnul a frânt toiagul celor răi, nuiaua stăpânitorilor"* **(Isaia, 14, 4-5)**. Însă ierarhia care a colaborat cu partea comunistă, supunându-se - fără să crâcnească - ordinelor Comitetului Central, a rămas aceeași, fără nici o schimbare radicală, fără nici o abandonare a privilegiilor pe nedrept câștigate. Ca și cum elogiile slugarnice din trecut pot fi justificate, cum a scris un celebru preot și teolog din București, fost deținut politic, socotind că declarațiile glorificatoare, adresate *"celui mai iubit fiu al poporului"*, erau indispensabile continuării vieții liturgice, în virtutea certitudinii că de aceasta *"depinde activitatea întregii Biserici"*.

Înfeudarea Bisericii Ortodoxe Române idealurilor fundamentale ale *"epocii Ceaușescu"* atinge așadar, prin comportarea dezonorantă a ierarhilor săi, sărăcia morală, dacă nu și lașitatea și sclavia. Căci în ședința solemnă a Sfântului Sinod, destinată comemorării centenarului autocefaliei B.O.R., în prezența președintelui Departamentului marxist al Cultelor, actualul Patriarh Teoctist - pe atunci mitropolitul Moldovei și Sucevei - copleși cu elogii *"realegerea fiului cel mai iubit al poporului român, Dl. Nicolae Ceaușescu, în înalta funcție de președinte al R.S. România"*, exclamând: *"În aceste clipe de aniversare, gândurile noastre se îndreaptă spre Excelența voastră, pentru a ne exprima recunoștința sinceră pentru libertatea religioasă acordată Bisericii Ortodoxe Române și altor culte din țara noastră, precum și angajamentul ferm al nostru al tuturor - ierarhi, cler și credincioși - de a sprijini grandioasele acțiuni consacracrate dezvoltării scumpei noastre patrii"*. Iar Patriarhul Iustin Moisescu, în numele nembrilor Sfântului Sinod, dădu citire unei lungi telegrame de recunoștință *"pentru condițiile de libertate religioasă deplină în care își duce activitatea Biserica Ortodoxă Română, ca toate celelalte culte"* și asigurându-l pe Ceaușescu *"de întregul nostru devotament, de stima și dragostea noastră sinceră"*.

De aceea, în *"scrisoarea mea deschisă"*, îl întrebam pe mitropolitul Antonie Plămădeală: *"Cum de-ați uitat că'n perioada anilor '50, **năzuințele și idealurile** României socialiste, glorificată de D-voastră, au provocat prigonirea și decimarea celor mai nobili fii ai Bisericii Ortodoxe: mitropoliți și episcopi, preoți și călugări, pentru <vina> că se opuneau la asalturile vehemente ale ateismului marxist-leninist, iar prin viața lor spirituală contracarau eforturile Partidului de pângărire a unei societăți <socialiste>, lipsită de cele mai elementare*

*drepturi ale omului? Cum de-au putut tășni, fără nici o sfâșiere de inimă, <sentimentele deplinei loialități> față de un regim care a permis, prin agenții Securității, arestarea încă din 1952, a peste 150 de preoți <recalcitranți>, respectiv care se arătau refractari noii Legi a Cultelor, campaniei pentru apărarea Păcii, cursurilor de reorientare politică a preoțimii ortodoxe sau citirii pastoralelor pro-comuniste dela amvonul bisericii? Cum de nu vă este **rușine măcar astăzi** (fiindcă în anii puterii ceaușiste v'a fost rușine de Evanghelia lui Hristos, contrariu îndemnului Sfântului Pavel), de atitudinea slugarnică de **ieri**, purtând amprenta servilismului întregii ierarhii ortodoxe și **de ce**, întocmai foștilor patriarhi Justinian Marina și Justin Moisescu, precum și-a celui în viață, n'ați încetat să declarați, cu ocazia nenumăratelor turnee întreprinse în Occident, cu o consecvență de-a dreptul marxistă, că în România dictaturii personale a lui Nicolae Ceaușescu și a familiei sale, există o libertate religioasă autentică, negând existența unei Biserici Ortodoxe persecutată, răstignită de către dușmanii lui Dumnezeu și-ai neamului din care faceți parte?"*

De altfel, arhimandritul Roman Braga, prietenul de altădată al mitropolitului mai sus pomenit, scria despre cartea lui ***"Biserica slujitoare"***, că reprezintă *"cea mai perfectă demonstrație teologică a socialismului de tip comunist"* (...) *Preasfințitul Antonie nu numai că vede în Sf. Ioan Gură-de-aur un precursor al marxismului, ci chiar scoate, din predicile lui, "teoria plus valorii", ocupându-se pe larg de critica socială în opera Sfinților Părinți. Dar uită să spună că Sf. Ioan Hrisostom nu s'a făcut lingăul împăraților bizantini, cu toate că aceștia erau creștini, ci a criticat regimuul din propria lui țară...* "(Cf. foaia trimestrială, editată de mine, ***"Iisus Biruitorul"***, Nr.1, Ianuarie-Martie 1976).

• •
•

Îmi vine mereu în minte ***"Cuvântul pastoral al Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române către cler, mânăstiri și toți bine-credincioșii creștini români"***, citit în toate bisericile în luna Ianuarie 1990, în care mai marii Bisericii regretă că unii prelați n'au avut, în perioada dictaturii comuniste, *"curajul martiriului"* și n'au recunoscut, în mod public, *"durerea ascunsă și suferințele poporului român"*, recunoscând - aproape nevoalat - colaborarea unor slujitori ai B.O.R. cu regimul comunist. Citez: *"Libertatea pe care o avem acum, iubiții noștri, trebue să o folosim mai întâi pentru a ne lepăda de tot ce a fost fals și rău în cuvintele și în faptele noastre din anii dictaturii. În aceste momente redescoperim libertatea de a mărturisi greșelile noastre, dar și suferințele și umilințele noastre... Cerem iertare pentru teama noastră prea mare de a ne opune deschis dictaturii, precum și pentru felul în care am fost obligați să-l lăudăm pe dictator... Renașterea noastră spirituală, iubiții noștri, trece de acum prin pocăință, prin regretul că am fi putut face mai mult sau mai bine și nu am făcut..."*

Ce ar trebui să facă ierarhii de azi, care au greșit prin cuvintele și faptele lor timp de aproape 50 de ani, decât să respecte îndemnul Sfintei Scripturi *"Recunoaște-ți vinovăția ta, căci te-ai abătut dela Domnul Dumnezeul tău și te-ai desfrânat cu dumnezei străini!"* **(Ieremia, 3,13)**. În loc să recunoască nelegiuirile abaterilor dela Domnul Dumnezeul lor și al desfrânării *"cu dumnezei străini"* ai marxism-leninismului, în loc să ceară ***iertare*** și lui Dumnezeu și poporului ortodox, așa cum au promis în scrisoarea irenică la începeutul anului 1990, ***("Cerem iertare pentru teama noastră prea mare de a ne opune deschis dictaturii, precum și pentru felul în care am fost obligați să-l lăudăm pe dictator")***, ei continuă să se *"desfrâneze"* cu foștii călăi comuniști, cocoțați în fruntea Statului prin lipsa de discernământ politic al Românilor, de parcă nimic nu s'a schimbat în țara noastră...

Când și ***cum*** s'au lepădat ierarhii ortodocși de *"tot ce a fost fals și rău"* în cuvintele și faptele lor *"din anii dictaturii"*? Să ne amintim, de pildă, că Patriarhul Teoctist, a vorbit recent o oră, în cadrul unei emisiuni *"Credo"*, condusă de Titi Dincă, despre viața și realizările *"marelui"* său înaintaș Justinian Marina, fără să dezvăluie telespectatorilor ***"ce a fost fals și rău"*** în *"cuvintele și faptele"* sale. E destul să mă opresc la scrisoarea pastorală, în care primul patriarh comunist din România, proclama sus și tare că *"Biserica Ortodoxă fusese aleasă de Dumnezeu pentru a arăta drumul adevărului tuturor celor care cred în progres și în instaurarea apropiată a fericirii socialiste"*; că pentru a nu face să întârzie această *"fericire socialistă"*, clerul se cuvenea să fie curățat de spiritul trecutului, tinerii seminariști educați într'un spirit științific și politic, cărțile religioase revizuite și editate în lumina dialecticii marxiste, iar controlul activităților monastice, întărit. N'a fost ***"fals și rău"*** că programul, promarxist al noului patriarh, numit de P.C.R. și nu ales de Duhul Sfânt, a permis organizarea rapidă a cursurilor pastorale și misionare al căror obiectiv era să inculce preoților *"o orientare nouă, în armonie cu aspirațiile democratice ale maselor populare"*? Că la ordinul Partidului și cu consimțământul său, Biserica Greco-Catolică a fost incorporată cu forța în comunitatea ortodoxă? Că Sfântul Sinod a acceptat, fără cea mai mică obiecțiune, Statutul din 23 Februarie 1949, cu ajutorul căruia guvernul comunist putea să reducă numărul diocezelor, al membrilor Adunării și ai Consiliului central ecleziastic, să notifice numirea preoților în posturile importante din administrația Bisericii, obligându-i să-și mărturisească sub jurământ fidelitatea față de Republica Populară România? N'a fost ***"fals și rău"*** că același patriarh, elogiat de Teoctist, a impins clerul să ia parte la campania lansată de către Moscova în favoarea Pacii? Că în cele trei institute teologice, care au înlocuit fostele facultăți de teologie, studenții nu mai aveau posibilitatea să învețe cum să se apere împotriva atacurilor viclene ale ideolologiei marxiste în vigoare, deoarece două din materiile necesare formării spirituale ale viitorilor slujitori ai altarului - Apologetica și Mistica - au fost scoase din programul învățământului, cu neîndoielnicul consimțământ al Patriarhului Justinian Marina, *"renovator"* al ortodoxiei românești?

Pledând pentru *"angajarea totală a Bisericii în lupta pentru Pace și Progres"*, dornic să răspundă *"imperativelor vremii"*, iată-l declarând: *"Deoarece lumea se înnoiește, să înnoim și noi Biserica. Nu vom rămâne în urmă. Nu vom deveni anacronici. Trebue să mergem în pas cu noua societate și chiar mai mult: să ajutăm și noi, prin mijloacele noastre, la înnoirea societății. Cerem chiar dreptul de a contribui la această înnoire"*.

• •
•

Odată redescoperită libertatea *"de a mărturisi greșelile"*, menționată în celebrul *"Cuvânt pastoral"*, ***în ce fel*** a cerut iertare poporului român ierarhia ortodoxă din anii dictaturii comuniste și ***care i-a fost "pocăința"***, indispensabilă propriei sale renașteri spirituale? A auzit cineva pe Patriarhul Teoctist Arăpașu, pe mitropolitul Antonie Plămădeală sau pe răposatul mitropolit al Olteniei,

Nestor Vornicescu, să strige țării și poporului (retrași, în chip de pocăință izbăvitoare, în vreuna din mânăstirile în care erau surghiuniți episcopii greco-catolici): *"Iertare fraților! Iertați-ne pentru tot ce-a fost <fals și rău> în viața noastră duhovnicească, în activitatea noastră sub comunism, iertați-ne pentru tăcerea noastră slugarnică în*

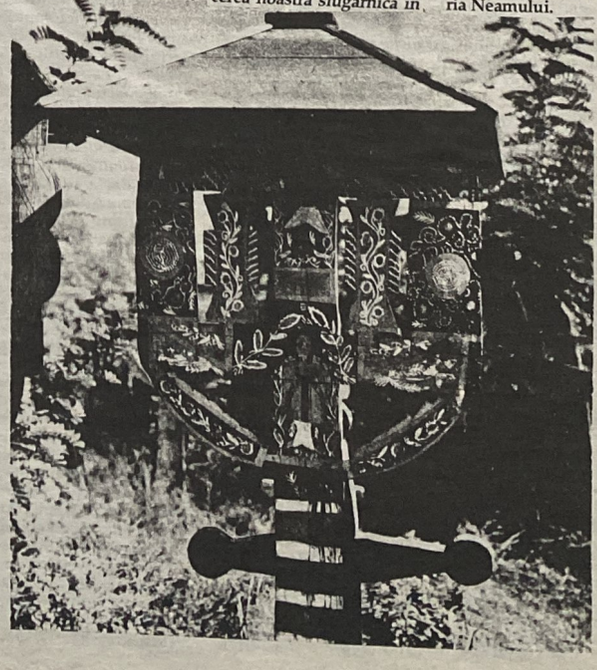

legătură cu problemele credinței și pentru declasificabila proslăvire a unor conducători care dușmăneau și pe Dumnezeu și Biserica! Iertați-ne că prin noi, Sfântul Sinod al B.O.R. a devenit membru al Frontului Unității Socialiste, al cărui președinte nu era altul decât comunistul Nicolae Ceaușescu!"

La ce folosește *"libertatea"* de care se bucură, astăzi, ierarhia ortodoxă din România, dacă îi lipsește ***libertatea interioară*** pe care ți-o dă o penitență autentică, pentru a se învrednici să rostească alături de Ezra: *"Dumnezeule, sunt uluit și mi-e rușine să-mi ridic fața spre tine. Căci fărădelegile noastre s'au înmulțit deasupra capetelor noastre și greșelile noastre au ajuns până la ceruri"* **(Ezra, 9.6)**. Sau să repete mărturisirea lui Pavel: *"Nu sunt vrednic să port numele de apostol.... "* **(1 Corinteni, 15.9)**. Respectiv: *"Nu mai suntem vrednici să purtăm numele de episcop, de mitropolit sau patriarh, fiindcă ne-am compromis colaborând cu regimul comunist prigonitor al Bisericii lui Hristos"*.

Ceea ce vrea Dumnezeu și ceea ce dorim și noi, este pocăința eliberatoare a totalității ierarhilor ortodocși care s'au închinat Belialui marxist, slujindu-i cu nerușinare, strigătul lor de iertare către Dumnezeu și către victimele ignorate de ei; neastâmpărul străpungerii pereților sufletești și detectarea *"urâciunilor"* lăuntrice, de care vorbește Ezechiel; pentru ca în loc să acuze pe cei ce-i critică și le blamează servilismul de care încă nu s'au debarasat, practicându-l și față de actuala conducere politică, - da, în loc să acuze, ***să se acuze*** și să-și recunoască vinovăția, conform îndemnului biblic deja citat.

Numai așa țara noastră, profund descreștinată, va avea bucuria să vadă apărând *"ceruri noi și un nou pământ"* românesc în inima căruia Biserica să fie, cu adevărat, trupul lui Hristos și continuitatea Lui în istoria Neamului.

URGENŢĂ SPECIALĂ FAPTEI ŞI CUVÂNTULUI ADEVĂRULUI

Valeriu ARBORE

Aşa cum ***conştiinţa cuvântului***, hotărîtoare pentru calitatea de *om*, este de multe ori înlocuită cu declinarea ritualică a vocabulelor *"democraţie"*, *"integrare"*, *"reformă"* etc., ***invocarea adevărului***, în destule pledoarii, nu-i decât o ***modalitate de a-l ascunde şi manipula***. Secheliă a totalitarismului ori totalitarism roşu *"evoluat"*: se renunţă la caracterul dogmatic al adevărului, dar i se conservă cel unic, deşi iluzia existenţei acestuia nici ştiinţele exacte n'o mai primesc de multă vreme. Astfel, proclamării unui singur şi etern adevăr i se substituie o veşnică succesiune de adevăruri unice, de absoluturi efemere, de eternităţi de-o clipă. De critici în vânt, măcinate la moara vorbelor goale, nu ducem lipsă!

Altminterea, ***demersul critic, necruţător cum se spune, care nu slujeşte adevărului şi libertăţii, şi nu implică iubirea lucrătoare***, face posibilă oricând o abilă rotire de sens şi polarizează ***capcane ce duc la sminteli***. Cum se întâmplă şi cu pledoariile multor avocaţi în procese: ei pot prelua şi refolosi argumentele aparent zdrobitoare ale adversarului, printr'o simplă stratagemă de orator stăpân pe trucurile meseriei de a găsi raţionamente (probe) pentru ***susţinerea oricărei cauze***.

În spaţiul românesc de rigoare etică, bunăoară, se insinuează o sumă de ***confuzii destinate să amestece interesat adevăruri relative cu neadevăruri flagrante***, să ascundă mai cu seamă partizanatul ieftin în schimbul tăgăduirii unor realităţi evidente. Una dintre acestea, de-o anume gravitate, se referă la ***Decembrie 1989***. Fu revoluţie, lovitură de stat sau, pur şi simplu, acolo... nişte evenimente?

Dacă, de exemplu, poetul stângist Ion Gheorghe, generalul de Securitate N. Pleşiţă ori mecanicul auto Ion Cristian Nicolae (liderul P.M.R.-ului de obârşie făţiş comunistă), precum şi profitorii emeriţi ai regimului secerei şi ciocanului, demonstrează-argumentează marxist că-i vorba de contrarevoluţie, majoritatea românimii spune prompt, dela sine: ***revoluţie. Vox populi, vox Dei!***

Numeroase persoane şi personalităţi, frustrate, perdante (ratate) politiceşte, ori senilizate, ***întotdeauna*** pun cuvântul în discuţie, ironic şi uneori chiar profanatoriu, între ghilimele: *"revoluţie"*. Dând astfel apă la moara fantomelor roşii, nostalgicilor to'a'şi şi to'a'şe. Cu toate că, imediat după Decembrie '89, şi în răstimpul în care, ulterior, fost-au la Putere, ghilimelele respective, din iuţeală de mână şi nebăgare de seamă, dispăruseră ca prin mister... Or, să nu ne fătărnicim duplicitar, prefăcător, ipocrit. *"Schimbări fundamentale în viaţa societăţii"* româneşti - care pot justifica denumirea de revoluţie - s'au produs în diferite domenii: economic, social, cultural, spiritual, şi am fi neloiali dacă nu am recunoaşte.

Vechile structuri nu pot fi eliminate rapid şi totalmente, cum ar voi, de pildă, cei care ne-au blagoslovit cu *"măreţul 23 August 1944"*, şi-ai lor moştenitori conmilitoni, a căror autoritate morală, ca să condamne fără drept de recurs revoluţia (nu *"revoluţia"*), ni se pare minimă: *"Nu judecaţi, ca să nu fiţi judecaţi"* zis-a Mântuitorul în Predica de pe Munte. E înţelept şi drept, credem, s'avem bun simţ, spre a nu deveni, pripit, apărători intransigenţi ai democraţiei ***sans rivages***, arătând cu deget de procurori pe alţii (*"paiul din ochiul fratelui..."*). Nu strică să fim, în duh creştinesc, un pic şi duri, neascuzându-ne după deget: noi, foşti deţinuţi politici şi alţi declaraţi anticomunişti (*"disidenţi"*, *"oponenţi, "rezistenţi"*), am ieşit la suprafaţă la spartul târgului după *"evenimentele decembriste"*, şi nu ne-am uscat de grija ţării... ***Cu nu puţine excepţii onorabile!*** Majoritatea participanţilor direcţi şi activi la revoluţia de care, măcar parţial, prin urmări, beneficiem şi noi, erau membri P.C.R. şi utecişti. ***Asta e!***

Alt ***prilej de poticnire*** ni se înfăţişează a fi ***identificarea naţionalismului*** (expresie curată şi sănătoasă a caracterului naţional al unui popor) ***cu exacerbarea sentimentului naţional*** (manifestată prin intoleranţă, agresivitate, violenţă). Experienţa istorică probează! În fine, aşa cum ***contestabil*** e termenul, în vogă azi, naţional-comunism, tot astfel n'ar trebui să împărtăşom disocierile dintre leninism şi stalinism sau dejism şi ceauşism, ***care induc semnificări insidioase*** de tip *"cominternist"*, în parşiva tentativă de a legitima şi onorabiliza existenţa partidelor comuniste (*"reformate"* sau nu) din lumea actuală.

Avertisment: cât adevăr, atâta virtute, cât eroare (minciună), atâta corupţie!

FIINŢA ROMÂNEASCĂ ÎN LITERATURA EXILULUI

Urmare din pag. 11

s'au perindat anumite idei şi motive. Racilele de-acum şi dintotdeauna ale României. Neîncrederea în forţele politice şi nepolitice care o conduc, şi deschis şi din umbră, la ora actuală. Neîncrederea în maturitatea politică a Românilor. Speranţa că se vor trezi din acest vis tulbure, în care plutesc de cincizeci de ani." (*"Lumea Liberă"*, 22 Decembrie, 1990). Cartea postumă ***"Păcatul împotriva spiritului"*** (Editura *"Nemira"*, Buc., 1999), cuprinzând printre alte comunicări şi eseurile publicate în *"Lumea Liberă"*, trădează viziunea scoptică (batjocoritoare) a unui Român extrem de cultivat, dar înstrăinat şi revoltat peste măsură de fenomene care au frânat şi continuă să franeze progresul civilizaţiei în România. O asemenea revoltă îi inspiră autorului o soluţie extremă, la care v'aş invita să reflectaţi şi să vă spuneţi părerea: *"Cineva ar trebui să-i iubească într'atâta pe Români, încât să le facă un portret nimicitor. Numai cu această condiţie s'ar alege ceva din ei"*. Gândind, poate, asemănător, Caragiale a făcut Românilor portrete nimicitoare. Exemplul cel mai dureros mi se pare cel din nuvela *"O făclie de Paşte"*, în care personajul *badea Gheorghe* este numit, *"creştin ticălos"*, *"o slugă rea, leneş şi obraznic... şi fura"*. *"Gheorghe era un om brutal"*, capabil să ucidă chiar şi în noaptea de Înviere. Iată un exemplu de portret nimicitor, care i-a servit de minune lui Caragiale să realizeze un model de nuvelă naturalistă. Dar mă întreb: Câţi dintre Românii gen *"badea Gheorghe"* vor fi citit acest protret sau, dacă citindu-l se vor fi îndreptat?! Sincer vorbind, eu nu cred că de *"un portret nimicitor"* ar avea nevoie Românii, căci nu ar fi greu de găsit pe cineva, care să-l facă. Dar eu cred că Românii au azi nevoie de mai mult curaj de a fi ei înşişi, iar acest curaj nu se poate forma decât prin educaţie în spiritul propriei istorii şi al moralei creştine.

Prin eseuri publicate în reviste şi cărţi, este proiectată astăzi în lume dimensiunea creatoare a fiinţei româneşti, de către un număr impresionant de prestigioşi autori.

Extrem de interesante sub raportul gândirii filosofice, al vastei arii de cultură ce cuprind, mi s'au părut eseurile esoterice şi de cozerie imaginativă din cărţile ***"Eseuri"***, ***"Poarta Luminii"*** şi ***"Concertul de Haendel"***, de Radu Negrescu-Suţu. Într'un stil original, autorul încearcă şi reuşeşte să explice, *"prin referinţe la gândirea esoterică, o avalanşă de simboluri de cultură, în general, şi de cultură românească, în special, simboluri din domeniile mitologiei, filosofiei şi cosmologiei"*. O frumoasă integrare îşi găseşte în aceste explicaţii esoterice mitul *"Luceafărului"* de Mihai Eminescu. În explicarea simbolurilor legate de mitul *"Luceafărului"* sunt citaţi mari inimi ai lumii, printre care şi doi Români: V. Lovinescu şi Maica Alexandra. Prin esoterismul său pacificator, Negrescu-Suţu deschide porţi spre cunoaştere, dezgheaţă apele din care au băut cândva zeităţile, *"şterge colbul de pe cronice bătrâne"*, creează punţi între timpuri istorice şi culturi, în numele unităţii şi perfecţiunii la care visăm.

Într'un eseu intitulat ***"Chipuri ale modernităţii"*** din ciclul ***"Însemnări din pântecele balenei"*** apărut în revista *"Origini"*, filosoful şi antropologul Gabriel Stănescu pledează pentru necesitatea revigorării tradiţiei în cazul analizelor privind cultura română şi observă că *"de cele mai multe ori, analiza modernismului se limitează la trecerea în revistă a câtorva influenţe apusene, dar ignoră acel fond al aşaziselor <latenţe sufleteşti difuze>, care nu sunt altceva decât acele stări de spirit, care se conservă într'un soi de eternitate locală specifică fiecărei comunităţi, şi care contribuie în egală măsură la schimbarea paradigmei"*. Autorul atrage atenţia asupra pericolului ce îl reprezintă astăzi în cultura română, *"adoptarea unui capitalism vulgar, primitiv, de periferie, cu tot ce are el mai degradant pentru fiinţa umană: sărăcie, şomaj, mizerie"*. Antropologul-filosof avertizează că *"suntem în pericol de a ne pierde identitatea culturală, într'un soi de multiculturalism tip românoţigănesc, care poate duce la disoluţia naţiunii înseşi"*.

O contribuţie de excepţie la elucidarea conceptului de fiinţă românească o reprezintă lucrarea filosofică de sinteză ***"Eseu despre fiinţa românească"*** de Gabriel Stănescu. Plecând dela întrebarea: ***"Există un patern românesc al fiinţei?"***, autorul va lorifică idei şi concepte emise de-a lungul timpului de mari gânditori români, istorici şi filosofi: Vasile Pârvan, Nicolae Iorga, Lucian Blaga, Mircea Vulcănescu, Emil Cioran, Constantin Noica, Dumitru Stăniloaie, Nae Ionescu, Mircea Eliade şi alţii. Subiecte precum ***"Românism şi ortodoxie"***, ***"Fatalism"***, ***"Timp şi fiinţă românească"***, ***"Apriorism românesc"***, ***"Naţionalismul creator"***, ***"Proverbele la Români"*** sau ***"Antichitatea şi orientările de valoare"*** devin surse de inspiraţie şi pretexte de evaluare a unor judecăţi esenţiale în cultura română, cu privire la dimensiunile fiinţei româneşti. Autorul evaluează idei cu valoare germinativă, din tezaurul de gândire moştenit dela iluştrii înaintaşi, în contextul unor principii şi premise specifice.

Studiul ***"Dimensiunea românească a fiinţei"*** de Mircea Vulcănescu, este supus unui suplu şi lucrativ comentariu, din care se desprinde concluzia că *"la rădăcina concepţiei despre fiinţă, Mircea Vulcănescu găseşte virtualul deasupra actualului. Devenirea în lume pentru Român e <o împuţinare de fiinţă, o scădere de posibilităţi, o alegere între a fi aşa şi a fi altfel şi o fixare a fiinţei într'un fel de a fi>"*.

Literatura exilului demonstrează că această *"fixare a fiinţei într'un fel de a fi"*, ca ultimă treaptă pe scara devenirii noastre în lume, înseamnă ***har, gândire creştină, inspiraţie divină şi creativitate neîntreruptă***. Într'un cuvât - ***virtualul***.

George BĂJENARU

COMMON SENSE Automotive Inc.

General Repairs to All Makes & Models

John (Ion) Moran

- Maşini la mâna a doua pe gustul dvs.
- Reparaţii generale la toate modelele
- Certficare tehnică
- Specialişti în aer condiţionat, în partea electrică şi electronică, fuel injection

Tel: 905 545 1331
Toll Free: 1 866 863 5714

Program: Luni-Vineri: 8.30-18.00
Sâmbătă: 8.30-13.00

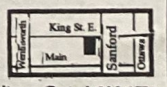

702 King Street East, Hamiton, Ont. L8K 1T3

www.cuvantulromanesc/publicitate

AM FOST INSTRUCTOR SUB CEAUŞESCU, ACUM M'AM PRIVATIZAT!

BASARABIA ROMÂNEASCĂ

Ziarişti basarabeni în greva foamei

Ziariştii publicaţiei săptămânale *"Accente din Chişinău"* au intrat în greva foamei pentru o perioadă de 24 de ore, în semn de protest faţă de arestarea directorului ziarului, Sergiu Afanasiu, suspectat de luare de mită. Jurnaliştii dela *Accente* au avertizat că vor declara greva foamei pe un termen nelimitat, în cazul în care autorităţile Republicii Moldova, inclusiv preşedintele Voronin, care a fost sesizat despre acest caz, nu vor interveni în timpul celor 24 de ore, pentru ca Afanasiu să fie cercetat în stare de libertate.

"Vă semnălam despre unul dintre cele mai grave cazuri de încălcare a drepturilor omului şi a libertăţii de expresie, comise la Chişinău. Acest caz constituie o acţiune politică, organizată de forţele de ordine din stat", se arată în memoriul remis de ziariştii dela *Accente* secretarului general al Consiliului Europei, Walter Schwimmer aflat, la mijlolcul lui Octombrie, la Chişinau. Echipa *Accente* a solicitat implicarea neîntârziată a organismelor internaţionale în vederea restabilirii activităţii ziarului şi eliberării din detenţie a directorului publicaţiei, Sergiu Afanasiu.

Consiliul Europei va monitoriza cu atenţie atitudinea autorităţilor dela Chişinău vizavi de publicaţia basarabeană *Accente*, a declarat secretarul general al Consiliului Europei Walter Schwimmer, după ce Judecătoria Chişinău a decis arestarea celui de-al doilea ziarist dela *Accente*, Valeriu Manea.

"Arestarea unui jurnalist este o problemă foarte gravă" a amintit Schwimmer, care a solicitat autorităţilor Republicii Moldova să recurgă la arestarea ziariştilor doar atunci când există *"dovezi foarte serioase"* în acest sens. În cazul în care se va dovedi că nu au existat suficiente probe în favoarea arestării, atunci *"vor fi discuţii"* la Consiliul Europei şi în Republica Moldova, a avertizat Schwimmer, citat de FLUX.

Iniţial, o dată cu arestarea lui Afanasiu, pe data de 9 Octombrie, procurorii basarabeni au decis şi anchetarea în stare de libertate a ziaristului săptămânalului *Accente*, Valeriu Manea. Ieri, însă, Judecătoria Chişinău a anulat decizia iniţială, eliberând pe numele lui Manea un mandat de arestare pentru 15 zile. Manea a fost reţinut abuziv, dimineaţa, în locuinţa sa, de poliţişti, a declarat ieri avocatul jurnalului *Accente*. Pe data de 9 Octombrie, Manea a fost reţinut, împreună cu directorul publicaţiei *Accente*, Sergiu Afanasiu în timp ce acesta din urmă *"lua mită în valoare de 1.500 de dolari dela un om de afaceri"*, potrivit declaraţiilor poliţiştilor. Ziariştii dela *Accente* au declarat, ieri, în cadrul conferinţei de presă susţinută de Walter Schwimmer, că au solicitat protecţia familiei lui Afanasiu şi a avocatului ziarului, din cauza ameninţărilor grupărilor criminale la adresa publicaţiei. Experţi media, jurnalişti si apărători ai drepturilor omului din Bulgaria, Cehia, Ungaria, Polonia, România, care participă la Chişinău la Conferinţa internaţională *"Rolul mass-media într'o lume în schimbare"*, şi-au exprimat îngrijorarea în cazul săptămânalului *Accente*, a cărui activitate a fost suspendată. Cazul sugerează, în opinia participanţilor, *"violarea drepturilor constituţionale, în special a libertăţii de expresie şi a dreptului la un proces corect."*

Suspendarea publicaţiei prin confiscarea bunurilor aflate în proprietatea revistei incalcă Convenţia Europeană a Drepturilor Omului şi Convenţia Naţiunilor Unite asupra Drepturilor Civile şi Politice. Autorităţile Republicii Moldova trebue să se conformeze *"cât mai rapid"* prevederilor rezoluţiei Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, dacă doresc să exercite cu succes preşedinţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei, a declarat secretarul general al Consiliului, Walter Schwimmer, aflat la Chişinău. *"Apelul pe care l-am adresat autorităţilor a fost de a se conforma rapid recomandărilor noastre, pentrucă ne aştep - tăm ca ţara care deţine preşedinţia Comitetului de Miniştri să fie un model, un bun exemplu în ceea ce priveşte implementarea standardelor CE"*, a declarat Schwimmer. În cazul în care autorităţile moldoveneşti nu vor respecta aceste recomandări şi nu vor onora angajamentele asumate, se vor confrunta pe parcursul preşedinţiei cu critici dure, a avertizat Schwimmer.

Opoziţia dela Chişinău denunţă rusificarea mijloacelor de informare în masă şi a învăţământului

Opoziţia din Republica Moldova (unde la putere se află Partidul Comuniştilor) denunţă cu fermitate *"rusificarea"* mijloacelor de informare - în special a canalelor de televiziune - şi a sistemului educaţional, într'o ţară în care limba română continuă să fie majoritară, transmite agenţia France Presse.

În opinia secretarului general al Consiliului Europei, Walter Schwimmer, care s'a aflat în vizită la Chişinău pe 14 şi 15 Octombrie, în Republica Moldova rămân de făcut progrese importante *"în special în ceea ce priveşte libertatea presei şi a convingerilor religioase, a drepturilor parlamentarilor, a autonomiei autorităţilor locale şi a justiţiei"*. Schwimmer, care a mediat o reuniune la care au participat membri ai guvernului comunist şi ai opoziţiei (reprezentată în special de Partidul Popular Creştin-Democrat, condus de Iurie Roşca), a desemnat un reprezentant special al Consiliului Europei *"ce urmează să se deplaseze la Chişinău în viitorul apropiat"*.

"Situaţia audiovizualului ne preocupă aici, în Republica Moldova", a declarat Iurie Roşca corespondentului agenţiei France Presse, explicând că 30 de posturi de radio şi şapte canale de televiziune din această ţară emit doar în limba rusă, în timp ce *"trei televiziuni mai mult sau mai puţin locale difuzează tot în limba rusă cea mai mare parte a emisiunilor lor"*. Iurie Roşca a subliniat că, aducând ca pretext existenţa problemelor tehnice, guvernul dela Chişinău refuză totuşi să reia difuzarea în Republica Moldova a emisiunilor canalului public de televiziune român, întreruptă în urmă cu două luni - măsură calificată de liderul PPCD drept una *"cu caracter exclusiv politic"*.

Amintind că în primele patru luni ale acestui an la Chişinău au avut loc *"manifestaţii de protest împotriva unui proiect guvernamental care ar fi acordat privilegii limbii ruse în sistemul de învăţământ"*, Iurie Roşca a criticat *"rusificarea forţată a 55.000 de copii moldoveni de limbă română din Transnistria"*. În această privinţă el şi-a exprimat regretul faţă de *"atitudinea conciliantă"* manifestată de Europa Occidentală în relaţiile cu Moscova.

Liderul PPCD - continuă AFP - a apreciat că guvernul Republicii Moldova a recurs la *"eliminarea culturii şi a limbii române"*, precum şi a istoriei, după apariţia la începutul anului 2002 a unui nou manual şcolar în care era denunţată invadarea Basarabiei de către trupele naziste şi de cele române în 1941, fără a face referire la pactul germano-sovietic şi la anexarea Basarabiei de către Stalin, doi ani mai târziu. În condiţiile în care 55% din cei patru milioane de moldoveni vorbesc româna, limba rusă se extinde, în special la Chişinău, unde angajaţii principalelor hoteluri şi magazine din centrul oraşului se adresează clienţilor în primul rând în rusă, apoi în engleză, adaugă AF.

CHIŞINĂUL TREBUE SĂ ÎNDEPLINEASCĂ TOATE RECOMANDĂRILE EUROPENE

Republica Moldova trebue să îndeplinească recomandările Adunării Parlamentare a Consiliului Europei (APCE) şi să fie pregătită pentru a prelua preşedinţia Comitetului de Miniştri al CE până în Martie anul viitor, pentrucă la sfârşitul lunii Aprilie APCE va examina modul în care Chişinăul s'a conformat standardelor europene, susţine Secretarul General al CE, Walter Schwimmer. El a declarat că pentru aceasta este necesară o voinţă politică din partea autorităţilor statului, dar este nevoie şi de timp, care, din păcate, nu este prea mult.

Schwimmer a spus că nu există dubii că Chişinăul, conformându-se standardelor europene, îşi apropie calea de integrare în structurile europene. Preşedinţia Comitetului de Miniştri este o şansă e[illegible]mă pentru Republica M[illegible]dova în acest sens, a s[illegible]liniat oficialul european. El a spus că este foarte important să fie revizuită Legea cu privire la Compania *"Teleradio-Moldova"*, să fie respectate drepturile opoziţiei, inclusiv de a fi informată despre modificările iniţiate etc. Secretarul general al CE a subliniat interesul extrem de mare faţă de independenţa sistemului judecătoresc din Republica Moldova, libertatea de expresie şi a mass-media, situaţia autorităţilor publice locale, în ce priveşte funcţionarea unui parlamentarism democratic şi dezvoltarea unei culturi politice şi a unui compromis politic. Potrivit lui, CE va acorda în continuare asistenţă Republicii Moldova la expertizarea proiectelor de legi, dar şi la elaborarea modalităţilor de cooperare cu opoziţia parlamentară. În ce priveşte rezolvarea conflictului transnistrean, Schwimmer a exprimat disponibilitatea CE de a acorda asistenţă Republicii Moldova, inclusiv privind expertiza juridică a documentelor în această problemă -, eventual de către Comisia dela Veneţia, care cuprinde 44 de experţi în drept constituţional.

Referindu-se la cazul răpirii deputatului PPCD, Vlad Cubreacov, Schwimmer a spus că preşedintele Voronin a fost de acord că pentru elucidarea cazului trebue luate măsuri mai concrete, cu implicarea asistenţei internaţionale. Ministrul moldovean de Externe, Nicolae Dudău, prezent la conferinţa de presă, a declarat că autorităţile dela Chişinău acordă o semnificaţie deosebită vizitei lui Schwimmer, deoarece oficialul european are posibilitatea să se documenteze personal, în contextul dezbaterilor din cadrul CE privind funcţionarea instituţiilor democratice din Republica Moldova, inclusiv despre capacitatea de a prelua preşedinţia Comitetului de Miniştri al CE.

CHIŞINĂUL SABOTEAZĂ RETRANSMITEREA POSTULUI DE TELEVIZIUNE TVR1

Conducerea Televiziunii Române consideră că autorităţile dela Chişinău nu ar avea nici un motiv pentru neretransmiterea programului TVR1 pe teritoriul Republicii Moldova, întrucât creditul de 14 milioane USD acordat Guvernului Republicii Moldova în 1993 a fost reeşalonat încă în luna Septembrie curent.

Într'un interviu acordat postului de radio *"Europa Liberă"*, purtătorul de cuvânt al Societăţii române de televiziune (SRT), Irina Corbu, a declarat că, din punctul de vedere al instituţiei pe care o reprezintă, nimic nu s'a schimbat în ce priveşte transmiterea programelor TVR1 către Republica Moldova. Referindu-se la acordul dintre Guvernul României şi cel al Republicii Moldova, modificat printr'un adendum semnat la Bucureşti anul acesta, Corbu menţionează că nu este vorba în nici un caz despre un gest politic din partea Guvernului Năstase. Corbu afirmă că semnalul TVR1 este transmis în continuare până la Bălţi, de unde ar trebui preluat de către Ministerul Transporturilor şi Telecomunicaţiilor din Republica Moldova. Adendumul semnat anul acesta la Bucureşti şi apărut în Monitorul Oficial la 4 Septembrie curent prevede că suma de 3 milioane USD din împrumutul pe termen lung în valoare de 14,4 milioane USD, acordat de Guvernul României Guvernului Republicii Moldova în 1993, să fie folosit de către guvernul dela Chişinău pentru plata retransmisiei programului 1 al Societăţii române de televiziune pe teritoriul Republicii Moldova. Deci, televiziunea română nu cere alţi bani Chişinăului, a explicat Irina Corbu. Potrivit acesteia, adendumul intră în vigoare la data ultimei notificări în scris privind ratificarea lui în conformitate cu legislaţia internă a fiecărui stat, motiv pentru care, după ce a invocat probleme tehnice în August 2002, când a încetat retransmisia programului TVR1, Ministerul Transporturilor refuză să prelungească protocolul de colaborare cu STV înainte de ratificarea de către Parlamentul dela Chişinău a adendumului semnat la Bucureşti.

De notat că Premierul Vasile Tarlev şi-a exprimat regretul în legătură cu politizarea acestei probleme, dar şi speranţa că proiectul va fi ratificat de Parlament, o dată ce este susţinut de toţi membrii Guvernului.

Romano Prodi: Europa se va opri pe Prut

"Europa se va opri la graniţa cu Federaţia Rusă, Ucraina şi Republica Moldova", a declarat preşedintele Comisiei Europene, Romano Prodi, într'un interviu acordat cotidianului *"La Stampa"*.

Potrivit lui Prodi, în sud trebue excluse ţările de pe malul celălalt al Mediteranei, cum e Israelul. *"Cu aceste ţări pot fi încheiate o serie întreagă de acorduri economice şi de cooperare în toate domeniile, ceea ce, de altfel, se face, dar nu pot exista instituţii comune între Europa şi Federaţia Rusă"*, susţine Prodi, adăugând că Europa şi Rusia nu pot avea o politică externă comună sau un sistem de apărare comun. Totodată, Prodi declară că, indiferent de calendarul extinderii, Europa va cuprinde, până la urmă, şi ţările din Balcani, nu şi Turcia. Neoficial, majoritatea politicienilor estimează că Turcia nu va putea niciodată fi primită în UE, notează cotidianul *"La Stampa"*.

"TRANSNISTRIA CA BASTION SLAV ÎNTRE ORIENT ŞI EUROPA"

Articol apărut în cotidianul Frankfurter Allgemeine Zeitung

"Republica Moldovenească Transnistriană este o formaţiune asemănătoare unui stat, autoritar constituită, în Estul Republicii Moldova. Ea are o suprafaţă de cca 4.000 km şi în jur de 660.000 de locuitori". Cu această definiţie îşi începe prof.dr. Ştefan Troebst un amplu articol publicat în pagina *"Die Gegenwart"* (Prezentul) din cotidianul german *"Frankfurter Allgemeine Zeitung"*. Autorul este directorul adjunct al Centrului pentru Istoria şi Cultura Europei Centrale şi de Est din Leipzig. Imediat după definiţia amintită, urmează prezentarea *"istoriei"* acestei aşa-zise ţări, istorie care a început în 1990, când republica pe atunci încă *"socialistă-sovietică"* s'a separat de guvernul central dela Chişinău. Consecinţa a fost un conflict armat de-a lungul Nistrului, rău devenit ulterior frontieră. Conflictul a atins punctul culminant în Iunie 1992, când partea transnistriană a luptat pentru oraşul Tighina de pe malul vestic al Nistrului.

Pentru a cita autorul: "Statul miniatură, ironizat ca fiind <muzeul comunismului>, în felul acesta subapreciat de fapt, nu este până acum recunoscut pe plan internaţional. Dar el există şi, în comparaţie cu partea principală, basarabeană, a Moldovei, preponderent agrară, <economiei ţării îi merge bine>.

Republica Transnistriană a luat naştere dintr'o mişcare regională împotriva politicii de desovietizare, de românizare şi de independenţă a Frontului Popular creştin-democrat din Republica Moldova. Dincolo de acest *"naţionalism reactiv"* se aflau elitele regionale, care voiau să-şi consolideze poziţiile în centrele industriale-urbane. Majoritatea marilor întreprinderi construite aici făceau parte din complexele industriale ale fostei Uniuni Sovietice, fiind subordonate direct ministerelor unionale dela Moscova. Aici au fost aduşi de-a lungul timpului Ruşi sau rusofoni, mai ales în oraşe - Tiraspol, Tighina, Răbniţa.

Autorul articolului citează cazul reprezentativ al preşedintelui, în funcţie din 1991, Igor Smirnov. Rus născut în ţinutul est-siberian Amur, el şi-a făcut calificarea în Ural, şi-a început cariera într'o fabrică de electro-motoare din Ucraina, iar în 1987 a venit director al uzinelor "Elektromasc" din Tiraspol.

În analiza sa, prof. Troebst precizează că aşa-numita *"revoluţie transnistriană"* se distinge sub 3 aspecte de alte procese de mobilizare ale ruşilor şi rusofonilor din *"străinătatea apropiată"*. Autorul desemnează prin această noţiune zonele desprinse din fosta Uniune Sovietică, având o concentraţie mare de populaţie rusească şi rusofonă.

În ceea ce priveşte conflictul dintre conducerea centrală a acestor ţări şi autorităţile separatiste, Transnistria este singurul caz în care Ruşii şi-au impus interesele prin forţă. În al doilea rând, Republica Transnistriană constituie singura încercare a unei minorităţi rusofone de a forma un stat propriu. În sfârşit, spre deosebire, de pildă, de Nord-Estul Estoniei sau de Crimeea, în vremea Perestroicii Transnistria nu a fost scena unui conflict etno-politic. Stâlpii de susţinere ai eforturilor de *"statalitate"* au fost voinţa politică a elitelor regionale, potenţialul economic al regiunii, precum şi sprijinirea forţelor de securitate prin prezenţa militară dela Moscova. Este vorba, cum bine se ştie, de fosta armată a 14-a sovietică.

După acest tablou cuprinzător realizat prin punctarea aspectelor economice, politice şi etnice, prof. Troebst trece la tema propriu-zisă a studiului său, şi anume: politica de stat privind istoria, politică ce a înregistrat un deosebit avânt începând din 1994. Prezentarea ne ajută să descoperim un mecanism de exaltare naţională şi de propagandă, care trimite la paginile din istoria ideologiei comuniste cu denaturările de tristă amintire. Să precizăm dela început că autorul nu comentează nici ironic, nici critic faptele prezentate. Grotescul situaţiei reiese pe alocuri pur şi simplu din citarea acestora. Scopul politicii statale privind istoria este *"de a produce o nouă identitate regională, de a creşte loialitatea populaţiei şi de a legitima regimul autoritar, care a dobândit din 1994 tot mai mult trăsături dictatoriale"*. Pentru realizarea acestui scop, guvernul foloseşte 4 elemente: în primul rând - referirea la *"marea Rusie"*, argumentată geopolitic, istoric, lingvistic, cultural şi tot mai mult şi religios. În al doilea rând - o imagine regionalistă cu mari discontinuităţi, la *"umplerea"* golurilor istorice lucrându-se febril. În al treilea rând - o politică comemorativă concentrată pe anii dramatici 1990-1992. În sfârşit - cultul personalităţii în jurul primului şi mereu realesului Preşedintele Smirnov.

Ştefan Troebst citează prima frază din *"Istoria Republicii Moldoveneşti Transnistriene în două volume"*, apărută în anul 2000 la Tiraspol: *"ţinuturile transnistriene au avut dintotdeauna o poziţie extrem de importantă în spaţiul măreţ al Eurasiei"*. Fidelitatea faţă de o tradiţie anti-occidentală, anti-europeană din istoria spirituală rusească este accentuată prin componenta scitică. Dintr'un manual şcolar de istorie, autorul citează fraza: *"Privită dela înălţimea zborului de vultur, Transnistria - această fâşie subţire de pământ pe malul căruntului Nistru -aminteşte un arc scitic încordat"*. Înţelegem acum şi semnificaţia titlului articolului publicat în ziarul german. Acesta sună: *"Ca un arc scitic"*. Subtitlul este *"Transnistria ca bastion slav între Orient şi Europa"*. Poemul *"Sciţii"* al lui Alexandr Blok se potriveşte de minune stilizării practicate la Tiraspol, stilizare reflectată de formula din subtitlu. Această pretenţie este evidentă şi în prezentarea cartografică. În Atlasul oficial al Republicii Transnistriene, teritoriul acesteia este marcat mai gros, sugerându-se o poziţie centrală de deosebită importanţă geo-politică. Transnistria se localizează ea însăşi între, pe de-o parte, statele frăţeşti slave ortodoxe: Federaţia Rusă- protectoare -, Belarus, dar şi Bulgaria, Serbia şi Macedonia şi, pe de altă parte, statele ostile, membre ale NATO: Polonia, Ungaria, Grecia şi Turcia. Fiind flancată de Moldova, prezentată drept *"agresivă"*, şi de Ucraina, pe solidaritatea căreia nu se poate conta, Transnistria dobândeşte pentru Moscova o importanţă neobişnuită.

În anul 1995, în faţa Dumei din Moscova, Smirnov şi-a definit ţara drept *"o părticică din marele Stat Rus"*. În ţară s'a cultivat imaginea unei *"enclave istorice a Rusiei la porţile Balcanilor"*. În Martie 1991, din ordinul conducerii Republicii, la Universitatea Taras Şevcenco a fost înfiinţat un *"Laborator ştiinţific"* sub conducerea istoricului Nicolai Babilunga, unde au fost definite categoriile-cheie ale politicii transnistriene privind istoria. Acestea sunt: *"autonomie"*, *"statalitate"*, *"multi-etnicitate"*, *"orientare ortodoxă pravoslavnică"* şi *"moldovism"* - acesta din urmă înţeles nu în sens etnic, ci într'o semnificaţie istorico-regională, cu trimitere la faptul că, la începutul timpurilor moderne, Principatul Moldovei era aliat politic cu Imperiul Moscovit. Concepţiile *"elaborate"* în *"Laboratorul ştiinţific"* au fost răspândite ca propagandă oficială a guvernului în şcoli, prin manuale şi în medii, precum şi în forma unor locuri istorice, aniversări, jubilee, monumente, muzee, simboluri statale, bancnote, monede, timbre. Conţinuturile acestei imagini asupra istoriei pot fi împărţite în 3 categorii. În prima intră o succesiune a evenimentelor, proceselor şi perioadelor alese, apreciate ca fundamentale pentru istoria regiunii. Ele sunt în număr de 10, marcând anumite momente fără continuitate. Ne vom mulţumi să amintim aici prima şi ultima perioadă. Începutul îl face... paleoliticul timpuriu, malul de Est al Nistrului fiind zugrăvit de istoricii locali drept leagănul omenirii. Ultimul inel din lanţul istoriei transnistriene este *"bătălia dela Tighina"* din 1992, *"botezul de foc"* al republicii şi al poporului transnistrian. O a doua categorie include cultul personalităţii de-a lungul istoriei. Prima personalitate menţionată este generalul ţarist Alexandr Suvorov, glorificat ca eliberator al Transnistriei la 1792 şi întemeietor al Tiraspolului. Cultul acestuia se menţine şi astăzi. Urmează Vladimir Ilici Lenin, creatorul Uniunii Sovietice. Numeroase străzi importante îi poartă numele, iar statuia lui imensă încă mai tronează în faţa instituţiilor centrale din Tiraspol. Felul în care se practică în Transnistria de astăzi cultul Preşedintelui Smirnov re-activează memoria noastră recentă. Preşedintele are, firească, titlul de doctor, profesor şi academician. Cultul este o adulare pornită, ca întotdeauna în astfel de cazuri, *"de jos"*. În campania electorală din 2001, un afiş reprezenta culorile naţionale roşu-verde-roşu, pe fiecare bandă fiind înscrisă o pereche de cuvinte: *"Integrare/Igor"*; *"Neatârnare/Nicolaievici"*; *"Stabilitate/Smirnov"*. Cultul personalităţii este cuplat cu problema recunoaşterii internaţionale. În 3 fotografii, Smirnov este reprezentat strângându-şi mâna cu Putin, cu Lucaşenco şi cu Kucima. Textul însoţitor este: *"Pe conducătorul nostru l-au recunoscut; vor recunoaşte şi republica noastră"*.

Legată de cultul personalităţii este şi o a treia caracteristică; a modului de a prezenta istoria Republicii Transnistriene: *"păstrarea moştenirii sovietice"*. Este de ajuns să amintim că stema aşa-zisei ţări continuă să aibă steaua roşie şi secera şi ciocanul. Cu prilejul jubileului din anul 2000, cu gesturi mari şi folosind limba de lemn, preşedintele a spus: *"Transnistria şi transnistrienii reprezintă o regiune având specificul ei, cu un popor minunat, care a luptat necondiţionat pentru a avea statul său. Statul nostru a devenit realitate. În aceasta constă rezultatul cel mai important al ultimilor 10 ani."*

Pe marginea analizei făcute, prof. Troebst face unele consideraţii, cu care poţi fi sau nu de acord. Nu poate fi contestat faptul - spune autorul studiului - că plăsmuirea asemănătoare unui stat, ce apare din afară fragilă, continuă să existe chiar şi la 12 ani după autoproclamarea ei. Nici că ea se dovedeşte a fi stabilă, independent de problemele interne şi de presiunea din afară. După un timp atât de îndelungat - mai comentează autorul - se poate exclude faptul că stabilitatea în interior s'ar sprijini în primul rând pe intimidarea populaţiei de către regim. Dacă ar fi aşa, Smirnov nu ar fi câştigat alegerile împotriva a doi candidaţi demni de a fi luaţi în serios. Pentru prof. Troebst este clar că în această regiune are loc un proces de identificare şi este plauzibil că stabilitatea este *"produsul casei"*. Un argument în sprijinul acestei presupuneri îi este furnizat de un sondaj efectuat de un politolog moscovit în Aprilie 2000 pe tema: *"Identitate moldovenească şi transnistriană"*. Au fost chestionaţi cetăţeni de pe ambele maluri ale Nistrului. Locuitorii dela Est de râu consideră proastă starea lor economică, totuşi incomparabil mai bună decât cea a vecinilor lor din Vest.

FARA ARMÂNEASCĂ

CINCIZECI DE ANI DELA MOARTEA LUI NICOLAE BATZARIA

-Un istoric turc despre viaţa şi opera acestui mare Aromân-

(partea a doua)

Vasile TEGA

Aşa cum am relatat în numărul trecut, din cercetările istoricului **Kemal M. Karpat** rezultă că numeroase din scrierile lui **Nicolae Batzaria** constituie o sursă unică de documentare asupra perioadei din istoria Imperiului Otoman, cunoscută sub numele de epoca Junilor Turci şi îşi încheie studiul cu constatarea că *"memoriile lui Batzaria vor lărgi considerabil înţelegerea noastră asupra acestei perioade, precum şi a ideologiilor şi a problemelor care animau societăţile şi popoarele din Balcani în acea perioadă. Dar toate aceste cărţi - dintre care menţionăm "Din Lumea Islamului", "În închisorile turceşti", "Sărmana Leila", "Spovedanii de cadâne", etc., inspirate din pestriţa lume balcanică, interesante măcar ca tipologie şi relatare evenimenţială, deşi altfel fără strălucire, ceea ce a făcut să fie uitate cu trecerea timpului"*, constată criticul literar **Hristu Cândroveanu** şi continuă: *"Ceea ce îi conferă lui **Nicolae Batzaria** statură de scriitor autentic este renumita carte **"Părăvulii"** (Anecdote).*

Mai întâi răspite prin revistele aromâne ale vremii, prin Calendare anuale, anecdotele în versuri ale autorului sunt publicate pentru prima dată grupat (numai o parte dintre ele, firește) în ***Antologia aromânească*** din 1922 alcătuită de reputatul filolog **Tache Papahagi**. Acelaşi, i le tipăreşte şi integral apropape în volumul ***Anecdote*** (original şi transpunere), în 1935, în cadrul *"Bibliotecii naţionale a Aromânilor"*, iniţiate de el, sub egida fostei edituri a Societăţii cultural-naţionale *"Apostol Mărgărit"*.

Savuroasele *părăvulii* batzariene n'au trecut însă dincolo de cercurile aromâneşti nici acum, din cauza perspectivei strict filologice a editorului lor, ale cărui transpuneri gen *"juxtă"* nu i-au putut apropia, câştiga pe cititorii din ţară. Tache Papahagi urmărind, din păcate, prin alăturarea textelor, să demonstreze doar apartenenţa dialectului aromân la limba română, ceea ce oricum era evident pentru orice om de cultură şi bună credinţă. Pe această cale însă se pierde tot farmecul anecdotelor lui Batzaria, care, spre a se putea integra literaturii române (ca şi alte transpuneri ale filologului), aveau nevoie de echivalenţe artistice şi nu lingvistice numai. Este tocmai ce am încercat în ***Antologia lirică aromână*** din 1975, unde am cuprins şi un număr de anecdote ale lui Nicolae Batzaria (cu transpuneri în limba literară).

Batzaria este un anecdotist desăvârşit, un clasic al speciei, de fapt fără egal în întreaga literatură română, un motiv în plus pentru a se impune a fi recuperat, scos din anonimat pentru cititorii din ţară, necunoscători ai graiului aromân. Tache Papahagi susţine eronat, după părerea mea, că universul anecdoctic batzarian ar fi diferit de acela al lumii noastre româneşti de dincoace de Dunăre. Şi că, în consecinţă, el nu s'ar integra literaturii noastre, ci mai degrabă aceleia balcanice. În acest caz însă ar trebui excluşi din scrisul românesc mulţi alţi scriitori dintre cei mai importanţi printre care Anton Pann, Mateiu Caragiale, chiar şi I.L. Caragiale dintr'o bună parte a prozei sale, Ion Barbu din *"balcanicele"* lui... Ceea ce ar fi o aberaţie. Confuzia eminentului filolog în această privinţă este evident de ***planuri,*** căci una e fondul de inspiraţie comun, balcanic (motivele literare circulând în întreaga Peninsulă - şi mai departe chiar), şi alta întruparea lui în creaţia artistică a scriitorilor de diferite naţionalităţi din zonă.

De altfel, nu văd de ce temele din *"părăvuliile"* lui Nicolae Batzaria ar fi altceva decât motive generalumane: lăcomia, lăudăroşenia fanfaronă, prostia, îngeniozitatea şi inteligenţa, anticlericanismul, erotica, slăbiciuni omeneşti de tot felul, ca şi alte aspecte de viaţă în relaţie cu ocupaţii specifice Aromânilor precum oieritul, cărăvănăritul, meşteşuguri diverse etc. E drept, totul prezentat în ambianţa unei regiuni cu etnii atât de amestecate, care nu face decât să coloreze pitoresc anecdotica batzariană.

Cu un simţ al limbii desăvârşite, nuanţat, absolut firesc, Nicolae Batzaria explorează o largă faună umană în literatura lui de acest fel de grai aromân, dovedindu-se totodată şi un profund psiholog al mediilor social abordate în *"părăvuliile"* lui. În transpunerea acestora, cititorul din ţară va descoperi, sper, o lume ce este şi a sa, în care se va regăsi cu siguranţă. Iar faptul că la lectura anecdotelor se râde copios, se râde în hohote, este un semn incontestabil al valorii lor artistice. Fie deci ca întâlnirea cititorilor dela noi cu ele să însemne descoperirea unui autentic scriitor român, ce trebue recuperat şi integrat literaturii noastre, căreia îi aparţine, ca atâţia alţi scriitori aromâni ce şi-au încercat pana şi în graiul lor părintesc, cum sunt toţi cei cuprinşi în antologia *"Un veac de poezie aromână"*.

* * *

Literatura lui Nicolae Batzaria poate trece drept mostră a scrisului ***pentru copii,*** *"profesionist"* chiar, de dinainte de război. Am zis ***pentru*** nu ***despre***, spre a delimita bunăoară capodopera ***Cartea cu jucării*** a lui Arghezi, din 1931, de seria ***Haplea*** a lui Moş Nae, cam din aceeaşi vreme, proliferând în atâtea variante!

NICOLAE BAZARIA

Ideea de a scrie despre păţanii şi năzdrăvănii puse pe seama lui Haplea, trebue să i-o fi dat autorului propriile sale *"Părăvulii"* în dialectul aromân. De altfel, unele dintre aceste anecdote, snoave, trec direct în ***Haplea***, rău transpuse în limba română literară de către creatorul lor însuşi, care se pare că ***gândea*** în dialect.

Cu un mai pronunţat simţ al limbii române, literatura pentru copii a lui Moş Nae ar fi putut deveni cu adevărat de referinţă.

În ce priveşte scrisul lui în limba română (nuvele, povestiri, romane) literatura lui N. Batzaria n'a rezistat vremii, în ciuda interesului stârnit în epocă de o *"culoare locală"* din proza sa, plasată ca fabulaţie în lumea pestriţă şi pitorească a Peninsulei Balcanice. Prezintă interes însă şi acum publicistica lui, referitoare la Aromâni şi nu numai, în special cea despre stările de lucruri din fostul Imperiu Otoman, în cadrul căruia Batzaria ajunsese la înalte demnităţi în anii guvernării Junilor Turci (a fost, între altele, ministru al lucrărilor publice, ambasador al sultanului la Londra, etc.).

* * *

Iată acum *"omul politic"* văzut de istoricul **Gh. Zbuchea**: *"Nicole Batzaria a fost una din cele mai complexe personalităţi care a ilustrat istoria românismului de peste Dunăre în prima parte a acestui veac, exponent de frunte a ceea ce putem numi apogeul celei de a doua <renaşteri> a Românilor. În decursul celor 8 decenii ale vieţii sale a desfăşurat o activitate prodigioasă pe planuri diverse dar şi complementare, fiind greu a acentua asupra acţiunii sale didactice dela început, militantismul său în slujba cauzei naţionale, prezenţei sale în comitetul <Uniune şi progres>, în Senatul Junilor Turci şi într'un fotoliu ministerial la Constantinopol, membru la Conferinţa dela Paris din 1913, senator din partea partidului averescan în Parlamentul României dela Bucureşti, autor al unei bogate literaturi în dialect şi apoi în limba cultă, însumând zeci de cărţi, întemeitor şi animator a numeroase publicaţii, şi în sfârşit deţinutul care a fost, pe nedrept, în ultimii ani ai vieţii sale petrecuţi în închisorile comuniste.* (n.n. Aşa cum scriam în numărul trecut, Batzaria şi-a dat obştescul sfârşit la 20 August 1952, în închisoarea Văcăreşti).

Între anii 1903 şi 1908 Nicolae Batzaria a avut un rol esenţial în editarea revistei <Lumina>, ce apărea la Bitolia şi care a adus reale servicii şcolii şi comunităţii româneşti prin conţinutul bogat şi variat, ca şi prin strângerea celor mai prestigioase semnături ale Aromânilor de atunci pe materiale cu caracter istoric, naţional, cultural, didactic sau literar. În 1907 N. Batzaria şi-a propus să editeze o publicaţie săptămânală a Aromânilor. Nu a reuşit atunci, începând să editeze totuşi în anul următor primul ziar al Aromânilor din Peninsula Balcanică, respectiv <Deşteptarea> ce apărea la Salonic. A colaborat cu materiale cu conţinut naţional, istoric, didactic, nu numai literar la toate publicaţiile aromâne de atunci, precum <Peninsula Balcanică>, <Fraţilia>, <Românul din Pind>, <Revista macedoneană>, <Ecoul Macedoniei>, <Grai Bun> etc., ca şi la o serie de publicaţii din ţară precum <Neamul Românesc>, <Arhiva>, <Viaţa Românească> etc. În anii 1904-1905 a fost implicat în modul cel mai direct în organizarea comunităţilor româneşti în statele balcanice şi în acţiunea de aplicare a iradelei imperiale din 1905, adevărată cartă constituţională ce a asigurat pentru o vreme cele mai bune condiţii naţionale pe care le-au avut Aromânii în întreaga lor existenţă. În aceeaşi perioadă s'a antrenat în viaţa politică ce pulsa în Imperiul Otoman. Ca inspector general al şcolilor româneşti din Imperiul Otoman, aflându-se la Salonic a aderat la Partidul <Uniune şi progers> devenind repede unul dintre oamenii de bază ai comitetului director ce a avut un rol esenţial în pregătirea şi declanşarea revoluţiei junilor turci. Anul 1908 a marcat în activitatea politico-naţională a lui N. Batzaria începutul unei noi etape ce a durat până în anul 1916. A fost atunci o epocă în care fruntaşul politic român a crezut multă vreme că pentru confraţii săi începea o nouă epocă, aceea a democraţiei şi prosperităţii într'un stat în care multele naţiuni şi naţionalităţi conlocuitoare urmau a avea condiţiile cele mai bune de dezvoltare istorică. Sesizând just că aşa cum erau împrăştiaţi ca nişte insule în rândurile diverselor etnii balcanice, Românii nu-şi puteau organiza o viaţă statală proprie, sau riscau să intre în statele grec, bulgar sau sârb ce urmăreau deznaţionalizarea lor, N. Batzaria a fost adeptul păstrării integrităţii statului otoman. În calitatea sa de senator şi de purtător de cuvânt, în acelaşi timp al partidului de guvernământ, el a ridicat în nenumărate rânduri probleme legate de situaţia Aromânilor. Astfel, în organismele locale din Peninsula Balcanică au fost numiţi o serie de Români. Alţii au ajuns în administraţia centrală sau pe băncile instituţiilor de învăţământ ale statului otoman. În anii 1909-1910 a patronat cele trei congrese naţionale dela Bitolia, ce-au exprimat cererile Românilor, iar ulterior, în 1911 a militat pentru recunoaşterea unui episcopat distinct al Aromânilor. Eforturile sale s'au materializat parţial, conducătorii de atunci ai statului orientându-se tot mai mult spre <otomanizare>. Izbucnind războaiele balcanice, Nicolae Batzaria a fost implicat în încercările de a se ajunge la o alianţă între statul român şi statul otoman, iar după înfrângerile suferite pe câmpurile de bătălie a fost desemnat de Constantinopol ca membru al delegaţiei ce a semnat la Londra, la 30 Mai 1913, tratatul prin care se lichida stăpânirea de cinci veacuri a statului otoman în Peninsula Balcanică. Acest tratat, purtând o semnătură românească, deschidea o nouă pagină în istoria fraţilor săi ce-şi începeau o nouă existenţă, mai proastă, în cadrul statelor succesoare. Din ce în ce mai deziluzionat de politica junilor turci, N. Batzaria s'a implicat tot mai puţin în activitatea politică pe malurile Bosforului. În anul 1916 a părăsit pentru totdeauna Turcia, plecând în Elveţia, de unde a venit în România, considerată de el ca adevărata sa patrie. A crezut în politica promovată de partidul poporului, fiind senator în timpul guvernărilor averescane şi remarcându-se mai ales prin preocuparea sa pentru situaţia Basarabiei. În perioada interbelică a avut un rol de seamă în conducerea societăţii de cultură macedo-române. A fost un apărător al idealurilor democratice şi după 1940 un partizan înfocat al refacerii teritoriale a ţării mai ales în părţile răsăritene răpite de Stalin.

Viaţa lui Batzaria a fost dominată nu numai de interesul literar, materializat în zecile de cărţi care fac din el cel mai mare poligraf al Aromânilor, ci şi de o bogată activitate naţională pusă în slujba românismului de pretutindeni din Munţii Pind şi până la Nistru. (Extras din *"Deşteptarea"* nr. 10, 1995).

NU UITAŢI !
REÎNNOIŢI-VĂ
ABONAMENTUL LA
CUVÂNTUL ROMÂNESC

NECROLOG

Ion TECŞA

Ofiţerul de echipaj aviator TECŞA ION, s'a născut în anul 1911, în oraşul Buzău. Părinţii săi, refugiaţi de peste munţi şi-au avut obârşia într'o comună de lângă Alba Iulia, milenara vatră românească. Tatăl său, sergent în armata austro-ungară, s'a înrolat voluntar în 1916 în oastea română, a luptat la Mărăşeşti şi Oituz. Grav rănit, a rămas invalid de război.

După 1916, datorită vitregiei vremurilor, a situaţiei de dezrădăcinaţi şi a ostilităţii celor din jur, familia de Români transilvăneni, stabilită în Bucureşti, a avut de suferit crunte lipsuri materiale, astfel că Ion, primul ei vlăstar, a cunoscut, de copil lipsurile şi umilinţele sărăciei.

A urmat cursul primar şi secundar în Bucureşti, ultimul la Colegiul Sf. Sava şi Marele Voevod Mihai. Elev silitor şi dotat, dar lipsit de mijloace de întreţinere, a fost nevoit să întrerupă cursurile şi să-şi câştige existenţa muncind. Nu abandonează însă învăţătura. Autodidact, frecventează asiduu bibliotecile gratuite. Cheltuindu-şi ultimul ban pe cărţi la anticari şi-a încropit o bibliotecă de câteva sute de volume. Este atras de literatura de idei, de eseistică, filosofie, psihologie şi sociologie.

Între anii 1931-1933, ani de criză, şomaj şi tulburări, lucrează sporadic ca figurant la Opera Română din Bucureşti. Aici, modestului şi mereu flămândului zilier, participând direct la spectacolele de înaltă ţinută artistică ce se produceau pe scena Teatrului Liric, i se deschide lumea mirifică a muzicii culte şi devine pasionat meloman al muzicii simfonice şi de operă. Atent la tot ce se petrece în foaier şi în culise, a scris şi a lăsat în manuscris, pe lângă alte lucrări memorialistice şi câteva pagini, în care, într'o viziune inedită, surprinde şi perindă viaţa de dincolo de rampă a marilor dirijori, interpreţi, regizori şi coregrafi ai timpului.

Stagiul militar l-a făcut în arma aviaţiei. În toamna anului 1934 dă examen la Şcoala Militară de Pilotaj Tecuci pe care o termină cu media maximă, clasificat primul din circa 1.000 de candidaţi şi 86 absolvenţi, primind brevetul de pilot de război şi specialitatea auxiliară de mitralior-bombardier.

Este repartizat la Flotila de luptă, Grupul II bombardament, unde îşi perfecţionează cunoştinţele căpătate în şcoală, însuşindu-şi trăsăturile de caracter pe care Comandantul Flotilei, Comandorul Jienescu le imprimă subordonaţilor săi: disciplină de fier, dragoste de zbor, patriotism, profesionalism şi cultură tehnică în continuu progres.

În anul 1937, Adjutantul, pe atunci, Tecşa Ion, este mutat la Centrul de Instrucţie Aeronautic unde, curând, se remarcă, ca fiind un element de valoare cu prioritate în arta pilotajului, devenind în scurt timp unul dintre primii zburători ai acestei prestigioase şi polivalente unităţi de aviaţie.

În anul 1942 urmează Şcoala de Zbor instrumental şi de bimotoare. În cei peste şapte ani, cât a zburat şi muncit în Centrul de Instruire Aeronautic şi-a adus din plin aportul în formarea a numeroase serii de observatori şi specialişti aerieni, la antrenarea tinerilor piloţi nou-veniţi din şcolile de pilotaj, cum şi la executarea a numeroase zboruri de conlucrare cu ACA, la transporturi aeriene, spre şi dinspre front, la misiuni de legătură şi comandament, pilotând în zboruri de zi şi noapte, peste 20 tipuri de avioane, mono şi bimotoare, în circa 2.000 ore de zbor.

Este trimis pe front în Martie 1944, în cadrul Escadrilei 21 Observaţie.

Din toamna anului 1944 continuă activitatea de pilot în cadrul Institutului Aerofotogrametric, efectuând importante zboruri pentru ridicări topografice de teren, îndeosebi în zona Deltei Dunării, pilotând un avion german, bicoc, bimotor, de construcţie specială.

În Septembrie 1946, în urma refuzului de a furniza informaţii delatoare organelor militare politice ECP, este disponibilizat. Pentru aviatorul Tecşa Ion, ca de altfel pentru cei mai mulţi zburători din generaţia sa, nu întâmplător şi cei mai valoroşi, a fost o grea lovitură materială şi mai ales morală. Avea 35 de ani şi la această vârstă, recalificarea la un nivel corespunzător, nedispus la compromisuri şi adeziuni, era imposibilă, întrucât totul trebuia luat dela capăt, adică dela munca cea mai de jos.

Între 1946-1979, deci timp de 33 de ani, fostul ofiţer de echipaj, a lucrat în numeroase întreprinderi, în construcţii, pe şantiere, acolo unde indezirabilii politici erau, de bine de rău, toleraţi.

Ultimii 15 ani a lucrat ca tehnician principal în domeniul îmbunătăţirilor funciare, încredinţându-i-se de către TCIF (Trustul de Construcţii pentru Îmbunătăţiri Funciare) Bucureşti sectorul de confecţii şi racorduri metalice, depăşind rutina de serviciu.

După 47 de ani de muncă atestată, pensionar, revine în mijlocul camarazilor săi veterani aviatori, participând prin prezenţă şi luări de cuvânt la majoritatea reuniunilor, aniversărilor şi comemorărilor.

În speranţa redresării situaţiei pensionarilor foşti aviatori, nedreptăţiţi şi oprimaţi, a redactat împreună cu decanul de vârstă şi zbor, Generalul Negrescu, câteva memorii, documentate şi juridic fundamentate. Cum puterea instalată după războiu nu avea nevoie de istorie, desigur memoriilor nu li s'a dat curs favorabil.

După revoluţia din 1989 reuşeşte să publice în mariile cotidiene câteva articole având drept tematică probleme cu caracter economic, funciar, pamfletar. La câteva edituri a trimis spre publicare eseuri, medalioane de mari aviatori şi memoriale, care-şi aşteaptă rândul la o coadă lungă formată de mulţi literaţi, care, în trecut datorită conjuncturii, au fost şi mai sunt indezirabili.

Cel care ne-a părăsit, Ofiţerul de echipaj aviator Tecşa Ion, a crezut neclintit în Existenţa Divină. Negarea Fiinţei Supreme de către politrucii oportunişti sau de către aşa-zişii *"liber cugetători"* a fost, în concepţia sa, bravadă stupidă şi mai ales, ipocrizie, deoarece, toţi aceştia, proşti sau intelectuali rafinaţi, în faţa morţii şi în ceasuri de mare şi grea cumpănă, se întorc obedienţi la credinţă.

A fost, cel ce, în sfârşit, îşi poate îngădui odihnă, după o viaţă de muncă aprigă, discipolul filosofiei creştine sau a celei socratiene, filosofii care promovează ideea că, de-a pururi, spiritul domină şi transcende materia.

A dorit ca despărţirea de viaţă şi prieteni să se facă cu simplitatea decolării unui avion spre azur.

Să ne rugăm Domnului Dumnezeului nostru pentru pomenirea faptelor bune şi pentru iertarea păcatelor sale. AMIN !

Ne-a părăsit un prieten şi un luptător

Cu puţin timp în urmă ne-a părăsit Dan Costescu, ziarist cunoscut şi stâlp al Exilului Românesc. L-am cunoscut pe Dan prin intermediul ziarului *"Lumea Liberă"*. Ne-am apropiat prin diverse colaborări şi prin participări la diferite evenimente şi treptat neam împrietenit. *Lumea Liberă Românească* devenise publicaţia săptămânală a Românilor înstrăinaţi, şi era bine condusă şi scrisă de redactorii şi colaboratorii ei.

Publicaţia s'a impus într'o perioadă dificilă, care a marcat ultimii ani ai comunismului şi anii confuzi şi grei ai actualei tranziţii. *Lumea Liberă* a stat neclintită pe poziţie impotriva comunismului şi a adoptat o atitudine critică dar flexibilă faţă de noile guvernări de după 1989. În spatele importantei tribune săptămânale newyorkeze erau toţi cei care prin eforturile lor făceau posibilă apariţia şi distribuirea ziarului. Şi era fără îndoială Dan Costescu.

În ultimii ani, Dan devenise coloana vertebrală a ziarului şi principala legătură a publicaţiei cu Românii înstrăinaţi şi cu Românii din ţară. Întrunirile publice şi particulare pe care Forumul Românesc le-a organizat la New York ar fi fost imposibile fără Dan Costescu. Dan a fost de asemenea esenţial la organizarea vizitelor multor lideri români în Statele Unite şi la coordonarea acestor vizite între New York, New Jersey şi Washington. Declaraţiile publice pe care le-am redactat împreună cu Dan au găsit şi ele susţinere şi ecou în mare măsură datorită relaţiilor inteligente cultivate de ziarist. Om cumpătat, ferm şi în acelaşi timp flexibil, Dan a menţinut tot timpul delicata legătură dintre Exil şi noii reprezentanţi ai ţării veniţi în diferite scopuri în Statele Unite.

Prin vârsta şi prin convingerile sale politice, Dan a făcut parte din generaţia intermediară de refugiaţi. El a înţeles însă foarte bine poziţia Românilor plecaţi din ţară şi a ştiut să facă o sudură perfectă între vechea generaţie de exilaţi, în prezent în mare parte dispărută, şi noua emigraţie sosită după 1989.

S'a stins un bun ziarist, un prieten, şi un stâlp greu de înlocuit al Exilului.

Nicolae Dima

In Memoriam

OCTAVIAN PĂSULĂ

Sunt şase luni de când ne-a părăsit Octavian Păsulă. Om cu suflet mare şi cu dor de ţara pe care nu a uitat-o niciodată. Şi-a iubit familia, şi tot ce era legat de românism. În urma lui rămân îndureraţi soţia Veronica, fiica Leonora, ginerele Miroslav şi nepotul Emilio.

Dumnezeu să-l odihnească între cei drepţi.

Familia

MIHAI ALEXANDRU CHIRA

Născut în anul 1938, la 19 Martie, Mihai Alexandru Chira a fost al 14-lea copil al lui Mihai şi Zamfira Chira din Vidra de Sus. A copilărit în România, rămânând orfan la vârsta de 14 ani. Surorile şi fraţii au contribuit la creşterea lui. S'a căsătorit în anul 1966 cu Florica şi au avut împreună trei copii.

Dela vârsta de 16 ani a fost persecutat şi închis pe nedrept de nenumărate ori de regimul comunist, pentru crezul lui şi pentrucă a avut familie în străinătate. Reuşeşte să fugă din România în anul 1979, stabilindu-se în Italia. Aici a lucrat ca electrician şi în urma unui accident grav, a suferit mult. În acest timp, au ajuns în Italia şi soţia cu unul din fiii lor din România.

Împreună cu familia emigrează în Australia, sperând într'o viaţă mai bună. Dar, prin anul 1998 a fost lovit de o altă boală mortală. De atunci sănătatea lui s'a degradat şi în dimineaţa zilei de 18 Martie, 2001 şi-a dat ultima suflare.

A lăsat în urma lui, pe lângă familie, şi mulţi prieteni. Plin de generozitate, a fost întotdeauna deschis, spunând ce gândeşte. Mihai a trăit şi a murit cu gândul la România lui dragă.

Înmormântarea a avut loc în ziua de 23 Martie 2001.

Familia Chira doreşte să mulţumească tuturor celor care l-au onorat pe Mihai cu prezenţa lor şi cu rugăciunile pentru odihna lui veşnică.

Dumnezeu să-l odihnească în pace.

Familia

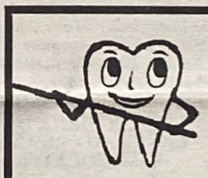

Dr. Corina Mihai

Tel : 416 225 9111

GENERAL COSMETIC DENTISTRY

175 Willowdale Ave., Unit 201,
Toronto, Ontatric

Întreaga gamă de servicii dentare
Noi pacienţi şi urgenţe sunt bineveniţi
Programări inclusiv Sâmbăta

Check-up gratuit, seniori discount
Primim orice plan de asigurare

www.cuvantulromanesc/publicitate

COLUMBUS TRAVEL
SERVICE LIMITED

CELE MAI SCĂZUTE PREŢURI DIN TORONTO SPRE BUCUREŞTI, TIMIŞOARA, BUDAPESTA ŞI ORICE DESTINAŢIE ÎN EUROPA DE VEST, CU POSIBILITATEA ÎNCHIRIERII DE AUTOTURISME

Bilete de avion din Bucureşti sau Budapesta pentru cei care doresc să vă viziteze

VĂ OFERIM VACANŢE DE NEUITAT, ÎN CARAIBE, CUBA, MEXIC, SAU ÎN ALTE LOCURI, LA PREFERINŢA DVS.

Contactaţi-ne la Tel: (416) 224 5800
1-888-853-9304
311 Shepard Avenue E. Toronto Ont.

www.cuvantulromanesc/publicitate

ŞTIRI DIN ŢARĂ

transmise de Andrei BĂDIN

ROMÂNIA A PRIMIT PRIMA TRANŞĂ DELA BANCA MONDIALĂ

România a primit prima tranşă, în valoare de 169,9 milioane de euro, din programul PSAL II convenit cu Banca Mondială, cea de-a doua tranşă, de valoare egală, urmând să fie acordată în cursul anului viitor, se arată într'un comunicat al Ministerului Finanţelor Publice. Potrivit comunicatului, acordarea primei tranşe a împrumutului a fost determinată de reformele din domeniul privatizării şi restructurării sectorului de stat, a întreprinderilor din sectorul energetic şi de îmbunătăţirea mediului de afaceri. Ministrul Finanţelor Publice, Mihai Tănăsescu, a declarat că tranşa a doua este condiţionată de indeplinirea anumitor angajamente de reformă. România nu va putea atrage a doua tranşă, în valoare de 169,9 milioane de euro din acordul PSAL II convenit cu Banca Mondială, dacă nu va scoate la vânzare Banca Comercială Română şi nu va restructura Casa de Economii şi Consemnaţiuni (CEC) şi sectorul energetic.

În ceea ce priveşte BCR, statul român trebue să scoată la vânzare un pachet majoritar din acţiunile băncii şi să întreprindă toate acţiunile pentru finalizarea vânzării. România s'a angajat să implementeze programul de restructurare a CEC convenit cu Banca Mondială. De asemenea, autorităţile dela Bucureşti trebue să finalizeze privatizarea combinatului de aluminiu Alro şi a întreprinderii care furnizează acestuia materie primă, Alprom. O altă condiţie pentru acordarea celei de-a doua tranşe este scoaterea la vânzare, în condiţii acceptate de bancă, a opt din cele 20 de societăţi cuprinse în program şi restructurarea altor opt întreprinderi.

Reforma sectorului energetic implică scoaterea la vânzare, printr'o licitaţie internaţională competitivă deschisă investitorilor strategici, a societăţilor de distribuţie a gazelor naturale Distrigaz Nord şi Distrigaz Sud. Vânzarea şi condiţiile procesului trebue anunţate public. O altă întreprindere pentru care trebue publicat anunţul de privatizare a pachetului majoritar este Societatea Naţională a Petrolului (SNP) Petrom.

Una dintre cele mai importante condiţii pentru acordarea tranşei a doua a împrumutului este îmbunătăţirea încasărilor societăţilor din sectorul energetic. Astfel, pentru companiile de distribuţie a gazelor naturale este prevăzut un grad de încasare de 97,5% şi plata livrărilor de gaz în termen de 60 de zile. Pentru societatea Electrică a fost stabilit un grad de încasare de 97,5% din totalul facturilor emise. În ceea ce priveşte principalul producător de energie electrică şi termică, societatea Termoelectrica, a fost convenit un grad de încasare de 100% pentru energia electrică furnizată şi de 97,5% pentru energia termică.

SALARIUL MINIM BRUT VA FI DE 2,5 MILIOANE LEI

Guvernul a aprobat majorarea salariului minim brut pe ţară dela 1,75 milioane lei, la 2,5 milioane lei. Noul plafon va intra însă în vigoare la 1 Ianuarie 2003, aşa cum s'a convenit cu federaţiile sindicale. În societăţile comerciale unde salariile pe 2003 au fost deja negociate în baza vechiului salariu minim de 1,75 milioane lei, nu se mai pot calcula salariile majorate, ţinându-se seama de noul salariu minim, a explicat Ministrul Muncii, Marian Sârbu.

DOAR UNUL DIN ZECE ROMÂNI DEŢINE O CARTE DE CREDIT

Numai 35% dintre Românii cu vârste de peste 15 ani utilizează serviciile bancare şi doar 11% dintre ei deţin cărţi de credit şi/sau de debit, se arată într'un studiu realizat de institutul de cercetare de piaţă GfK

ÎN PRIMELE NOUĂ LUNI PIAŢA AUTO A CRESCUT CU 23%

Vânzările de autovehicule au totalizat, în primele nouă luni ale acestui an, 64.769 de unităţi, în creştere cu 23,3% faţă de perioada similară a anului trecut, când volumul livrărilor s'a ridicat la 52.543 de vehicule, se arată într'un comunicat al Asociaţiei Producătorilor şi Importatorilor de Automobile (APIA). Livrările lunii Septembrie au însumat 7.203 de autovehicule, din care 2.899 din import şi 4.304 din producţia internă.

IMPORTURILE DE CARNE AU CRESCUT SEMNIFICATIV

Importurile de carne de porc au crescut, în primele şapte luni, cu 84% faţă de aceeaşi perioadă a anului trecut, în timp ce importurile de carne de bovine s'au redus cu 26%, potrivit datelor furnizate de Asociaţia Română a Cărnii. În intervalul Ianuarie-Iulie au fost importate 33.243 tone de carne de porc, faţă de numai 18.000 tone în perioada similară a anului trecut, şi 4.591 de tone de carne de bovină, în scădere cu 1.218 tone. Valoarea totală a importurilor de carne de porc a fost de 43,1 milioane de dolari, în timp ce importurile de carne de bovină s'au ridicat la 6,5 milioane de dolari. De asemenea, importurile de carne de pasăre au înregistrat o creştere cu 50%, dela 33.227 tone în primele şapte luni ale anului trecut, la 50.239 tone în 2002. Importurile de animale vii din specia bovine s'au redus la mai puţin de jumătate (3.146 de tone), în timp ce efectivele de ovine şi galinacee introduse în ţară în primele şapte luni s'au dublat.

PESTICIDE EXPIRATE DE 4,3 MILIOANE EURO

România ar avea nevoie de 4,3 milioane de euro pentru distrugerea miilor de tone de pesticide vechi de zeci de ani. La ora actuală, prin depozitele fostelor întreprinderi de stat zac peste 1.340 tone de pesticide solide expirate şi mai mult de jumătate de milion de litri de pesticide lichide.

DELA ÎNCEPUTUL ANULUI, ÎN ROMÂNIA S'A FURAT CÂT DOUĂ TRANŞE FMI

Poliţiştii au finalizat în acest an cercetările în peste 1.000 de dosare penale, iar la o primă estimare, valoarea prejudiciilor totale se ridică la peste 6.000 de miliarde lei. O fraudă de un miliard de lei nici nu mai este băgată în seamă.

INSULTA ŞI CALOMNIA TREBUE ELIMINATE DIN CODUL PENAL

Insulta şi calomnia trebue eliminate din Codul Penal, au concluzionat participanţii la Conferinţa regională dela Strasbourg, pe tema defăimării şi libertăţii de exprimare, se arată într'un comunicat al Centrului pentru Jurnalism Independent şi Agenţia de Monitorizare a Presei. Conferinţa a fost organizată de Consiliul Europei şi Pactul de Stabilitate. Participanţii la dezbateri - jurnalişti, magistraţi, activişti în domeniul apărării drepturilor omului - au apreciat că legea nu trebue să asigure o protecţie sporită oficialităţilor sau persoanelor publice. De asemenea, legislaţia sau practica judiciară ar trebui să ofere soluţii alternative acţionării în judecată în cazurile de defăimare.

S'a concluzionat că introducerea în legislaţia internă, mai precis în definiţia delictului de calomnie, a elementului bunei credinţe, ca argument în apărarea jurnalistului de investigaţie, reprezintă singurul mijloc de garantare al libertăţii de exprimare. Din cauza acestei lacune legislative - mai precis menţinerea definiţiei delictului de calomnie din art. 206 cod penal, la fel ca şi în vechiul cod penal comunist - sute de ziarişti, în special cei de investigaţii, sunt condamnaţi pe bandă rulantă de instanţele din România, fără să se ţină cont de faptul că ei au apărat dreptul la informaţie al cetăţenilor şi au făcut cunoscute opiniei publice date referitoare la acte de corupţie, unele cercetate chiar de poliţie şi parchete, prin mijloace oneste şi la care au avut acces ca ziarişti. A cere ziariştilor să fie deţinătorii adevărului absolut (fapt pe care nici instanţele de judecată nu sunt capabile să-l stabilească după ani de zile de procese şi mijloace de probaţiune cu mult mai complexe decât cele ale jurnalistului) - iată o aberaţie a legislaţiei române, care în orice stat civilizat nu este acceptată.

CATEDRALA MÂNTUIRII NEAMULUI VA FI FĂCUTĂ DUPĂ PROIECTUL LUI AUGUSTIN IOAN

În şedinţa din 15-16 Octombrie 2002, juriul, în unanimitate, a declarat câştigător proiectul Catedralei realizat de colectivul condus de conf. dr. arh. Augustin Ioan, dela Institutul de Arhitectură *"Ion Mincu"*. Noul lăcaş de cult, care se va întinde pe o suprafaţă mare, va fi amplasat în zona Unirii, la intersecţia străzii Mircea Vodă cu Bulevardul Unirii. Costurile lăcaşului se vor ridica la circa 150 milioane de euro şi este proiectat astfel încât să poată găzdui peste 6.000 de credincioşi.

CEC SE VA PRIVATIZA DUPĂ ANUL 2006

Preşedintele CEC, Constantin Teculescu, susţine că instituţia pe care o conduce este în plin proces de restructurare, ceea ce va determina concedieri masive. *"Numai în acest an vor fi disponibilizaţi între 500 şi 1.000 de angajaţi. Unii vor avea o şansă: odată cu înfiinţarea societăţilor de valori mobiliare şi a celor de leasing, personalul va putea fi cooptat în noile instituţii, care vor putea fi înfiinţate după aprobarea statutului CEC de către Executiv"*, a declarat Constantin Teculescu.

BCR VA FI PRIVATIZATĂ, DAR NU ACUM

Procesul de privatizare a Băncii Comerciale Române va fi reluat, detaliile procedurale şi noul calendar urmând să fie stabilite cu reprezentanţii Fondului Monetar Internaţional (FMI), a declarat ministrul Finanţelor Publice, Mihai Tănăsescu.

AEROPORTUL KOGĂLNICEANU VA FI FOLOSIT PENTRU ATACAREA IRAKULUI

Potrivit unei depeşe a Agenţiei Reuters, o oficialitate a Ministerului de Externe dela Bucureşti a declarat, sub condiţia anonimatului, că România ar oferi bazele sale aviatice militare şi porturile dela Marea Neagră pentru a fi folosite într'o eventuală campanie militară americană împotriva Irakului, dacă acest lucru va fi solicitat de SUA. Reuters scrie că în discuţie s'ar afla Aeroportul Militar dela Kogălniceanu de lângă Constanţa.

DESPĂGUBIRI DE 3,5 MILIARDE DE DOLARI PENTRU IMOBILELE PRELUATE ABUZIV DE COMUNIŞTI

Pentru despăgubirea foştilor proprietari de imobile naţionalizate sau a moştenitorilor acestora, Guvernul intenţionează să creeze un fond special din care să se acorde anual, timp de un deceniu, o parte din suma ce reprezintă contravaloarea imobilului. Acest fond urmează să fie alimentat prin cote din veniturile obţinute din privatizare şi din impozitul pe proprietate. Conform unor estimări ale autorităţilor, cuantumul total al despăgubirilor se ridică la circa 3,5 miliarde dolari.

ACCES MAI UŞOR ÎN SPAŢIUL SCHENGEN

Românii care primesc o invitaţie pentru a vizita o ţară străină nu vor mai fi nevoiţi să prezinte la vamă o sumă minimă în valută, într'un cuantum proporţional cu durata şederii. Astfel a decis Senatul, care a avut în dezbatere un proiect de lege privind modificarea condiţiilor în care cetăţenii români pot intra în statele UE.

AUTORIZAŢII ŞI IAR AUTORIZAŢII

Ministrul pentru IMM Silvia Ciornei a anunţat că a făcut un inventar al autorizării întreprinzătorilor şi agenţilor economici, elaborat pe domenii, confom acordului CAEN, rezultând că în total sunt 490 de autorizaţii, avize şi licenţe, emise de 81 de instituţii. Lucrarea, care are un caracter *"amplu şi exhaustiv"*, a rezultat după consultarea a peste 1.450 de acte normative, referitoare la autorizaţii, avize şi licenţe necesare întreprinzătorilor şi agenţilor economici, aceste acte fiind necesare, fie înainte de înfiinţare, fie ulterior înfiinţării. Din cele 490 de autorizaţii, 133 se reînnoiesc periodic, a precizat Ciornei. Cele două volume, de dimensiuni impresionante, prezintă procedurile necesare în relaţiile cu autorităţile statului. Ministrul pentru IMM a afirmat că acest inventar al autorizării reprezintă un material informativ pentru întreprinzători, cât şi pentru Guvern, care are astfel la dispoziţie un material în baza căruia să poată simplifica procedurile şi să elimine autorizaţiile care nu se justifică.

PESTE 100 MILIOANE DE DOLARI DIN RESTITUIRI AU AJUNS ÎN BĂNCI STRĂINE

În perioada 2001 - trimestrul I 2002 -, au fost transferate în afara României peste 100 milioane de dolari, provenite din restituirile ilegale de TVA.

Creşterea alarmantă a fraudelor importante în dauna bugetului de stat, ca urmare a rambursărilor ilegale de TVA, a pus pe jar serviciile secrete şi Poliţia. Găurile de sute de miliarde, generate de lovituri financiare spectaculoase organizate de infractori români şi străini, în complicitate cu funcţionari publici, reprezintă un adevărat atentat la siguranţa naţională.

MODIFICAREA CONSTITUŢIEI

Constituţia va trebui modificată pentru a permite crearea regiunilor, conform cerinţelor Uniunii Europene, a declarat, recent, după o întâlnire cu deputaţii din Comisia de politică externă, ministrul Integrării Europene, Hildegard Puwak.

"În anul 2007, trebue să fim fezabili cu regiunile de dezvoltare", a spus Puwak. Ministrul Integrării a spus că, potrivit documentelor convenite cu UE, România va trebui să desemneze, până la sfârşitul lui 2002, o instituţie care să coordoneze, la nivel naţional, fondurile structurale, adică banii ce vor fi alocaţi de UE după aderare. *"De aceea a început dezbaterea pe tema regiunilor"*, a explicat Puwak.

Autorităţile evaluează modul în care sunt pregătiţi responsabilii locali pentru acest proces, a adăugat ministrul Integrării. Puwak a precizat că, totuşi, fondurile nu vor ajunge direct la autorităţile locale, ci vor trece pe la o autoritate centrală.

Puwak crede că, la reuniunea dela Copenhaga dela sfârşitul anului, România va primi confirmarea că va deveni membru al UE la 1 Ianuarie 2007. Ea a cerut Parlamentului şi Guvernului *"să se implice mai mult în ceea ce priveşte problema integrării în UE"*.

2,7 MILIOANE DE ROMÂNI SUNT ABONAŢI LA CABLU

Operatorii de televiziune prin cablu (CATV) aveau, la sfârşitul anului trecut, aproximativ 2,7 milioane de abonaţi, ceea ce corespunde unei rate de acoperire de 44% la nivelul gospodăriilor din România, a declarat ministrul Comunicaţiilor, Dan Nica. Televiziunea prin cablu a cunoscut o dezvoltare puternică în ultimii ani, evoluţie evidenţiată şi de faptul că România avea, în anul 1990, doar 10.000 de abonaţi prin cablu. De asemenea, costul unui abonament lunar CATV pentru serviciile de bază este de patru euro, fiind unul dintre cele mai reduse din Europa de Est, comparativ cu Deficitul comercial care a însumat, în primele opt luni, 2,356 miliarde dolari.

ȘTIRI... ȘTIRI... ȘTIRI...

COSTUL ÎNTREȚINERII VA CREȘTE LA IARNĂ CU 30%

Estimările privind factura la întreținere pentru această iarnă indică o creștere a costurilor cu cel puțin 30%, chiar și în cazul locuințelor în care există montate contoare individuale, conform datelor prezentate de către Federația Asociațiilor de Proprietari din România (FAPR). Astfel, costurile la întreținere pentru locuințele care au montate contoare individuale vor fi cuprinse între 950.000 de lei pentru o garsonieră și 2,8 milioane de lei pentru un apartament cu patru camere. În cazul locuințelor care nu au montate contoare, cheltuielile minime pentru întreținere vor fi de 1,2 milioane de lei pentru o garsonieră, și de 3,4 milioane de lei pentru un apartament de patru camere în care locuiesc tot atâtea persoane.

Reprezentanții Guvernului susțin, la rândul lor, că Românii vor plăti cel puțin 1,2 milioane de lei pe lună, în cazul unui apartament de două camere. Acest preț corespunde unui consum de 1,3 gigacalorie pe lună, dacă sunt respectate condițiile de izolare a agentului termic, pentru reducerea la minimum a pierderilor. Pierderile din rețeaua de transport a agentului termic vor fi suportate tot de către consumatori, deși programul social al Guvernului prevede aplicarea unor măsuri compensatorii, pe perioada de iarnă, pentru categoriile defavorizate. Valoarea pierderilor din rețeaua de transport a agentului termic, așa-numitul consum tehnologic, reprezintă aproximativ 18% și este inclus în facturi, potrivit conducerii regiei bucureștene de termoficare.

O TREIME DIN POPULAȚIA ROMÂNIEI NU A AUZIT DE INTERNET

Din rezultatele unui sondaj realizat de către firma internațională Gfk, filiala din Romănia, reiese că Internetul este folosit, constant sau ocazional de 13% din populație. Mai grav, și aici contribuie din plin grila de programe Radio-TV, aproximativ o treime dintre cei chestionați nu a auzit de Internet!

"SCORPIONII ROȘII" CAPTUREAZĂ AL-QAIDA

Militarii români din Kandahar au încheiat cea mai complexă misiune de luptă primită dela sosirea lor în Afganistan. Aproape 280 de *"scorpioni roșii"* au scotocit, timp de două zile, mai multe peșteri dintr'o zonă muntoasă aflată la peste 100 de km de tabăra din Kandahar. Misiunea a fost executată independent, militarii noștri fiind susținuți doar din punctul de vedere al celulei de comandă și comunicații, de Americani. În urma executării misiunii, militarii români au capturat doi presupuși membri ai rețelei Al Qaida și au descoperit o importantă cantitate de muniție. Cei doi ostatici au fost predați Americanilor pentru cercetări.

ROMÂNIA VA MODIFICA ACORDUL C.P.I. ÎN TERMENII FIXAȚI DE UE ȘI SUA.

România speră într'un răspuns pozitiv al Statelor Unite la oferta Uniunii Europene privind acordurile de imunitate ale Americanilor în fața Curții Penale

GRECO-CATOLICII AMENINȚĂ CU TRIBUNALUL

Biserica Română - Unită cu Roma (Greco-Catolică) a solicitat, la cea de a șaptea întâlnire a Comisiei mixte, desfășurată la Episcopia Ortodoxa Română din Arad, mai multă bunăvoință din partea ortodoxă pentru găsirea unor soluții acceptabile a problemelor interconfesionale, se arată în comunicatul Biroului de presă și comunicații al Patriarhiei, trimis ieri redacției.

Greco-Catolicii cer restituirea catedralelor din Oradea și Baia Mare, a Bisericii Sfântul Vasile cel Mare din București, precum și a unor biserici protopopiale. De asemenea, se solicită restituirea bisericilor care nu sunt folosite sau sunt închise, iar în localitățile în care există o singură biserică, fostă greco-catolică, să se slujească alternativ. Ierarhii greco-catolici au menționat că-și rezervă dreptul de a face apel la forurile legislative în situația în care se constată lipsa dorinței de dialog. Partea ortodoxă apreciază că slujirea alternativă nu este o soluție și că trebue respectată voința credincioșilor majoritari, când este vorba de cedarea bisericilor de orice categorie.

ILIESCU A RĂBUFNIT DIN NOU ÎMPOTRIVA FMI

Aflat în vizită la Atelierele Căilor Ferate din Linz, proprietate de stat, unde se produc 100 de automotoare pentru piața românească, Ion Iliescu a ținut să declare: *"Știți ce sunt acestea? Sunt Grivița Roșie a noastră! Și aici nimeni nu vine să spună: Hai s'o privatizăm! Vine Mateș* (negociatorul FMI pentru România - n.red.) *să ne dea lecții cum să distrugem industria energetică integrată. A apărut o nouă dogmă, o nouă religie. Vin și ne impun nouă ce să facem!"*.

PREȚUL ACCESULUI LA INTERNET VA CREȘTE

Accesarea Internetului prin intermediul liniilor de telefonie fixă va deveni foarte costisitoare după 1 Noembrie 2002. Dela această dată, tarifele pentru aproape toate tipurile de servicii de telefonie furnizate de Romtelecom cresc. Pentru cei care navighează pe Internet, această majorare este foarte mare, într'un caz fiind vorba chiar de o creștere de preț de peste patru ori. Astfel, în zilele de Sâmbătă, Duminică și în cazul sărbătorilor legale, tariful de acces la Internet era de 80 de lei pe minut. Dela 1 Noembrie această facilitate nu va mai exista, tariful fiind de 0,9 cenți pe minut, adică circa 360 de lei. Prin urmare, rezultă o majorare de 450%. Și în cazul conectărilor de noapte, care reprezintă perioada cea mai intens frecventată de *"navigatorii"* pe Internet, majorarea este semnificativă: de 87,5%, dela 64 de lei pe minut la 120 de lei pe minut.

SENATORII PUTERII PUN LA SECRET AVERILE DEMNITARILOR

Plenul Senatului a amânat votul la proiectul de lege privind declararea averilor demnitarilor, după ce reprezentanții grupurilor parlamentare au expus punctul de vedere al fiecărui partid asupra actului normativ. După aproximativ două ore de dezbateri și dispute între senatorii puterii și cei ai opoziției, președintele de ședință, senatorul PSD Doru Ioan Tărăcilă, a supus la vot amânarea dezbaterii amendamentelor la proiectul de lege. În timpul expunerii punctelor de vedere, reprezentanții opoziției au solicitat senatorilor din partidul de guvernamânt să asigure transparența în ceea ce privește declararea averilor, acordând un vot moral asupra proiectului supus dezbaterii.

"Vă propun să păstrăm spiritul inițiativei din 1999 (n.r. aparținând unui grup de senatori PDSR, printre care și Ion Iliescu) *și să nu punem bariere transparenței"* în ceea ce privește declararea averilor, a afirmat senatorul PD Petre Roman. El a apreciat că amendamentele introduse de senatorii PSD din Comisia juridică reprezintă un pas înapoi față de propunerea legislativă din 1999 și față de proiectul elaborat de Guvern la începutul anului 2002, schimbând *"radical"* sensul initiaţivei, nemaifiind vorba de transparență, ci de introducerea unei bariere de confidențialitate. *"Afirm categoric că argumentele cu privire la confidențialitate nu stau în picioare și nu fac decât să întărească convingerea oamenilor că se vrea ascunderea averii"*, a adăugat el.

Senatorul PNL Nicolae Vlad Popa le-a cerut, la rândul său, colegilor din PSD să se gândească bine înainte de a vota, pentru a nu crea în rândul opiniei publice imaginea *"parlamentarului corupt, care-și ascunde într'un mod viclean averea"*. *"Nu uitați că suntem acuzați de corupție și de faptul că primim tot felul de cadouri, la diverse ocazii"*, a mai spus Popa.

"Nu avem nimic de ascuns, nu servește nimănui și nu servește țării să ne cramponăm de o lege", a declarat colegul său liberal Radu F. Alexandru, adăugând că PNL nu propune *"afișarea averilor pe fiecare stradă"*, ci eliminarea oricărei suspiciuni.

O poziție total împotriva declarării averilor a avut senatorul PSD Ion Predescu care susține că, prin solicitarea ca averile demnitarilor să fie declarate public, senatorii opoziției *"încalcă dreptul fundamental al omului, la propria imagine"*.

DEFICITUL BUGETAR A SCĂZUT

Deficitul comercial al României a fost, în primele opt luni ale acestui an, de 2,356 miliarde de dolari, în scădere cu 154,2 milioane de dolari față de perioada similară din 2001, în condițiile în care exporturile au crescut cu 13,7% iar importurile cu 8,8%, informează un comunicat al Institutului Național de Statistică (INS).

Exporturile lunii August au totalizat 1,192 miliarde de dolari, ridicând volumul total pentru ansamblul primelor opt luni la 8,746 miliarde de dolari. Luna August a consemnat o scădere a vânzărilor externe cu 10,9% față de luna precedentă, nivelul fiind însă mai ridicat cu 22,8% față de luna similară din 2001.

Principala categorie de mărfuri exportate au fost articolele de îmbrăcăminte din materii textile, cu o valoare totală de 2,282 miliarde de dolari, în creștere cu 14,5% față de primele opt luni ale anului trecut. Următoarele mărfuri ca importanță în structura exporturilor au fost mașinile și dispozitivele mecanice, aparatele electrice și cele de reprodus sunet sau imagine, cu 1,32 miliarde de dolari. O pondere importantă au avut și produsele metalurgice - 1,1 miliarde de dolari, încălțămintea - 785,8 milioane de dolari și produsele minerale - 745,9 milioane de dolari.

Cea mai semnificativă destinație a exporturilor românești a rămas Uniunea Europeană, care a absorbit 68,6% din total. Partenerii comerciali cei mai semnificativi sunt Italia, a cărei piață a primit 26,2% din exporturi, Germania - 16%, Franța - 7,9%, Marea Britanie - 5,4% și Turcia 4,5%. Valoarea totală a importurilor a fost, în perioada Ianuarie-August, de 11,102 miliarde de dolari. Achizițiile din surse externe au totalizat, în luna August, 1,362 miliarde de dolari, în scădere cu 23% față de luna anterioară, dar în creștere cu 16,5% față de luna August a anului 2001.

O pondere de 22,7% în structura importurilor, respectiv 2,515 miliarde de dolari, au deținut-o mașinile și dispozitivele mecanice, aparatele electrice și cele de reprodus sunet sau imagine, următoarele categorii fiind articolele de îmbrăcăminte, cu 1,885 miliarde de dolari, produsele minerale - 1,379miliarde de dolari.

SPORT

ROMÂNIA NORVEGIA 0-1

În preliminariile CE de fotbal, grupa a II-a, România a pierdut meciul cu Norvegia pe teren propriu.

O mocirlă glodoasă în care și echipa Braziliei se poate înneca, așa a arătat stadionul Steaua la ora meciului. În aceste condiții, România a pierdut niște puncte extrem de importante, care vor atârna greu în contabilitatea calificării. O înfrângere pentru care greu pot fi găsiți vinovați. Iresponsabila indiferență a oficialităților FRF vizavi de starea gazonului preistoric de pe Ghencea (ploaia nu a făcut decât să accentueze starea de fapt) poate fi estompată de declarațiile repetate ale tricolorilor, încă de pe vremea lui Hagi: *"Acolo este fieful nostru"*.

ROMÂNIA - LUXEMBURG 7-0

Reprezentativa de fotbal a României a învins în deplasare, cu scorul de 7-0 (4-0), selecționata Luxemburgului, într'un meci contând pentru grupa a II-a a preliminarelor Campionatului European din 2004. Golurile echipei României au fost marcate de Viorel Moldovan '1 și '5, Mirel Rădoi '24, Cosmin Contra '45, '47 și '86 și Tiberiu Ghioane '80.

FIBREXNYLON SĂVINEȘTI ÎN LIGA CAMPIONILOR LA HANDBAL MASCULIN

În ciuda faptului că echipa masculină de handbal Fibrexnylon Săvinești s'a prezentat la Belgrad fără antrenorul principal Omer Aihan, internat în spital din cauza unei crize cardiace, campioana României a reușit să obțină în premieră calificarea în grupele Ligii Campionilor Europeni, învingând în Iugoslavia echipa Partizan Belgrad cu scorul de 22-15 (12-6). Viitorul meci al cam-

ECHIPA FEMININĂ A ROMÂNIEI LA MARȘ

Desfășurată la Torino, cea de-a 20-a ediție a Cupei Mondiale la marș ne-a adus prima satisfacție de calibru din istoria acestei probe, echipa feminină a României, având în componență pe Claudia Iovan Ștef, Norica Câmpean, Daniela Cârlan și Ana Maria Groza, reușind să se urce pe cea de-a treia treaptă a podiumului de premiere. După ce la Europenele dela München Claudia trecea a cincea linia de sosire, cu toate că era prima competiție de anvergură la care participa după o perioadă de suspendare de doi ani, atleta tricoloră a stabilit cea mai bună performanță a reprezentantelor noastre în proba de 20 km, clasându-se a 6-a (1h30:05), într'o companie foarte valoroasă, sosind la 1 min. 10 sec. de învingătoare, Italianca Erica Alfridi.

DINU, DIN NOU ANTRENOR LA DINAMO

Cornel Dinu a fost numit antrenor al lui FC Dinamo, după o ședință a Biroului Executiv al clubului, condusă de președintele CA, Nicolae Badea. Dinu a semnat un contract valabil până la finalul acestui sezon, cu posibilitate de prelungire.

PROBLEME LA CANOTAJ

Conducerile tehnice ale loturilor naționale de canotaj au fost demise din cauza rezultatelor nesatisfăcătoare dela Campionatele Mondiale din acest an. Biroul Federal al Federației Române de Canotaj a hotărît demiterea conducerilor tehnice ale loturilor naționale de canotaj (seniori și senioare), în urma rezultatelor nesatisfăcătoare obținute la Campionatele Mondiale de la Sevilla. Antrenorul principal al lotului feminin, Nicolae Gioga, a fost înlocuit de Ion Voicu, iar în funcțiile de secunzi au fost numiți Mircea Roman și Veronica Cochelea.

REZULTATE EXTREM DE SLABE ÎN RUGBY LA FORMAȚIA DINAMO

Federația Română de Rugby s'a declarat preocupată și îngrijiorată de rezultatul ultimului meci disputat de echipa Dinamo București în compania formației engleze Saracens. Conducerea federației consideră că acest rezultat fără precedent, 151-0 în favoarea formației Saracens, este incompatibil cu spiritul jocului de rugby, mai ales că el vine din partea unei echipe cu cele mai puține probleme financiare din România.

CLASAMENTUL DIVIZIEI A după etapa a 10-a

Loc	Echipa	Nr.J	V	E	I	Gm	Gp	Pct
1.	Rapid	10	8	0	2	22 -	9	24
2.	Gloria	10	5	3	2	15 -	4	18
3.	Dinamo	10	5	2	3	21 -	11	17
4.	FC Național	10	5	2	3	13 -	9	17
5.	FC Brașov	10	5	2	3	12 -	10	17
6.	Steaua	10	4	4	2	11 -	8	16
7.	Poli AEK	10	5	1	4	15 -	16	16
8.	Oțelul	10	4	3	3	12 -	15	15
9.	Farul	10	4	2	4	9 -	9	14
10.	Cealăul	10	2	5	3	14 -	11	11
11.	Sportul Stud.	10	3	2	5	13 -	17	11
12.	FC Areș	10	3	2	5	9 -	14	11
13.	U Craiova	10	3	2	5	14 -	20	11
14.	UTA	10	3	1	6	12 -	24	10
15.	FCM Bacău	10	1	4	5	7 -	14	7
16.	Astra	10	2	1	7	11 -	19	7

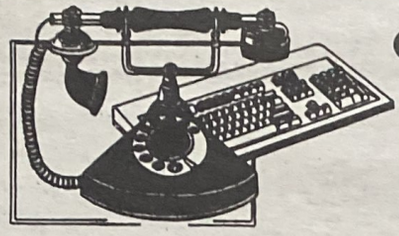

din cele 3 colțuri ale lumii

RUBRICĂ de DAN PĂSTOREL

"AXA RĂULUI" COMPLICĂ STRATEGIA LUI BUSH

Președintele George W. Bush a continuat să preseze pentru a convinge aliații și membrii ONU de necesitatea unui război împotriva Irakului, cu atâta adroare, încât unii se îndoiesc de adevăratele cauze care împing actuala administrație să recurgă la un război care va avea repercursiuni grave pentru economia întregii lumi.

Singura țară, teoretic, amenințată în caz de conflict, ca ripostă, este Israelul, care a primit în războiul din 1991 câteva rachete Scud.

Furia războinică s'a mai înmuiat la sfârșitul lui Octombrie, pe de o parte din cauza opoziției Rusiei și Franței în Consiliul de Securitate, împotriva rezoluției drastice a Statelor Unite, pe de altă parte din cauza alegerilor parțiale americane din 5 Noembrie, care urmează să aleagă membri în Camera Reprezentanților și Senat. Bush a fost ocupat două săptămâni în cunoscutul circ electoral premergător alegerilor.

Președintele George W. Bush, după presiuni asupra Congresului a reușit să obțină aprobarea de a ataca Irakul, fără autorizația ONU, cu 296 voturi pentru și 133 contra în Camera Reprezentanților și cu 77 pentru și 23 contra, în Senat.

Pentru o rezoluție în Consiliul de Securitate, lupta a fost mult mai grea și îndelungată. Rezoluția drastică americană de atacare rapidă a Irakului la cea mai mică stânjenire a inspectorilor, a fost criticată de Rusia, Franța și China.

Franța a propus calea a două rezoluții. Prima privind inspecțiile, a doua urmând să stabilească măsurile represive în caz că prima rezoluție nu va fi îndeplinită. Susținerii poziției franceze au criticat poziția americană care ocolește Consiliul de Securitate, ONU ne mai având puterea de a decide când acțiunea militară este necesară. Votul final urmând să fie decis, după alegerile americane din 5 Noembrie.

Ministrul de Externe al Irakului Naji Sabri a declarat că rezoluția propusă de Statele Unite este *"o insultă pentru Națiunile Unite și un pretext pentru a ataca Irakul"*. El s'a plâns că Wasingtonul hărțuiește pe diplomații săi din New York și Viena, încercând să-i momească pentru a defecta...

Hans Blix, șeful inspectorilor ONU a declarat: *"cred că dacă Irakul va ajuta să se creeze o atmosferă de încredere, că nu mai sunt arme de distrugere în masă, atunci socotesc că nu va mai fi război"*, a spus el.

În dorința de a lega Irakul chiar de Al Qaida, administrația americană a susținut că Mohammed Atta, creierul atacului din 11 Septembrie ar fi avut un contact cu un diplomat irakian la Praga, cu trei luni înainte de atac. Președintele Cehiei, Vaclav Havel a dezmințit personal acest lucru, iar directorul CIA, George Trent a declarat Congresului că agenția nu a putut găsi nici o probă a acestui contact. El a mai spus că Irakul, numai dacă va fi atacat, va răspunde cu eventualele sale arme de distrugere în masă.

Unii analiști consideră că atât Bush tatăl cât și fiul au venit cu dezinformări pentru a convinge opinia publică, aliați și oameni politici, de nevoia de a ataca Irakul.

Astfel, în 1990 a fost prezentată o înregistrare audiovizuală în fața Consiliului de Securitate care arăta abuzurile soldaților lui Saddam Hussein în Kuweitul ocupat. Ei au fost arătați furând din spitale incubatoarele, după ce au scos din ele pe noii născuți. Povestea a fost un fals, dar acest lucru s'a aflat deabia după război.

Pentru propagandă, Saddam Hussein a fost comparat în mod ilariant cu un Hitler care avea de gând să cucerească totul în jurul lui. Astfel, în August 1990, pentru necesitatea de a ataca urgent Irakul, care ocupase Kuweitul, s'a prezentat o fotografie din satelit, unde se vedeau trupe irakiene masate la frontierele Kuweitului cu Arabia Saudită, gata de invazie.

Aceste fotografii nu au fost niciodată prezentate public, dar fotografiile făcute în același timp de o companie comercială, n'au arătat nici un fel de trupe masate acolo. Practic, s'a adeverit faptul că forțele americane care intrau din Arabia Saudită în Kuweit au întâmpinat o rezistență neglijabilă.

Revenind la Bush fiul, acesta, când s'a întâlnit cu Blair, a făcut declarații în care Saddam Hussein încearcă să reconstruiască noi clădiri *"în fostele locuri ale armelor nucleare"*. Ambii s'au referit la un *"nou raport"* al Agenției Internaționale de Energie Atomică (IAEA).

Agenția a răspuns că nu există un nou raport și nici *"nu a fost niciodată un raport"* care să specifice că Irakul a fost la șase luni de a construi o armă nucleară, nici în 1998, nici în 1991. În 1991, pe atunci generalul Colin Powell, a declarat că *"amenințarea nucleară a Irakului nu e ste o amenințare reală, nici în termen scurt sau chiar în termen mediu"*...

Când Bush fiul spune, *"cu cât așteptăm mai mult, cu atât Saddam Hussein va deveni mai puternic și mai îndrăzneț"*, seamănă cu Bush tatăl

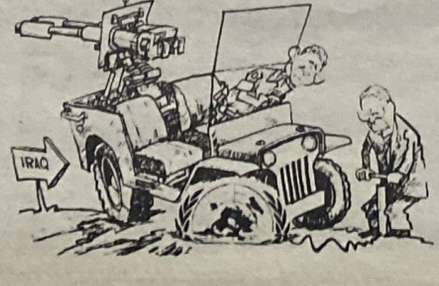

Vie activitate în Consiliul de Securitate

din 1990, care spunea că *"fiecare zi care trece înseamnă o nouă zi în care Saddam Hussein poate lucra să perfecționeze armele sale chimice și biologice"*.

În legătură cu acest fel de arme, e interesant de remarcat că doi oameni de știință americani, Malcolm Dando (University of Brandford) și Mark Wheellis (University of California) au avertizat că Statele Unite creează o nouă generație de arme, care pot să încalce tratatele internaționale ale armelor cimice și biologice.

Și mai îngrijorătoare sunt revelațiile ziarului englez *"The Observer"*, care spune că Statele Unite și M. Britanie au contacte secrete pentru crearea așa-ziselor arme neletale, cuprinzând lasere care pot orbi inamicul și microunde care să le coacă pielea la 55 grade Celsius, ca și gaze similare cu cele utilizate împotriva luptătorilor ceceni la Moscova. Asta, în timp ce se cere o acțiune militară împotriva Irakului, pe motivul că Saddam Hussein încalcă tratatele internaționale...

În culise, se pare că poziția față de Irak este dictată în primul rând de interesele economice ale marilor puteri, ca de obicei.

Rusia dorește asigurări că cele 8 miliarde de dolari împrumutați Irakului în perioada sovietică vor fi plătite, iar alte zeci de miliarde în urma înțelegerilor pentru dezvoltarea industriei petrolifere, dar înghețate în urma embargoului, vor fi onorate.

În ultimii ani, Moscova a făcut anual afaceri de 4 miliarde de dolari sub programul ONU, care permite Bagdadului să exporte petrol pentru alimente și reconstruirea clădirilor distruse în timpul războiului din 1991. Rusia mai vrea ca Wasingtonul să minimalizeze condamnările publice ale campaniei rușești din Cecenia. De asemenea Rusia dorește să fie un partener egal în orice privatizare a sectorului petrolifer irakian, dacă Saddam este răsturnat, ca și o lumină verde pentru atacarea luptătorilor ceceni din Georgia.

Franța are și ea interese în petrolul irakian. O companie franceză are drepturi negociate în câmpurile petrolifere din Sudul Irakului, dar din cauza embargoului înțelegerea nu a putut fi completată. Franța se teme că un nou regim ar putea să desfacă legăturile de piață stabilite cu Bagdadul.

În același timp Franța dorește să fie recunoscută ca o putere de ale cărei vederi trebue să se țină seamă și crede că decizia finală în privința Irakului trebue să fie făcută de Națiunile Unite și nu de Statele Unite.

Nimeni nu poate nega că accesul la petrolul din regiunea Golfului Persic nu a fost unul din interesele majore ale Statelor Unite. Criticii europeni, ca și cei din interior susțin că graba de a înlătura pe Saddam Hussein este dictată de a pune mâna pe resursele petrolifere din Irak, ceea ce susține și președintele irakian.

Președintele Bush, ca și vice-președintele Dick Cheney, sunt petroliști. Chiar consilierul pentru securitate, Condoleezza Rice a făcut parte din conducerea companiei Cevron, unul din petroliere purtând numele ei.

Dependența Statelor Unite față de petrolul importat este prevăzută să crească până în 2010 la 2/3. Rezervele de petrol ale Irakului sunt apreciate la 112 miliarde de barili, întrecute numai de Arabia Saudită, care are 261 miliarde de barili (un baril - barrel - de petrol are 160 litri).

După al Doilea Război Mondial, Statele Unite au devenit un fel de garant al stabilității în zona Golfului Persic, preluând acest rol dela Marea Britanie, al cărei imperiu s'a destrămat. Deși Arabia Saudită și micile emirate au acceptat acest rol de apărător al suveranității lor, alte națiuni din regiune nu au fost totdeauna de acord. În Iran, CIA a conspirat în 1953 pentru răsturnarea primului ministru ales, Mohammed Mossadegh, care intenționa să naționalizeze câmpurile petrolifere iraniene.

Militanții islamici au început să fie iritați de securitatea americană, prezentă lângă locurile lor sfinte. Osama bel Laden a citat deseori prezența trupelor americane ca un motiv pentru un *jihad* anti-american. Arabia Saudită a declarat că nu va permite ca SUA să utilizeze bazele și spațiul ei aerian pentru un atac asupra Irakului, iar militanții islamici saudiți au spus că vor pune mâna pe arme pentru a apăra Irakul în caz de atac american.

În scenariul cel mai întunecat al unui război împotriva Irakului, dacă Saddam va riposta cu eventualele sale arme chimice și biologice, terminalele petrolifere din Golful Persic ar putea să stea închise ani de zile, prețul petrolului putând ajunge la 100 dolari barilul.

Văzând că nu au cooperarea deplină a altor națiuni ca să lanseze un atac preventiv, administrația Bush a început să-și mai înmoaie poziția. Colin Powell a anunțat că Saddam Hussein poate să rămână la putere dacă va elimina complet armele sale de distrugere în masă.

Un motiv mai important este faptul ca militarii sunt îngrijorați că fără o cooperare a altor state din regiune, forțele Statelor Unite pot ajunge într'o poziție periculoasă.

Ultimele exerciții militare au arătat că forțele americane pot suferi pierderi grele într'o invazie a Irakului fără baze terestre și deci fără o posibilitate de a apăra port-avioanele de atacuri de gherilă. Acest lucru a făcut ca generalii să fie contra unei invazii a Irakului anul trecut. Se exersează diverse scheme pentru a încerca să izoleze orașele și a ataca apoi punctele forte ale guvernului irakian.

Americanii speră ca regimul lui Saddam să se prăbușească, precum regimul lui Ceaușescu, numai că în cazul dictatorului român a intervenit Moscova cu agenții ei, iar în cazul lui Saddam, George Bush tatăl își amintește că a crezut ca inevitabilă căderea acestuia după înfrângerea din 1991.

Pentru a strânge rândurile Irakienilor în fața pericolului unei invazii americane, Saddam a dat o amnistie generală, eliberând pe toți deținuții, inclusiv pe arestații politici.

Sondajele de opinie au arătat că suportul populației va scade repede în caz de pierderi însemnate. Acest lucru a făcut ca Bush să apară după mijlocul lui Octombrie mai puțin belicos.

Pe data de 27 Octombrie au avut loc demonstrații împotriva războiului în diverse orașe ale Statelor Unite. La Washington, poliția a apreciat un număr de 100.000 de demonstranți, cea mai mare demonstrație dela războiul din Vietnam. Este posibil ca femeile care nu vor ca fiii și soții lor să dispară într'un război dubios, să decidă soarta alegerilor din 5 Noembrie.

Un alt fapt care a adus îngrijorare și probabil și o nouă strategie în privința țărilor socotite a face parte din *"axa răului"* (Irak, Iran și Coreea de Nord), a fost recunoașterea de către Coreea de Nord că are arme de distrugere în masă. Ea a declarat că are dreptul să aibă orice fel de arme, inclusiv cea atomică, pentru a-și apăra suveranitatea față de o *"crescândă amenințare nucleară"*.

De remarcat că administrația americană a anunțat vestea cu nouă zile întârziere, pentru a nu amenința cu această periculoasă perspectivă coreeană, votul Congresului care trebuia să-i dea președintelui mână liberă în problema Irakului...

Liderul suprem al Iranului, ayatollahul Ali Khamenei a declarat că un atac al Statelor Unite asupra Irakului poate ricoșa, ducând la o și mai mare ură anti-americană. *"Astăzi echipamentul militar american a crescut, dar puterea lor reală nu este mai mare decât puterea lor din timpul războiului din Vietnam"*, a spus liderul suprem iranian.

De reamintit că Wasingtonul a rupt relațiile cu Iranul după revoluția islamică din 1979, când Americanii au suferit cea mai umilitoare situație pe care o mare putere putea să o îndure. Ambasada americană a fost ocupată pentru 444 de zile și 53 de Americani au fost ținuți ostatici...

După vizita lui Sharon la Washington, președintele a declarat că Israelul are dreptul să se apere în caz de atac al Irakului. În 1991, după atacuri irakiene cu rachete Scud, Bush tatăl a insistat mult ca premierul israelian Shamir să se abțină dela orice ripostă. Exista pericolul destrămării coaliției din care făceau parte atât Siria, cât și Egiptul. Acum, Sharon și-a exprimat dorința de a primi 10 miliarde de dolari, Israelul având dificultăți economice din cauza luptei cu Palestinienii. Din aceste motive, coaliția guvernamentală a lui Sharon a colapsat la sfârșitul lui Octombrie.

Întâlnirea George Bush - Jiang Zemin dela ranch-ul președintelui american din Texas, deși călduroasă, nu a dus decât la vagi promisiuni reciproce. Jiang nu a dat asigurări că va fi de acord cu rezoluția americană la ONU, iar Bush a fost presat să spună că nu va sprijini independența Taiwanului, deși în primele zile ale președinției a declarat că va face *"tot posibilul ca să ajute Taiwanul să se apere"*... Cei doi președinți au fost de acord ca problema coreeană să fie rezolvată pașnic.

La *summit*-ul din Mexic al Cooperării Economice Asia Pacific (APEC), cu reprezentanții celor 21 de țări care au deschidere la Oceanul Pacific, George Bush nu a avut succes în a obține sprijinirea Consiliului de Securitate pentru o rezoluție cu acțiuni militare împotriva Irakului. Cei 21 de reprezentanți au fost de acord numai cu lupta împotriva terorismului și cu un apel către Coreea de Nord ca să renunțe la armele nucleare.

INTERVIU REALIZAT DE RADIO EUROPA LIBERĂ CU ANDREI PLEŞU, FOST MINISTRU DE EXTERNE ÎNTRE ANII 1997-1999

"Dacă intrăm în NATO şi continuăm cu corupţia şi piedicile puse investitorilor, atunci va fi o povară"

Andrei Pleşu conduce Colegiul Nova Europă, un centru de excelenţă foarte bine cotat în Europa şi este membru în Colegiul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii. A fost ministrul Culturii în Guvernul Petre Roman şi ministru de Externe al României din Decembrie 1997 până la căderea Guvernului Radu Vasile, doi ani mai târziu. Mandatul său de şef al diplomaţiei române a trebuit să facă faţă unui moment extrem de delicat: intervenţia militară a Alianţei Nord-Atlantice în Kosovo, în condiţiile în care, în România, Slobodan Miloşevici continua să fie perceput, la scară largă, drept un prieten al poporului român. Poziţia adoptată de Ministerul de Externe de atunci a fost fără echivoc: alături de NATO, în ciuda tirului zgomotos, în tenta naţionalistă, al Opoziţiei de atunci. Acum, această Opoziţie se află la putere şi pregăteşte ţara de aderare la NATO.

- Cum arătau relaţiile României cu Alianţa Nord-Atlantică la sfârşitul anului 1997 şi unde se situau doi ani mai târziu?

- Sprintul acesta către NATO pe care România îl face nu a început chiar imediat după '90, trebue să spunem asta. România a avut un ritm mai lent de decizie, dar, în cele din urmă, s'a angajat destul de ferm, mai întâi într'un parteneriat strategic cu SUA şi, după aceea, printr'o campanie extrem de vocală, pe care a inaugurat-o, într'o variantă intensă, Adrian Severin. Eu am găsit atmosfera de după eşecul acestei campanii, de după Madrid, şi prima mea reacţie a fost să temperez puţin stilul triumfal şi sportiv în care noi vorbeam despre această campanie. Am încercat să transfer discursul nostru pro-NATO - fiindcă a rămas un discurs pro-NATO - în termenii unui calcul politic mai puţin retoric, mai puţin zgomotos, mai realist, care să nu dea nici oamenilor impresia că intrarea în NATO este un obiectiv care le va schimba viaţa de azi pe mâine, care să nu dea nici partenerilor noştri occidentali senzaţia că luăm această cursă drept un fel de campionat de fotbal în care ne manifestăm cu relativ restrânsă luciditate şi cu foarte mult verbiaj, fără însă să diminueze în vreun fel efortul care să ne apropie cât mai mult de această Alianţă. Şi remarc, cu oarecare umor, că a trebuit să argumentez uneori şi să mă lupt uneori cu opinii ale actualilor guvernanţi, care atunci erau mult mai rezervaţi, mai nuanţaţi, mai "patriotici" decât sunt acum, când sprintează fără prea multe nuanţe.

- Momentul Kosovo a fost în timpul ministeriatului Dumeavoastră şi atunci Opoziţia internă românească a fost destul de mare. Credeţi că ea a fost spontană sau orchestrată politic?

- Îndrăznesc să spun că momentul Kosovo, respectiv modul în care noi ne-am comportat politic în acel episod, a fost unul dintre argumentele care au jucat un rol important în decizia care urmează să se ia acum. Dacă noi atunci aveam alt comportament, şi anume comportamentul pe care îl sugerau Opoziţia de atunci, foarte multe gazete, care astăzi sunt mult mai echilibrate, dacă am fi avut acea poziţie atunci, şansele noastre de azi ar fi fost maxim diminuate. Prin urmare, imi fac un titlu, nu de glorie, dar de eficacitate, din faptul că atunci am fost consecvent, în acord, de altfel, cu Preşedinţia şi cu Guvernul întreg, pe o poziţie care a consolidat şansele noastre de a fi acceptaţi. Nu cred că fost neapărat orchestrat politic. Sigur că înăuntrul Opoziţiei lucrul era orchestrat politic, dar eu cred că a existat un fel de misterioasă reactivitate negativă a unei părţi bune a populaţiei şi a gazetarilor, care brusc au recuperat, aproape fără să-şi dea seama, toată retorica antiamericană din anii de dinainte de '89. Am asistat atunci la discursuri de înfrăţire cu poporul sârb şi de ură pentru invadatorul american, pe care nu le mai auzisem din anii '50.

- Putea fi ameliorată această stare de spirit? Putea fi explicată mai bine poziţia Guvernului? Acum, oricine îşi dă seama că a fost o poziţie corectă. Atunci erau destul de puţini cei care credeau asta.

- M'am străduit să o fac, în ce mă priveşte. Am avut şi o ieşire în Parlament, în care am dat argumentele pe care am putut să le dau. Am apărut în presă de câte ori am putut. Nu cred că era o dezbatere raţională, în care să vii cu argumente, să dai explicaţii. Nu cred că mai multe argumente şi mai multe explicaţii ar fi ajutat, pentrucă reacţia de respingere atunci era una viscerală.

- Interlocutorii Dumneavoastră din NATO înţelegeau situaţia, puteaţi să le explicaţi acest lucru?

- Ei erau foarte mulţumiţi că noi suntem consecvenţi pe o poziţie de solidaritate. Îşi dădeau seama că avem dificultăţi şi socoteau extrem de colegială tenacitatea noastră, neprofitabilă din punct de vedere politic.

- După acel moment Kosovo, se pare că a urmat o perioadă de stagnare a relaţiei cu NATO, care a fost relansată după 11 Septembrie, un moment care nu a prea avut legătură cu România. Aş vrea să vă întreb: cât contează construcţia politică şi cât hazardul într'o asemenea acţiune?

- Am fost, în mod evident, norocoşi. Noi ne tot plângem că suntem o ţară şi un popor fără noroc, ghinionişti, sabotaţi, sunt conspiraţii mondiale întregi împotriva noastră, dar din când în când, şi anume în momente decisive, cum s'a întâmplat în momentul Marii Uniri şi acum, în acest moment, se dovedeşte că avem noroc. Fără 11 Septembrie, lucrurile ar fi fost mult mai puţin radicale decât s'au conturat ulterior şi trebue să spunem, cu melancolie, fireşte, fiindcă 11 Septembrie este un eveniment tragic din istoria lumii, că el a jucat în favoarea noastră într'un fel. Dacă, pe de altă parte, noi am fi avut o politică mai puţin tenace în această direcţie, sigur că nu am fi avut aceleaşi şanse. Este bine să colaborezi cu hazardul. Este bine să mergi în aceeaşi direcţie cu el. Şi eu cred că am avut şansa aceasta să mergem în aceeaşi direcţie cu hazardul şi

să vedem un rezultat conturându-se. Cu privire la acest rezultat, vreau să spun ceva. Există o expectativă romantică a unei părţi din populaţie în legătură cu acest tip de evenimente, care trebue temperată, ca să nu ne trezim cu uriaşe dezamăgiri. Viaţa noastră nu va deveni necesarmente mai bună imediat după ce noi aderăm la NATO. Mai mult, dacă noi intrăm în NATO şi continuăm să avem probleme de corupţie, continuăm să avem o politică incoerentă legislativ, continuăm să punem piedici investitorilor să se aşeze în teren, continuăm să nu facem eforturi vădite pentru lămurirea trecutului, dacă toate lucrurile astea nu vor fi accelerate după intrare, atunci intrarea în NATO va însemna foarte puţin şi va fi mai curând o povară.

- În ce măsură credeţi că sunt rezolvate problemele din Ministerul de Externe, atâta vreme cât se ştie că, şi înainte de revoluţie şi o bună perioadă după, în multe cazuri funcţiona ca o acoperire pentru servicii secrete care spionau în Occident, la ambasade...?

- Atunci când am intrat în minister, am găsit deja un minister care avea foarte mulţi oameni tineri angajaţi, trebue să o spun foarte deschis. Eu însumi am continuat această politică şi am numit în posturi importante oameni tineri, care şi acum sunt în posturi importante, şi, în general, senzaţia mea a fost că nucleul funcţional al ministrului este tânăr şi orientat corect. Există, fireşte, şi vechea galerie, care făcuse decenii întregi politică anti-NATO şi făcea acum, cu zel, politică pro-NATO, sub cuvânt că meseria de diplomat este o meserie în care faci ceea ce ţi se ordonă, cu profesionalism. Sigur că deprinderi şi vechi mentalităţi au supravieţuit. Mi-aduc aminte de un bătrân diplomat care, în urma unui conflict, îmi spunea cu un mic cinism: *"Să ştiţi că noi reprezentăm partea perenă a ministerului"*. Ei, această parte perenă va dispărea, inevitabil, şi intrarea noastră în NATO cred că va accelera limpezirea apelor în toate instituţiile, inclusiv în Ministerul de Externe.

ROMÂNIA VA INTRA ÎN OCCIDENT "POATE PESTE 15 ANI"

Aderarea României la NATO nu înseamnă nici pe departe intrarea ţării în cercul democraţiilor occidentale, esenţială în acest sens fiind admiterea în Uniunea Europeană. Obiectiv pentru care intrarea în spaţiul de securitate apusean este doar o etapă interimară într'un proces îndelungat *"ce ar putea dura, din punctul meu de vedere şi doar la prima impresie, până la 15 ani"*, a afirmat reputatul jurnalist şi analist politic american Robert D. Kaplan, aflat la Bucureşti pentru lansarea la Polirom a ediţiilor în limba română a volumelor sale *"Politici de război"* şi *"La Răsărit, spre Tartaria"*. Kaplan, intrat în ultimii ani pe lista bibliografiei obligatorii a preşedinţilor din întreaga lume, îşi argumentează afirmaţia prin exemplul Greciei şi Turciei, ambele membre NATO, dintre care doar statul elen, membru al UE, a reuşit să se distingă drept o democraţie de tip occidental. În opinia analistului, a cărui autoritate este conferită de cei peste 20 de ani de călătorii şi relatări jurnalistice din zonele fierbinţi ale mapamondului, România are toate motivele să fie optimistă. Şi aceasta pentrucă, spre deosebire de epoca războiului rece, când apropierea geografică de Rusia şi depărtarea de SUA au fost hotărîtoare pentru instaurarea regimului comunist, realităţile politice şi geostrategice actuale transcend limitele spaţiale. Guvernul actual din România - a afirmat Kaplan la lansarea cărţilor, în prezenţa ministrului de Externe Mircea Geoană - este primul de după 1989 care dă dovadă de dinamism politic. Cu toate acestea, situaţia actuală este departe de a ridica ţara la standardele occidentale, dezbaterile pe această temă urmând să capete temei factual abia după invitarea în UE. Atuul şi, totodată, dezavantajul ţării noastre constă, în opinia autorului, în situarea României la frontierele imediate sau îndepărtate ale mai multor spaţii tensionate - Balcanii, Orientul Mijlociu, Caucazul/ Asia Centrală - spaţii analizate în volumul *"La Răsărit, spre Tartaria"*, ce combină relatarea pur jurnalistică şi analiza strategică într'un stil clarvăzător, întemeiat pe experienţa sa în regiune, înainte şi după răsturnarea regimurilor comuniste.

"Norocul" României este că se află la porţile UE şi NATO, fapt ce-i conferă un statut de *"suburbie stabilă"* a unor zone unde crizele politice şi armate sunt de lungă durată. *"Criza actuală din Irak este doar la început, din cauza crizelor complexe din aşa-zisul Orient Mijlociu extins"*, spune Kaplan, subliniind că poziţiile de forţă ale unor lideri apuseni, în problema irakiană sau în altele, trebue înţelese prin prisma unei alte morale decât cea consacrată. Este vorba despre o morală a consecinţelor, *"mai îngustă şi mai tristă decât morala omului de rând"* şi manifestată de acei lideri care preferă acţiunea, fie ea şi militară, pentru a schimba în bine condiţiile de viaţă ale aceluiaşi om de rând - ideea esenţială a celui de-al doilea volum lansat *"Politici de război"*. *"Există corupţie bună şi corupţie rea, dar asta depinde dela caz la caz"*, a mai afirmat ziaristul şi scriitorul american Robert D. Kaplan.

"Întotdeauna a existat corupţie în România, la fel ca şi în alte locuri. Diferenţa este că. de data aceasta, ea a fost expusă, se scrie despre acest fenomen şi este un subiect de reflecţie. Cred că simplul fapt că se iscă scandaluri este un act pozitiv. Pentrucă şi înainte era corupţie şi se dădea mită, dar nu existau scandaluri. Din moment ce o acţiune este făcută publică, situaţia se îmbunătăţeşte într'un fel. Nu sunt îngrijorat că mai există corupţie: dacă aceasta este dovedită, se înregistrează un pro - gres", a declarat Kaplan.

NU UITAŢI!
REÎNNOIŢI-VĂ ABONAMENTUL LA "CUVÂNTUL ROMÂNESC"!

CUVÂNTUL ROMÂNESC
THE ROMANIAN VOICE /LA VOIX ROUMAINE
pentru orice schimbare de adresa, anuntati redactia ziarului cu cel putin 4 saptamâni înainte.

CRONICA IDEILOR

SPERANŢELE DE VIITOR

- II -

Ion BOIERU

Spuneam în prima parte a acestui articol, că cerinţa principală pentru ieşirea la suprafaţă a poporului român este o mutaţie fundamentală, o schimbare la faţă, ceva aşa cum cerea Emil Cioran, în cartea lui de epocă, cu acelaşi nume. Tot ce s'a încercat după 1989 a fost greşit, încâlcit şi chiar vătămător. Şi aceasta se vede din chipul pe care îl are realitatea complexă a societăţii naţionale.

S'a urmat, o perioadă, ideea partidului comunist despre felul cum trebue să se construiască o societate, adică exact pe de-a'ndoaselea, să se facă ceva exact cum nu trebue făcut. Era şi firesc să se întâmple aşa, deoarece nimeni dintre acei care şi-au *"asumat"* guvernarea nu avea nici habar de democraţie şi conducere guvernamentală. Aceştia erau fără experienţă, fără cultură politică şi fără calităţi morale naţionale, de elită politică.

Partide politice nu au existat sub dictatura comunistă, iar marxismul era singura ideologie politică cunoscută şi propagată de comunismul dominator, pe perioada 1944-1989. Toată elita politică şi culturală fusese decimată fără milă şi fără remuşcări. Toată ţara era la discreţia lumpen-proletariatului. Ceea ce a rămas din fostele partide politice, era doar o amintire firavă, cu nişte personalităţi care nu mai semănau cu cele de altădată. Aceştia veneau din puternica rezistenţă naţională, din închisori, dar erau măcinaţi de toate relele şi complet marginalizaţi. Întreaga structură a realităţii constitutive, naţionale, era complet schimbată; în felul acesta, vechile partide care ieşiseră din categoriile componente ale acestei realităţi, nu mai corespundeau nevoilor şi exigenţelor ţării. Formulele doctrinare ale acestor partide nu mai reprezentau feţele societăţii româneşti.

Satul românesc dispăruse, înnăbuşit de colhozuri, fără identitatea specifică ţării noastre. Burghezia fusese lichidată, împreună cu îndeletnicirile ei. A rămas numai *"nomenclatura"* comunistă, care dirija întreaga viaţă socială, politică şi morală, într'o formă ilegitimă. Elita conducătoare dispăruse din toată ţara.

Tranziţia dela formele dictatoriale comuniste nu s'a putut face, din 1989 şi până astăzi şi nu s'a putut ajunge la alte forme de organizare statală şi democratică, din cauza acestor lipsuri grave, menţionate mai sus, şi în profunzime din cauza lipsei de ataşament şi integrare într'o viziune largă a existenţei româneşti.

Îndată după Decembrie 1989, s'a creeat un adevărat haos în viaţa politică a ţării. Evenimentele s'au desfăşurat de-a valma, ca-pe un tobogan, ceea ce a îngreunat orientarea cetăţenilor asupra direcţiilor care vor fi luate în viitor de eventuala conducere a ţării. Primii care s'au instalat, fără nici o legitimitate, au fost o bună parte din nomenclaturişti. Această situaţie confuză a încurcat şi mai mult mintile oamenilor.

Şi, colac peste pupăză, a venit o altă surpriză, peste toate confuziile care copleşiseră ţara şi întregul popor care se gândea la viitorul lui. Pe vremea aceea, ambasadorul Americii la Bucureşti s'a angajat să facă un dram de bine României, dând publicităţii informaţia prin care anunţa Guvernului american dela Washington, sfătuindu-l de a recunoaşte Guvernul român, format în urma evenimentelor, după căderea lui Ceauşescu. Temeiurile recomandării erau date de faptul că miniştrii din Guvern, deşi membri ai fostului partid comunist, făceau parte din *"High Class"*-ul politicii româneşti. Adică, tot comunştii erau chemaţi să conducă ţara, deşi, niciodată nu au făcut parte din vreo *"elită"*, căci partidul comunist a avut, în straturile de conducere numai *"lumpen proletariat"*. Oare ambasadorul nu ştia acest lucru?

Acest codicil al istoriei, sau mai degrabă un imponderabil al istoriei a pecetluit *"destinul"* românesc din acele zile de început a unei noi ere. Nu ştiu ce au priceput oamenii politici americani, din toată această *"sfătuire"* nesăbuită a ambasadorului american, şi nici nu mai au vreo valoare, acum, părerile de atunci ale Americanilor. Ceea ce a făcut furori de nebunie însă, cu vestea ambasadorului american, a fost uimirea şi zăpăceala care i-a cuprins pe Români. Simplu de tot, ei au înţeles că toată devălmăşeala, inclusiv guvernul român, avea asentimentul Americii. Şi aşa a intrat România pe calea răului, din care ne înfruptăm şi astăzi.

Deci, la începutul ruperii de plaga comunismului, am trăit cu iluzia că şi astăzi ne *"bântuie"* blestemele lui. Cu valorile politice alterate ale marxismului nu se putea porni pe calea refacerii de ţară şi de istorie. Nu se putea reveni la formele străvechi din viaţa românească.

Să nu uităm că personalităţile de elită ale naţiunii fuseră lichidate, iar tineretul asasinat în temniţe. Noile generaţii au fost îndepărtate de naţiune şi lipsite de idealurile româneşti, prin educaţia manipulată de activiştii de partid.

Prima formaţiune politică apărută după Decembrie 1989 a fost *"Frontul Salvării Naţionale"*, denumire scrisă pe Manifestul Revoluţiei Naţionale al lui Mazilu şi, dela sine putere, de către Brucan, fostul ideolog al Partidului comunist şi *"marele monitor"* de azi al politicii româneşti. (O adevărată ruşine naţională, după ce şi-au bătut joc de poporul român de-a lungul întregii dictaturi comuniste). Această formaţie politică era ilegitimă, nu avea nici o categorie socială care să o susţină în planul politic. Întreg suportul ei era compus dintr'o clică de nomenclaturişti care, în plus, erau şi vinovaţi de a fi distrus tot patrimoniul spiritual, moral şi biologic al naţiunii.

Va urma

PROIECTUL DELA ROŞIA MONTANĂ A RĂMAS FĂRĂ FINANŢARE

Preşedinteie Băncii Mondiale, James Wolfensohn, a dispus blocarea participării diviziei de investiţii, International Finance Corporation (IFC), la un credit de 250 de milioane de dolari destinat proiectului companiei canadiene Gabriel Resources Ltd. dela Roşia Montană, România, care a atras criticile organizaţiilor de protecţie a mediului, se arată într'un articol al *Wall Street Journal*.

Wolfensohn, într'o intervenţie neobişnuită, a cerut vicepreşedintelui executiv al IFC, Peter Woicke, să se retragă dela negocierile cu privire la acordarea împrumutului încă în urmă cu două săptămâni, cu ocazia reuniunii anuale a Băncii Mondiale, potrivit unui oficial al instituţiei. IFC, care încă analiza eventualul impact al proiectului asupra mediului, a informat oficial părţile implicate la 10 Octombrie.

Angajamentul financiar al Băncii Mondiale în susţinerea proiectului nu ar fi depăşit 100 milioane de dolari. IFC negocia cu Gabriel Resources Ltd. pentru a sprijini acest proiect, prin care urma să se deschidă cea mai mare exploatare minieră de aur din Europa, se mai arată în *Wall Street Journal*. Proiectul dela Roşia Montană, în valoare de 400 milioane de dolari, ar fi condus la mutarea a peste două mii de locuitori şi la demolarea a circa 900 de case pe amplasamentul cărora este planificată amenajarea minei.

Organizaţiile neguvernamentale din domeniul protecţiei mediului s'au opus şi planului de a se construi un rezervor gigantic destinat colectării cianidei rezultate în urma procesului de extracţie a aurului. Wolfensohn s'a pronunţat împotriva proiectului după discuţiile avute cu doi reprezentanţi ai organizaţiilor de mediu din România, pe care i-a întâlnit la sfârşitul unui seminar, a precizat oficialul bancar citat de publicaţia menţionată.

Deşi negocierile cu IFC au eşuat, compania canadiană a anunţat că nu va renunţa la acest proiect. Într'un comunicat remis presei, Gabriel Resources precizează că a primit toate aprobările necesare din partea autorităţilor pentru planul de dezvoltare industrială detaliat, pregătit pentru derularea proiectului. Acesta constă dintr'un plan de urbanism zonal şi reglementări aferente. Gabriel Resources finalizează, în prezent, actualizarea estimărilor privind resursele şi rezervele viitoarei exploatări miniere.

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8365
Redacţia şi Administraţia:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5
TELEFON: (905) 387-1832
FAX: (905) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT
COMPLETAŢI CU LITERE DE TIPAR
☐ NOU ☐ REÎNNOIRE
NUMELE DE FAMILIE.....
PRENUMELE.....
STRADA/ Nr. .....
ORAŞUL.....STATUL/PROVINCIA.....
CODUL POŞTAL.....ŢARA.....
PREŢUL ABONAMENTULUI ANUAL:
PESTE $ 60 ABONAMENT DE SUSŢINERE
$ 50 ABONAMENT INSTITUŢIONAL
$ 40 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ŢĂRILE)

CRONICA CELUI DE PE URMĂ

TOAMNA PARODIILOR PARLAMENTARE

Toamna, pe meleagurile României, vine pe furiş, etalându-şi veşmintele în maro clasic cu combinaţie de bej arămiu şi scintilaţii de galben obsedant. Graţioasă, dar an de an mai tristă se strecoară prin Arcul de Triumf al capitalei, făcându-şi loc uşor, pe bulevardele străjuite de castanii mărturiilor, pe aleile parcurilor, la ferestrele cu muşcate purpurii şi chiar în sălile Parlamentului încinse de febra dezbaterilor. Invitaţii ei fiind, intrăm direct în subiect, cerându-ne scuze Domnului senator PSD George Pruteanu pentru cuvântul *"maro"*, folosit mai sus, care ar putea fi un *"barbarism"* ce derivă din franţuzescul *"marron"*, ce nu se supune ciudatei *"Legi de protecţie a limbii române"*, propusă de domnia sa, într'un moment de mare vocaţie parlamentară, mărturisim că puteam folosi cafeniu, brunroşcat, sau castană coaptă. Dar nu putem accepta cum, aleşii poporului, plătiţi cu salarii bune, au timp să se gândească la asemenea zburdălnicii?

Câte *"sarcini măreţe"* ar fi de soluţionat la nivelul parlamentului! Domnul Pruteanu este îngrijorat de neologismele care invadează limba română. Însă este bine cunoscut că limba unui popor este un organism viu şi are resursele proprii de a se apăra; ea se descotoroseşte singură de termeni inutili. Ne amintim când în avântul tineretului de construire a socialismului prin munca patriotică, la defileul Bumbeşti-Livezeni intrase în uz cuvântul *"hei-rup"*, dela cântecul brigadierilor: *"hei-rup, hei-rup, cad stânci de fier / în lupta de brigădier"*. Ultima dată când l-am mai auzit a fost prin anii '70, la un activist de partid, care ne-a zis: *"încă un hei-rup tovarăşi şi aţi depăşit norma"*.

Dar ce ne surprinde pe noi, este intervenţia energică a Preşedintelui Iliescu, în apărarea *"legii Pruteanu"*, recomandând ziariştilor: *"Citiţi textul legii să vedeţi ce discrepanţă enormă este între interpretările care s'au dat, deseori foarte răutăcioase, şi conţinutul legii care este foarte pertinent"*, când tocmai dumnealui s'a adresat, în trecutul nu prea îndepărtat, unui slujbaş al condeiului cu imperativul *"Măi, animalule"*. Poate preşedintele l-a folosit drept un eufemism pentru ieşirea dintr'o circumstanţă intempestivă, cu ocazia unei *"vizite de lucru"*, obicei impământenit dela răposatul dictator.

Tot din dealul Cotrocenilor, cu adieri răcoroase, se respinge dela promulgare proiectul de lege prin care se trece Agenţia Naţională de Presă, Rompres din subordinea Guvernului în cea a Parlamentului, atribuindu-i astfel autonomie şi caracter democratic. Iliescu a respins proiectul de lege, intenţionând să păstreze această agenţie sub controlul direct al Ministerului Informaţiilor Publice, condus de Vasile Dancu, justificând că: *"este contrar interesului public ca protecţia surselor de informare să împiedice urmărirea penală, este necesar să se menţioneze şi ordonanţa motivată a procurorului"*. În fapt, preşedintele urmăreşte ca ziariştii dela Rompres să poată fi obligaţi de procurori să-şi dezvăluie sursele, devenind astfel, împotriva voinţei lor, *"informatori"*. Mai mult chiar, în timpul dezbaterilor parlamentare, spre consternarea noastră, un grup de deputaţi, nostalgici ai comunismului, au propus ca Rompres să revină la denumirea de Agerpres; în firea, comportamentul şi ideologia acestora au intervenit în ultimii 13 ani, probabil, prea puţine schimbări.

Tocmai când păşim pe prima treaptă a integrării euroatlantice, cu sfidare se încalcă prevederile Convenţiei Europene a Drepturilor Omului, pe care România a semnat-o în 1994, referitoare la protecţia surselor de informare ale ziariştilor.

Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei, suprinzând actuala guvernare, că nu a amendat articolele din Codul penal, referitoare la insultă şi calomnie, aceasta a lansat pe piaţă Ordonanţa de urgenţă 58/2002 privind completarea şi modificarea unor dispoziţii din Codul de procedură penală, care să îndeplinească standardele Convenţiei europene pentru apărarea jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, din cadrul Consiliului Europei, precum şi a unor dispoziţii din Codul penal referitoare la infracţiuni contra demnităţii şi autorităţii. Cu toate modificarile aduse, ziaristul rămâne la discreţia magistraţilor, care sunt în totalitate subodonaţi puterii politice, putând interpreta sub presiunea *"indicaţiilor preţioase"* în mod personal conceptul de insultă şi calomnie. Puţine sunt instanţele care vor completa proba veritătii cu proba bunei credinţe şi vor ţine cont de faptul că jurnalistul a vrut să servească interesul public. Sutele de procese penale, aflate pe rol împotriva ziariştilor, definesc caracterul poliţienesc al actualei puteri şi preţul libertăţii presei.

Domnilor parlamentari, permiteţi jurnalistului român, în pasul grăbit spre dezvăluirea de zi cu zi a adevărului, să poată admira toamna sentimentală şi discretă pe aleile Cişmigiului, care acoperă cu frunze îngălbenite doi bătrânei pensionari ce se ţin de mână ca semn al ajutorului sau poate al regăsirii de pe urmă; ea, în final răvăşindu-se spre amurguri însângerate pe luciul lacului, ca o sirenă chemată de destinul implacabil al speranţelor fără adresă.

Alexandru TOMESCU